דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

● ועידת חירות, ההצגה הגדולה — חגי אשד
● שליחי הסוכנות, בינתיים טסים — טובה צימוקי
● ישראל גלילי, אקטיביזם בדרכי נועם — מאיר פעיל
● טדי קולק יש רק אחד — יעל אדמוני
● חקלאות, השנים הקשות (ב') — חיים גבתי
● מדורים: כל העולמות, עכשיו

מזג האויר

מעונן חלקית עד בהיר.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 9—19, רמת־הגולן: 8—18, צפת: 6—17, חיפה: 13—20, טבריה: 10—24, נצרת: 2—10, עפולה: 6—23, השומרון: 10—20, תל־אביב: 11—21, לוד: 10—21, ירדנה: 10—25, עזה: 11—21, באר שבע: 9—22, אילת: 14—26. (עתיים)

יום שלישי, ל' באדר א' תשמ"ו, 11 במארס 1986 ● גליון 18759
היום 14 עמודים ● המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

דמשק מרגיעה: אסד בנאומו לא התכוון למלחמה • ויינברגר מודאג

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

הצהרותיו של הנשיא אסד בדבר הצורך בהחזרת רמת־הגולן לריבונות סורית אינן משקפות בהכרח כוונה מצד סוריה לפתוח במיתקפה נגד ישראל — אמר אתמול פרשן רדיו דמשק.

הפרשן האשים את ישראל ביצירה מכוונת של הרושם המוטעה, כי נאומיו האחרונים של אסד משקפים כוונה סורית לפתוח במלחמה כוללת או מוגבלת נגד ישראל. הוא כינה את ההערכות הישראליות בדבר כוונות התוקפנות של סוריה מלחמה פסיכולוגית שחוקה ועיסוק בעתידנות.

הפרשן אמר, כי סוריה אכן נחושה בדעתה להחזיר לריבונותה את רמת־הגולן, להביא לנסיגת ישראל מכל השטחים הערביים ולהביא להקמת מדינה פלשתינית, אך זאת לאו דווקא רק באמצעים מלחמתיים נגד ישראל אלא אף באמצעים מדיניים.

ההכחשה הסורית בדבר כוונתה של דמשק לתקוף את ישראל נועדה להפיג את המתיחות שהשתררה לאחרונה, לדעת הסורים, בינם לבין ישראל. הכחשה זו באה, כנראה, לצמצם את האפשרות של ביצוע פעולות גמול מצד צה"ל שמפניהן סוריה חוששת, לאור הידיעות שפורסמו בארץ בדבר מעורבות הסורים בתקריות הסיור האחרונות בגבול לבנון ולאור הפרשנות, שניתנה בארץ לשני נאומיו האחרונים של הנשיא אסד.

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר") — שר ההגנה קספר וויינברגר הביע אמש דאגה מהמתיחות המחריפה שבין סוריה לבין ישראל.

בהשיבו לשאלות עתונאים הסתייג וויינברגר מהתקיפות ארוכות הטווח של חיל האוויר הישראלי ורמז, כי עלות פיתוח ה"לביא" גבוהה מכפי יכולתה של ישראל. כמו כן ציין, שאין קשר בין הסיוע למורדי ה"קונטרה" בניקרגואה לבין עיסקת הטילים עם סעודיה, והביע תקווה, שלא ינתקו קשרי האספקה שבין הגואטמלה לבין ירדן.

בתשובה לשאלה בדבר דיווחים על החרפת המתיחות הישראלית־סורית ועל החשש, כי שיתוף הפעולה הצבאי של הסובייטים עם סוריה ושל ארה"ב וישראל יביא להתלקחות בין־מעצמית, אם אכן תושלם המתיחות בצפון, אמר וויינברגר "הכל יכול לקרות במזה"ת. אנו מודאגים מכל מתיחות. ברצוננו לזהוע, שתיושם יוזמת הנשיא (מספטמבר 1982) לשלום באיזור. כל מה שמפריע ליישומה מצער אותנו". וויינברגר לא התייחס לעובדה, שיוזמת רייגן מתעלמת מסוריה אם כי יש בה התבססות על החלטה 242, החלה "על כל הגזרות".

וויינברגר יצא בסוף החודש לביקור בדרום קוריאה, ביפאן וכנראה גם בפיליפינים. הוא ייצהר לפיכך מוושינגטון בעת ביקור ראש הממשלה שמעון פרס שם.

(המשך בעמוד 2)

שר הבטחון יצחק רבין ואלוף פיקוד הצפון אורי אור שומעים מפי מפקד יחידת צה"ל בשטח על ההיתקלות האחרונה עם מחבלים בגבול הצפוני של איזור הבטחון. (קרא בעמ' 2)
צילום: יוני ריף/יחידת דובר צה"ל

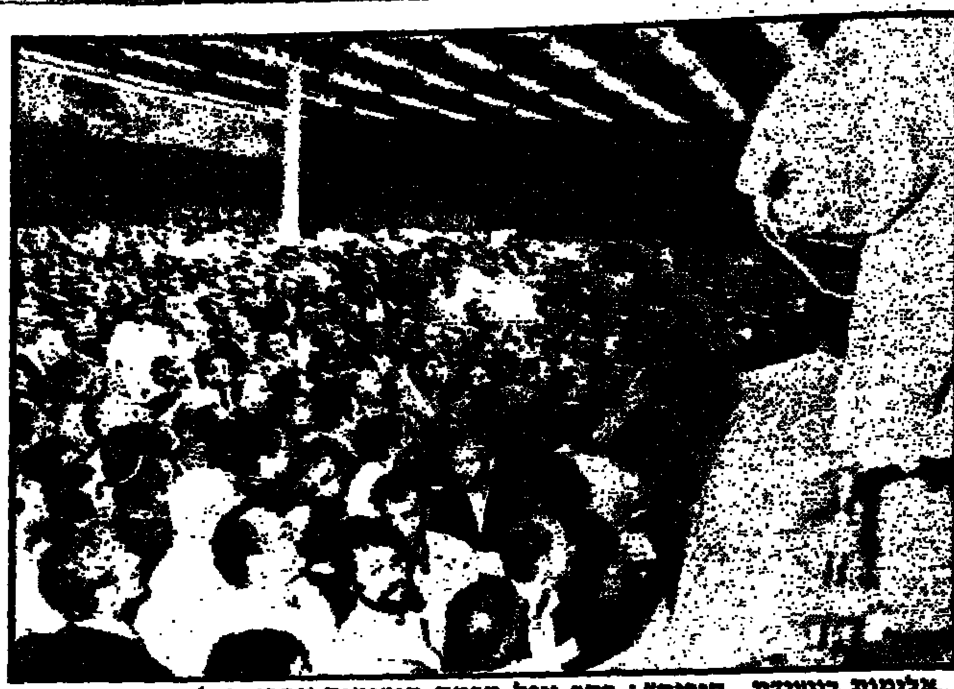

אלימות בוועידת "חירות": כתב נופל מבמת הנואמים אחרי הפלת הדוכן והמקרופונים בידי אחד מאנשי מחנה השר לוי (קרא בעמ' 3)
צילום: אילן אוסנדרייבר/יפפא

אלימות בוועידת חרות

שמיר: לוי רוצה להשתלט על המפלגה

מאת עליזה וולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

12 שעות אחרי השעה שבה היתה צריכה להיפתח ועידת מרכז חירות אתמול, בשעה 9.30 בלילה, ניגשו הצירים להצבעה הראשית לבחירת יו"ר נשיאות הוועידה. סדר יומה הראשון של הוועידה נגע בקושי לסעיף הראשון והוא יזכר בזכות התפרעות באולם והקיטוב בין ראשי המחנות היריבים.

בשעת סגירת הגיליון, בנשמת המערכת, נמסרו התוצאות... מחשש שציירים רבים נשארו את בני התמיכה במשאל על האווירה הסבוכה ובהלל עיסות.

במשך כל יום אתמול לא נפגשו ראשי המחנות לפגישה משותפת. על הפניה לשמיר את הצירים שרון ולוי, כדי להציל את כבודה של הוועידה, השיב שמיר, כי אחרי דבריו של לוי בכינוס המוקדם בשבוע שעבר ובנאומו שלשום במושב הפתיחה ברור, שהוא רוצה להשתלט על המפלגה.

לוי הסתייג אמש מהתבטאותו של המתפרע בפתיחת הישיבה אחרי הצהריים (ראה יומן ועידה בעמוד 3) וטען שהוא אינו נמנה עם מחנהו. "הם אומרים שאנחנו בריונים", קבל אמש לוי בכינוס מחנהו, "אבל אף אחד מהם לא קם לגנות את שלילת הזכות של הבדווים הדרוזים להיות צירים".

לוי: עייפו כתפי מאחריות

אף שהיה כמעט ודאות שאין דרך להגיע להסכמה, ב"עסקת הבילה" בין המחנות לא ויתרו אתמול בצידי כל המחנות על המאמצים להשיג. לאנשי שמיר־ארנס היה חשוב שהוועידה תיפתח בהצבעה על המועמד ליו"ר נשיאות הוועידה, ולסיכוי הצירים שיתה זה יורם ארידור, שאינו נמנה עם מחנה שמיר־ארנס.

אך ההצעה שהועלתה באוזני דוד לוי, מאנשי "הזרם" רוני מילוא, דן מרידור ובנימין בגין, לוי דחה את האמור — שלא כללה הצעה מוסכמת גם על המועמדים לראשות שתי הוועדות הסטטוטוריות: ועדת המנגנים והוועדה המתמדת.

לוי ואנשיו מעריכים שיש להם רוב בוועידה ולכן הם מבקשים להעמיד, במבחן כבר בהתחלה, בהתמודדות על ראשות נשיאות הוועידה. אם יוכח, יוסחוור להם אם הם יכולים להתעקש גם על התמודדות על ראשות שתי הוועדות.

שמיר ואנשיו, לעומת זאת, ביקשו לדחות את ההתמודדות לסיבוב השני, שבו יציבו, קרוב לוודאי, את בנימין בגין מול אריאל שרון כמועמד לראשות ועדת המנגנים, בהערכה כי השם בגין יהלך קסם גם על צירים הנמנים עם מחנה לוי־שרון.

בצהריים כינס מחנה לוי את אנשיו באחד האולמות שב"אולם הקונגרסים" ודוד לוי "הסביר" לאנשיו מדוע מתעכבת פתיחת הוועידה. בהציגו את מועמד המחנה ליו"ר נשיאות הוועידה, ח"כ אליהו בן־אלישר, סיפר לקהל מאזיניו, שהשר משה קצב הסיר את מועמדותו לתפקיד. "שיקוליו עמו, ואני חושב שהוא עשה צעד נבון ואחראי", אמר לוי.

דן מרידור ובנימין בגין הכחישו מייד את דברי לוי והדגישו כי קצב היה מוכן להסיר את מועמדותו רק אילו התאחדו כל המחנות סביב מועמדות ארידור לתפקיד.

לוי דיווח לנאמניו, כי הוא מוכן להגיע להסכמה רק על מכלול הדתפקידים והוא דוחה את תביעת השרים במחנה שמיר־ארנס, שיעלה אחריות. "לא יכול להיות שהאחריות תהיה חד־צדדית ויודר שוק אותה רק ממני", הדגיש. "עייפו כתפי מהאחריות שאותה אני נושא לבדי בימים אלה. מה שנותן לי את הכוח זה החברים הנמצאים כאן".

בהתכנסות זו סיפר לוי גם על פסילת 41 הצירים הדרוזים והבדווים, שאותה כינה "חרפה" ההקומם נגד הנסיון להשיג "רוב מדומה" בשיטות של "רמיסת צו בית־הדין של התנועה ברגל גסה".

(המשך בעמוד 2)

דו"ח קרן המטבע

שבחים על הישגי התכנית הכלכלית — דאגה לגבי העתיד

מאת מדי פרידס, סופר "דבר"

סיפוק ושבחים על הישגי העבר והדאגה מפני ההתפתחויות בעתיד מובעים בדו"ח השנתי של קרן המטבע הבין־לאומי שהוגש אתמול לנגיד בנק ישראל ולממב"ל האוצר.

משלחת הקרן, ששהתה בארץ מצאה שעל אף שחיקת השכר, שבו המשכורות לעלות באופן ריאלי ואם תישמר הרמה הנוכחית עלולה האינפלציה לשוב ולגאות. לדעת קרן־המטבע יש צורך בהורדה מחודשת של השכר. השמירה על מערכת ההצמדות תקשה על שחיקת השכר הדרושה.

עוד מצאה הקרן כי הקיצוץ בתקציב המדינה לשנת 1986־87 אינו מספיק ומן הראוי לצמצם אותו ב־400 מיליון דולר נוספים. בדו"ח נאמר שגם התקציב הנוכחי קוצץ רק במידה מועטת ועיקר הגרעון כוסה על ידי הטלת מסים. כתוצאה מכך לא קטנה פעילות הממשלה במשק והנפגע היה הסקטור העסקי, במיוחד מפעלים המייצרים לשוק המקומי. היצואנים פוצו על ידי עליית שערי המטבעות האירופיים.

המלצה נוספת היא לשמירת שערי ריבית גבוהים, כי הזולת הכסף תדחף אף היא להגברת הביקושים ותוביל לעליית מחירים.

משלחת הקרן מצאה שאין צורך בפיחות. גידול יתרות מטבע החוץ של המדינה וירידת מחירי הדלק מאפשרים לשמור על שער החליפין הנוכחי.

בפתח הדו"ח מובאים שבחים ותמהאות לממשלה על התכנית "המקיפה והמתוכננת היטב עם תוצאות ספקטקולאריות בהקטנת הגרעון התקציבי והאינפלציה" אולם לגבי העתיד מובעת הערכה פסימית בדבר יכולתה של הממשלה ליישם את מדיניות השכר התקציב והצעדים המוניטריים הדרושים.

פרס ייצא בכל זאת ללוויית אולוף פאלמה

מאת יוסי מלמן סופרו המדיני של "דבר"

ראש הממשלה שמעון פרס החליט בסופו של דבר, לאחר היסוסים רבים, ולאחר ששינה את דעתו כמה פעמים, להשתתף בטקס הלווייתו של ראש ממשלת שוודיה אולוף פלמה.

פרס ייצא לטקס בשטוקהולם ביום שישי וישוב לישראל במוצאי שבת. יחד עם זאת נתונה החלטתו לשינוי של הרגע האחרון. ראש הממשלה ישמע היום דיווח על האישים המיועדים להשתתף בלוויה ובהתאם לזה יחליט אם לנצל את הביקור לשיחות ופגישות עם אישים אלה.

הסכם שלום נחתם בין פלגי אגו"י

מאת נח זבולוני, סופר "דבר"

"ועדת הפיוס" ב"אגודת ישראל" חתמה אתמול על הסכם שלום, לפיו ישים קץ לריב ולמחלוקת בין הסיעות ב"אגודת ישראל".

בוועידה העולמית של אגו"י שהתקיימה בלוגאנו לפני חודשים מספר הוחלט לכונן ועדת שלום. בוועדה שני חברי כנסת, אברהם שפירא ומנחם פורוש, שני חיבים לשעבר, שלמה לורנץ ושמואל הלפרט, וכן נציג מאירופה מפה הרץ ונציג מארה"ב יחזקאל פישהוף. הוועדה שהתכנסה בירושלים לפני שלושה ימים החליטה אתמול להחזיר למועצת גדולי התורה את סמכותה הבלעדית באגו"י. כן הוחלט לשמור על מוסדות אגו"י המהלוה כפי שנבחרו בוועידה הארצית לפני ארבע שנים.

ראשי הסיעות יבקרו בימים הקרובים אצל ראשי גדולי מועצת התורה, האדמו"ר מגור הרב אליעזר מנחם שך והאדמו"ר מוויזניץ, וימסרו להם את תוכן החלטת הוועדה.

מעצר דמיאניוק יוארך ביום ראשון בכלא איילון

מאת נתן רוזי, סופר "דבר"

משטרת ישראל תבקש ביום א' הקרוב להאריך את מעצרו של איוואן דמיאניוק הכלוא בכלא איילון. הבקשה תוגש באולם הסגל של כלא איילון.

הדיון יתקיים בנוכחות עיתונאים, לא הרחק מתאו של דמיאניוק. הוא יוארך זמן קצר ביותר ולאחר שתאושר הבקשה יוחזר דמיאניוק לתאו.

בפרקליטות המדינה נעשה מאמץ לסיים את חקירתו של "איוואן האיום", כדי שאפשר יהיה להגיש נגדו כתב אישום שבסיומו אפשר יהיה להאריך את מעצרו עד תום הליכים המשפטיים נגדו.

"משפט דמיאניוק לא יהיה משפט אייכמן והוא לא נועד להיות כזה", אמר אתמול שר המשפטים משה נסים. לדבריו יהיה זה משפט בו יוצגו כל מגמי הוועה הבר צוע. "זה יהיה משפט טרבלינקה שבו הושמדו קרוב ל־900,000 יהודים", אמר השר נסים, שהופיע בפני פורום הדוברים הממשלתיים בירושלים.

בסו"ב מתחיל גיבוש רשימות המפוטרים: הוועדים זועמים

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

ב"סולל בונה" נערכים לגיבוש רשימות המפוטרים, בעקבות תוכנית ההנהלה לפטר 2,200 עובדים והמלצתה של ועדת פוגל לפטר 3,300 עובדים.

בקרב ועדי העובדים בקונצרן שוררת תרעומת על כך שאנשי אגף הארגון ומנהלי כוח האדם מבקשים לדון עם מנהלי הסניפים על רשימות שמיות של מפוטרים. יו"ר ארגון הגג של עובדי "סולל בונה", שמואל בדידה, אמר אמש כי חמור הדבר שהוחל בהכנת הרשימות, בעוד הוועדה מטעם חברת העובדים החלה רק בסוף השבוע שעבר בדיון על ישום תוכנית ההבראה שגיבשה הנהלת הקונצרן. לדבריו, "עצבי העובדים מתוחים", והאינפורמציה החלקית העוברת מפה לאוזן אודות רשימות מפוטרים גורמת לתסיסה, העלולה לשבש את שיתוף הפעולה מצד העובדים בביצוע תוכנית ההבראה.

אורי מבהיר

אתמול התכנסה הוועדה המנהלת של חברת העובדים לדיון על תוכנית ההבראה של הנהלת הקונצרן ותוכנית ההבראה המקבילה שגובשה על ידי ועדת פוגל. יו"ר מועצת המנהלים של "שיכון עובדים", ח"כ יוסי אדרי, הסתייג מתוכניות ההבראה שגובשו וציין כי החובות הכבדים, הריבית, המשכורות, ועלות חומרי הגלם עלולים להביא שוב את "סולל בונה" בפני שוקת שבורה אם לא ינקטו אמצעים נוספים. הוא מחה במרומז, על אי שיתופו בוועדות שהוקמו בעבר על ידי חברת העובדים, לבחינת המצב בקונצרן.

מנהל פעולות חברת העובדים, בן רבינוביץ, חזר על התנגדותו להמלצה של ועדת פוגל, לפטר 3,300 עובדים עד מחצית השנה הבאה (כלומר ב־1,000 יותר מכפי שמציעה ההנהלה) לדבריו, יש גבול מעשי ליכולת ההצטמקות של הקונצרן בתקופה קצרה כל כך, בנוסף למחיר האנושי והחברתי הכבד.

הוועדה בראשות מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, שהוקמה כדי לבחון את דרכי הביצוע של תוכנית ההבראה של "סולל בונה", תתכנס מחר לישיבתה השניה. בהנהלת הקונצרן הטעימו אמש כי יישומה של תוכנית ההבראה כרוך קשה אחת תוך פרק זמן קצוב, יחלץ את הקונצרן מהמשבר שהוא עמוק אליו נקלע.

מובארק ביקש ממרפי להזרים לאלתר הסיוע הכלכלי המובטח

מצרים — יעד עיקרי למסעו ● מגיע היום לישראל ● לא יבקר בירדן ובסוריה

מאת דן אבידן ויוסי מלמה, סופרי "דבר"

הנשיא מובארק ביקש אתמול מעוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי בפגישתם בקאהיר, שארה"ב תורים לאלתר את כלוא הסיוע הכלכלי שהיא התחייבה להושיט למצרים בשנה שעברה ובשנת התקציב הנוכחית, העומד על 2.115 מיליארד דולאר (בתוספת הסיוע המיוחד למזון). בלי לקצץ מסכום זה 4.3 אחוזים בהתאם לתיקון גראם־ראדמן, שהתקבל לאחרונה בקונגרס.

כן ביקש מובארק, שארה"ב תגביר לאלתר למצרים את יתרת הסיוע המיוחד שהובטחה לה אשתקד בגובה של 150 מיליון דולאר.

בקשת מובארק להזרמת כלל הסיוע הכספי האמריקאי למצרים בעיתוי הנוכחי נובעת מכיצונו להיים כספים ואמצעי מחיה לכלכלות הענייה, שבהן ניכרת תסיסה בוכן האחרון. כאחד מביטוייה היה המרד ביחידות "הבטחון המרכזי". מובארק דן אתמול עם מרפי גם בקפאון שנוצר בתהליך המדיני במזה"ת, בעקבות המשבר ביחסי ירדן־אש"ף. הכברים מצוטטים שהאמריקאים יגדו פעולות מדינית בחידה באיזור, כדי שלא ייווצר הרושם שהאחריות למצב הסתום במזה"ת רובצת על הצד הערבי.

"תקופת שרעפים"

"תקופה שרעפים" כך מגדיר הדיפלומט האמריקאי ריצ'ארד מרפי המגיע היום לישראל את סיבוב שיחותיו הנוכחי במזרח התיכון. מרפי יבוא בטיסה מקאהיר שהיתה לכאורה המרכזית לביקורו. הדיפלומט בארה"ב היה מעוניין לפרסם באורח בלתי אמצעי כמידת יציבותו של המשטר במצרים לאור המהומות האחרונות שם.

בישראל יפגש הדיפלומט האמריקאי — כמו תמיד עם ראש הממשלה, עם ממלא מקומו ועם שר הבטחון.

לא ייצא לירדן ולסוריה

בניגוד לפירסומים קודמים, נראה כי מרפי לא ימשיך מישראל לירדן ולסוריה ויחזור לוושינגטון כדי לדווח לשר החוץ על השיחות. עוד טרם בואו הוא הודיע כי אין לו ציפיות מהמצב הנוכחי וכל כוונתו היא "להתבונן, להקשיב ולשקול בשרעפים בקשר לסיכויי השלום באיזור".

עדיפים בנים על בנות במבדקי משכל: ... אפליות ... וכפל יחס

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

גברים ישראלים מצליחים הרבה יותר מנשים ישראליות במבדקים הפסיכומטריים לקראת הכניסה לאוניברסיטאות, ובכל מקרה אין אף תחום אחד בו עולות נשים על גברים. נשים גילו בקיאות גדולה יותר מגברים בשאלות העוסקות בנשים, אולם גם אז היה הפער הפסיכומטרי בינוני בלבד לטובתן.

ממצאים אלה הוצגו אתמול בכינוס המועצה הלאומית לקידום מעמד האשה, שדנה בא־סימטריה בממצאי המשכל של בנות ובנים בישראל. הכינוס נערך לציון יום האשה הבין־לאומית. ראש הממשלה שמעון פרס, שהשתתף בכינוס, החליט למנות ועדה שתבחן את גורמי הא־סימטריה. יועצת ראש הממשלה למעמד האשה, ד"ר ניצה שפירא־ליבאי, אמרה כי הפסר החברתי השונה המוצבר לבנות הוא מסוג האפליות הסמויות שאינן זועקות מעל דפיו של ספר החוקים, אולם השפעתו של מסר זה על איכות החיים של נשים היא מקיפה, עמוקה וארוכת טווח.

בכינוס הציגה ד"ר מרילין ספרי־מזורוד מאוניברסיטת חיפה ממצאים מן המחקר ממנו עולה כי מקרב תלידי כיתת ג' העוברים מבדקים לאיתור מחוננים יש 90 אחוז בנים ו־10 אחוז בנות. עוד עולה מן המחקר כי הפערים בכנת המשכל בין בנים לבנות נוצרים בבית הספר ולא לפני כן.

בהשוואה בין שלוש התנועות הקיבוציות הראתה שהציונים הגבוהים יותר הושגו על ידי בנים מהקיבוץ הארצי ועל ידי בנות מתנועת האיחוד. עוד עולה מן הנתונים כי הקיבוצים מצליחים יותר מן הערים ביצירת שוויון בין המינים בחינוך בישראל.

ד"ר שושנה בן־צבי־מאייר אמרה בכינוס כי בדרך כלל קשה להצביע על אפליה גלויה ומכוונת להורדת יכולתה של הבת, אך תופעות רבות מעידות על מערכת כפולה של יחס אל בני המינים מן הגיל הצעיר ביותר, כאשר עדיין אין הבדלים בציונים בין בנים ובנות.

פרופ' ברוך נבו אמר, כי בבודקנות פסיכומטריות מצליחים גברים בממוצע טוב יותר מנשים בכל התחומים. בתחומי ההדיבה המתמטית ובידיעות כלליות הפערים בין בנים ובנות גדולים, בתחומי הצודות והחבנה הפערים הם בינתיים ואילו באנגלית יש שוויון בין בני המינים.

'ישראלים שכירים אימנו מאבטחי צבא פרטי של מקורב למרקוס'

● מחפשים מאות רובי "גליל" ועוזים של צבא זה

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — הצבא הפיליפיני מחפש מאות רובי סער "גליל", תת־מקלעים "עוזי" ורובי אם־16, הנמצאים ברשות צבא פרטי הנאמן למקורבו של הנשיא לשעבר פרדיננד מארקוס, אדוארדו קוג'ואנגקו, דיווח אתמול "האשינגטון פוסט", בעקבות שיחה עם מפקד המחוז הצבאי של מרכז לוזון — מצפון למנילה — קולונל לורנצו מאטאו.

קוג'ואנגקו שלט בענף הקוקוס בפיליפינים ובמחוזל התאקרלים בבירנה. "כאן מנילה". הוא הזרז רחוק של קוראזון אקינו. אך מסוכסך עימה ונמלט מהפיליפינים עם פמליית מארקוס.

לדברי מאטאו, חומשו מאבטחיו של קוג'ואנגקו ב"גליל" וב"עוזי". המאבטחים סיפרו למאטאו, כי ישראלים הגיעו לאי פאלאואן, הסמוך באיי הפיליפינים, לאמן את צבאו הפרטי של קוג'ואנגקו. שגריר ישראל במנילה אורי גורדון אמר בתשובה על שאלה בדבר כלי נשק ישראליים, "אם הם כאן, לא ידוע לי כיצד הגיעו". סיפור אימונו מיליצית קוג'ואנגקו בידי ישראלים "כבר הגיע אלי בעבר, בדקתי אותו ואיש בממשלת ישראל או בשירותה לא ביצע אימון כזה", אמר גורדון, שלא התייחס למדריכים שכירים באורח פרטי.

ארבעה תושבי ערערה בתצהיר: שרון היכה ואיים לחסל אותנו

לשכת שרון: עסקו בציד בחוות השר והוא נטל נשקם

מאת סופר "דבר" בכנסת

משטרת ישראל פתחה לפני שבועיים בחקירת ארבעה אזרחים תושבי הכפר ערערה במשולש, שהתלוננו כי הותקפו והוכו על־ידי השר אריאל שרון באוקטובר 1984. חקירת המשטרה מתנהלת בעקבות תלונתם של ח"כ יוסי שריד (הן מזן ("רצ").

אתמול פירסמו בכנסת החיכים שריד ובהן תצהיר של פייסל תאופיק יונס, אחד המתלוננים. בתצהירו מספר יונס כי בראשית אוקטובר 1984 נקלע יחד עם כמה מחבריו לשטח לא מעובד ולא מגודר סמוך לקיבוץ גבים בדרום, שם עסקו בציד בהתאם לרשיון שהיה בידם כדין, בסביבות השעה תשע בבוקר הופיע לידם גיפ ובתוכו צעיר שהציג עצמו כאיש בטחון של "חוות שיקמים" השייכת לאריאל שרון. האיש לא הזדהה בעזרת תעודות, אך לדברי יונס הם נענו לבקשתו ועזבו את השטח מאחר שהצעיר טען כי "השטח נמצא בחזקתו של מר שרון".

עקב תקלה מכנית ברכבו התעכב יונס ועמו בן־דודו תאופיק, בן 13, בדרך המובילה לכביש הראשי. על פי התצהיר עקף אותו הג'יפ ומתוכו ירד השר שרון, שניגש בו על כי הוא שוהה בשטח. שרון דרש מהנו לצאת ממכוניתו ולמסור לידיו את רובה הציד. "הגם שידעתי כי השר שרון אינו יכול לחייב אותי למסור לו את נשקי נעתרתי מפאת כבודו של השר לבקשתו" אמר יונס.

בהמשך התצהיר אומר יונס: "לאחר שמסרתי לשר שרון את הרובה משך השר לידי איש הבטחון של, כפי שהציג עצמו, וביקשני לשוב עמו הצידה כדי שלא נעבור על יד הילד. הלכתי עם השר כשתי פסיעות ולפתע הנחית עלי השר באגרופו מהלומה אדירה על עין שמאל ושבר את משקפי, תוך שהוא גורם לי בכך להתך עמוק בגבה ולשטף דם. לאחר מכן ביעדי הפגם וכמוסטשט מהגעשה, בעט בי השר שרון בעוצמה רבה באשכי ובעיטה שהתכופפתי מהעצמה מכאבים בעט בי בכוח בצלעותי הימניות. בשלב זה ניסה השר שרון לבעוט בי פעם נוספת באשכי אך הצפם הספקתי לבלום את הבעיטה בעזרת ידי השמאלית.

"אני אחסל אותך"

"ברגע זה אמר השר שרון באיום כלפי: 'אני אחסל אותך' תוך שהוא מביט באיש הבטחון

(המשך בעמוד 2)

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

רבין: יש להתאים דרכי הפעולה להתגברות נסיונות הפיגוע בצפון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול כי יש להתאים דרכי פעולה להתגברות נסיונות הפיגוע בחיילי צה"ל בצפון, במיוחד מ־צד הארגון השיעי הקיצוני „חיזבאללה". השר ביקר אתמול אצל יחידות צה"ל המוצבות ל־אורך גבול הצפון.

„יש לזכור שלבנון נשארה מוקד סדור ומלחמה לא חיסלה את לבנון כגורם טרוריסטי נגד יש־ראל" אמר השר רבין, שהוסיף כי עלינו ללמוד מהמתרחש בחודש האחרון כדי שמקרים דומים לא יישנו. השר שמע סקירות על ה־מתרחש, נסע לאורך גדר המערכת ונפגש עם חיילים, בהם כאלה ש־השתתפו בהיתקלויות עם חוליות מחבלים בשבועות האחרונים.

אל שר הבטחון נילוו בסיורו אלוף פיקוד הצפון אורי אור, סגן הרמטכ"ל אלוף דן שומרון ואלוף עמרם מיצנע. האלופים וקצינים בכירים אחרים דנו עם השר ב־מסקנות שיש להסיק מההתגברות הפעילות החבלנית לאורך גבול הצפון.

חודש קשה

בשיחה עם עתונאים אמר שר הבטחון כי כל פגיעה בחייל צה"ל היא פגיעה כואבת, והחודש האח־רון יש כחודש קשה יותר מ־אשר שמונה החודשים הקודמים, אך יש להבטיח ולזכור שהמטרה היא שלום הגליל ואנו עושים זאת בפריסת צה"ל לאורך הגבול. „ק־יום אזור הבטחון בגיבוי וסיוע צה"ל לצד"ל והמובן בשמירת חו־פש הפעולה הוא השיטה הנכונה, ומה שהתרחש בחודש האחרון צריך להביא אותנו להתאים עצ־מנו לדרכי הפעולה החדשות, כדי שהמחיר הכואב ששילמנו בחודש האחרון לא יהיה דומה גם ב־עתיד", אמר רבין.

בתשובה לשאלה אמר כי אין כל מידע חדש בקשר לשני החיילים החטופים, אך יש לזכור שהגוף שביצע זאת, „חיזבאללה", אינו נוהג למסור פרטים על כל החטו־פים שברשותו, דוגמת אזרחים אמריקאים וצרפתים. השר רבין ציין כי עדיכה לא הציג „חיזבא־ללה" תביעות לישראל בתמורה ל־החזרת החטופים.

בהתייחסו לסוריה אמר רבין כי סוריה מעודדת ומסייעת לטירור, אך עם זאת אין הוא יכול לומר שפעילות זו או אחרת הודרכה או הותוותה ישירות על ידי גורם סורי כלשהו.

יואורך מנדט יוניפי"ל

סופרו המדיני של „דבר", יוסי מלמן מוסר:

המנדט של כוח יוניפי"ל בדרום לבנון יואורך לעוד שישה חודשים, כך מעריכים מקורות מדיניים ב־ירושלים לקראת פגישותיו היום של סגן מזכיר האו"ם מארק גול־דינג. הוא יפגש עם ראש הממ־שלה שמעון פרס, עם שר הבטחון יצחק רבין ועם מנכ"ל משרד ה־חוץ דוד קמחי.

נמסר כי על אף שארה"ב צמ־צמה את השתתפותה במימון כוח יוניפי"ל היא תומכת בהמשך פעי־לותו. גולדינג הבריטי מחליף ב־תפקיד את בראיין ארקהרט שפרש לגימלאות. זה לו הביקור הראשון בישראל והוא ינצל אותו גם ל־לימוד והיכרות.

מצב אחד הפצועים — עדיין קשה

(ע.) — מצבו של חייל צה"ל שנפצע במוצאי שבת בהיתקלות עם מחבלים סמוך להר בציל, כ־5 ק"מ צפונית למושב זרעית, ה־מאושפז בביה"ח רמב"ם בחיפה — מוסיף להיות קשה. החייל ש־נפצע בראשו, נותח ומאושפז מח־סר הכרה במחלקה הנוירו־כירור־גית של ביה"ח, שם מאושפז גם חייל אחר שנפצע בתקרית זו ב־ראשו, באורח קל.

אחד משלושת החיילים שאוש־פזו בביה"ח המרכזי בנהריה, שו־חרר אתמול בבוקר מבית החולים וחזר ליחידתו.

במצבו של פצוע שני, המאושפז במחלקה האורתופדית, חלה הטבה ניכרת במשך הלילה ומצבו מוגדר כקל — מוסר כתב עתי"ם.

פצוע שלישי, שנפגע בידו, הו־עבר לבית החולים קפלן ברחובות להמשך הטיפול.

ישראל בין „מעתיקות" תחמושת צי ארה"ב

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל„דבר") — ישראל ושש מדינות אחרות הנח־שבות ידידותיות לארה"ב ניצלו רשלנות בפיקוח הפנטגון על יצוא טכנולוגיה להעתקת אמצעי לחי־מה אמריקאים, קובע דו"ח מבקר הפנטגון, שפורסם אתמול בסוכנות הידיעות „יונייטד פרס" ובעיתון „וושינגטון טיימס".

לפי הדו"ח, ייצרו ישראל, בל־גיה, מאלזיה, סינגפור ותאילנד תח־מושת אימונים זהה לזו של חיל־הים האמריקאי, בלא שהפרו כל הסכם עם ארה"ב, לאחר שרכשו את תוכניות אמצעי הלחימה מ־מדינות אחרות, שהפרו הסכמים עם ארה"ב במוכרן מידע זה.

דרום קוריאה ופקיסטאן מוא־שמות בדו"ח בהפרות חוזרות ו־נישנות של הסכמים אלה ובניצול התוכניות האמריקאיות לייצור רכיבי טנקים, משאיות, רימוני יד ומכשירי קשר.

פקידים אמריקאים חוששים, כי הציוד הצבאי המועתק עלול ל־הימכר, במישרין או בעקיפין, גם למדינות עוינות לארה"ב, כאיראן או כוריאס (שבידיהן ציוד אמ־ריקאי רב עוד מהעשור הקודם), או לפגוע בעיסקיהן של יצרניות אמריקאיות מורשות.

נעצרה כנופיית גונבי נשק מבית־צפפה

מאת אוריאל בר־עמי, סופר „דבר"

משטרת ירושלים לכדה אתמול שש ערבים צעירים תושבי בית־צפפה ושישי תושב מזרח ירוש־לים החשודים בהשתייכות לכנו־פיית גונבי נשק. על המעצר ומע־לם לאחר חקירה מודיעינית ומע־קב של אנשי מחלקה המיעוטים.

החקירה בפיקוד רס"ר יגאל דני־אל ורב־סמל ראשון יוסי בן־יאיר העלתה עד כה כי החשודים התפר־צו לדירות בירושלים וגנבו מהן כלי־נשק פרטיים בעיקר אקדחים. לפי שעה לא נמסר אם נעשה שימוש פלילי בכלי הנשק שנגנבו אולם הוברר כי החשודים עסקו בהם במסחר ומכרו כלי נשק אח־רים.

מעצרם של שניים מהחשודים הוארך אתמול ב־15 יום והמוקד תבקש משטרת ירושלים להאריך גם את מעצר האחרים.

במשטרת ירושלים מעריכים כי פרשת הכנופיה שנחשפה עוד תס־תעף וכי צפויים מעצרים נוספים בקרוב. רוב החשודים שנעצרו אתמול מוכרים למשטרה.

התנגדות בטלוויזיה למינוי אלי ניסן כראש צוות ההבראה

מאת יעל ארמוני, סופרת „דבר" בירושלים

ועד עובדי עתונות הפקה וועד ההנדסה בטלוויזיה שיגרו אתמול להנהלת רשות השידור מכתבים בהם הם מודיעים כי לא ישתפו כל פעולה עם אלי ניסן, שהתמנה על ידי מנכ"ל רשות השידור ל־מרכז הצוות לתכנון פרוייקט הב־ראת הטלוויזיה.

בלשון צינית הודיע הועד כי הוא מברך את אלי ניסן „על ש־בין חלטורה לחלטורה הסכים ל־התמנות לאינקוויזיטור של הטל־וויזיה וראש הועדה הדנה בהוצ־אתה להורג". קיצפם של הועדים יצא על ניסן בעיקר עקב התבט־אויותיו על הצורך בסגירת הטל־וויזיה, פיטורי עובדים והקמתה על בסיס חדש.

ערוץ שני

הועד המנהל של רשות השידור יפנה בימים הקרובים בהצעה לשר החינוך להפעיל ערוץ שני של ה־טלוויזיה במסגרת רשות השידור, וזאת בהתאם לדגם של הרשויות השונות ברדיו.

צה"ל הרג ביריות תושב בלטה

בצ"ר תושב מחנה הפליטים בלטה נהרג אמש מירית חיילים, כאשר לא נענה לקריאות להיעצר.

משפחת אולוף פאלמה — האלמנה ליזבט ושלושת הבנים — ברגע של דומיית זכרון לזכר ראש הממשלה הנרצח בפרלמנט בשטוקהולם.

(צילום א. פ.)

נציג אש"ף לא הוזמן ללוויית פאלמה; נדחתה פנייתו

מאת עלי כהן, סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר") — מסתבר שלא „יד השכחה" היתה בכך שערפאת לא הוזמן רשמית על ידי הממשלה הסוציאל־דמוק־רטית השוודית לבוא להלוויית או־לף פאלמה. נציג אש"ף בשוודיה נאלץ להכיר בכך, כאשר פנה ישי־רות לוועדת טקס ההלוויה של ה־מפלגה, המארגנת את סידורי הל־ויה שתערך ביום שבת הקרוב.

אין זה סוד, שהאהדה והידידות בין אולוף פאלמה לערפאת ולאש"ף פחתו מאד בשנים האחרונות. לפ־ני זמן לא רב התרגז פאלמה, כ־אשר „כוח 17" איים על אחד ה־שרים בממשלת פאלמה (שרת ה־הגירה אנימה גארדין), וראש ה־ממשלה בעצמו צילצל לערפאת ו־הוכיח אותו. „איומים טירוריסטים, אין להם מקום בשוודיה" אמר לו אז וטרק את הטלפון.

נציג אש"ף בשוודיה הביע אכ־זבתו והפתעתו מאי הזמנת ער־פאת, זאת במיוחד לנוכח העובדה, כי להלוויה הוזמנו נציגים של אר־גונים מחתרתיים כ„סוואפו" וב־„א.נ.ס.".

בהלוויה שתערך בשבת ישתת־פו לפחות 600 אישים ממדינות העולם, בהם גם ראש הממשלה שמעון פרס.

שרון היכה

(המשך מעמ' 1)

המעיין באוקיי", המשיך יונס ב־תצהירו. „בשלב זה נסוגותי מה־שר המשתולל בהליכה מהירה ב־כיוון המנוגד לכלי הרכב. בן אחי אשר היה עד לכל מעשי התקיפה המתוארים לעיל — פרץ בבכי מבוהל ותוקף חרדה עמוקה אשר לא הרפתה ממנו עוד שבועות רבים".

„בשראה השר כי אני נמלט מפ־ניו הורה לי להמשיך בנסיעה אח־ריו וביצעתי דבריו, שכן ממילא לא היתה לי כל דרך נסיעה אח־רת וכן משום שאחז ברובה הציד שלי. במרחק של כ־500 מטר מ־מקום האירוע הנ"ל, ממש ליד קי־בוץ גבים, פגשו השר ואיש בטחון את חברי אבי־הלל עומר מכפר עזה, אשר עצר רכבו והמתין ל־בואי. שעה שהגעתי למקום ראיתי את חברי נסוג ונמלט מפניו של השר שרון הרודף אחריו. מאוחר יותר סיפר לי החבר כי השר תקף אותו במכת אגרוף עזה בלסת ו־פצע את שפתו התחתונה עד זוב דם.

„בשלב זה הבחין השר שרון ב־יתר החברים (עוד שניים) נסע אליהם בג'יפ ולקח מהם את רו־ביהם ואז כיוון אליהם את הרובה הטעון שלקח מהם וצרח לעברם להסתובב. בלית ברירה עשו חברי את המצווה עליהם. לאחר מכן לקח מעימנו השר שרון, חרף הת־נגדותנו, את שתי הארנבות, את כלי הנשק ואת כל התחמושת ו־נסע לכיוון החווה דרך השדות תוך שהוא מורה לנו להגיע למשטרת שדרות".

סולחה במקום תלונה

„במשטרת שדרות רצינו להגיש תלונה נגד השר שרון על תק־פתו, בעוד משקפי השבורים בידי ופצעי עדיין שותתים דם — אך במשטרה סירבו לקחת את התלו־נה בטענה שיש לשר חסינות וכי עוד מעט יעשו סולחה והשר „יר־גע". המקרה הותיר בי ובבני משפחתי צלקות קשות על השפלה ועלבון מעבר לנזקים הפיזיים, ד־בה בשעה חששנו ופחדנו שמא ינסו לסבך אותנו בצרות ובעלי־לות שווא עקב המקרה. לאחר כמה חודשים נרגענו קצת מתוצאות ה־מקרה".

תגובת לשכת שרון

(ע). — מלשכתו של השר שרון נמסר, כי המתלונן וחבריו עסקו בציד בשטח פרטי אסור בכניסה בתחומי החווה והם סרבו להת־פנות ולמסור את נשקם לאיש הבטחון. כיוון שכך, נאלץ השר עצמו ליטול מהם את הנשק. השר נמנע לפנות למשטרה, נוכח תחי־נות המתלונן וחבריו.

השר מציין, כי התלונה הוגשה ע"י הציידים יותר משנה לאחר האירוע, ביוזמתם של ח"כים מה־שמאל. מר שרון אמר, כי הוא רואה בחומרה הדלפה של חקירה משטרתית סמוך לארוע פוליטי, בועידת חרות.

דובר המשטרה מסר, כי השר לא נחקר במשטרה וכי הוא הע־ביר תגובה בכתב, לבקשת המש־טרה, לאחר קבלת התלונה.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי נהריה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר

נמסרת בזה הודעה בהתאם ל־סעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, הח־ליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא: תכנית מס' 4800 שינוי לתכנית מתאר מס' 851 — רובע החינוך, נהריה, שהו־דעה על הפקדתו ביחד עם התש־ריט המצורף אליו, פורסמה ביל־קוט הפרסומים מס' 3111 מיום כ"ז בתשרי התשמ"ה (23.10.84) עמוד 110 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:

גוש 18166 חלקה מחלקה 108 (רח' וולפסון). עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד השטח לבניה ציבורית, לא מסחרית.

השינוי האמור בצורה שבו ה־ועדה המחוזית אישרה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד ב־משרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכ־נון ולבניה נהריה שבעירית נהריה וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון

שמיר: לוי רוצה

(המשך מעמ' 1)

מגן: למלא הסכמים

בשעה 1:30 כינס גם השר ארי־אל שרון את תומכיו. צחור, יש־ראל כץ, תידרך אותם בנושא ההצבעות. ח"כ דוד מגן, שדיבר אחרון, התמיא לראש המחנה ל־ניסה ליצור אחדות מחנה. „אריק נהג בתבונה, כרגיל, שלא נגרר לחשוף את שיעור־כוחו", אמר מגן. „מבדיקות שערכנו גם היום עולה, כי המחנה החזק ביותר ה־יום הוא, ללא ספק, גרוסה, הקבו־צה שיושבת כאן".

„אני מצווה על כולנו ואומר לכולנו: אנחנו מבטיחים למלא הס־כמים במלואם וכלשונם. ואם ה־הסכם בין לוי וביניגו הוא גלד־באלי לגבי הועידה — ואני מב־טיח לכם שהוא רק לגבי הועי־דה — חייבת להיות משמעת ב־עניין הזה", אמר מגן.

בנימין בגין פעיל־יעיל

במחנה שמיר־ארנס לא כינסו את הצירים הנאמנים. לעומת זאת השקיעו עבודת נמלים בארגון ה־צירים ובאיתורם. במידה רבה נתן את הטון הקובע במערכות יבר־הצעות, שאנשי שמיר־ארנס היו מוכנים להביא ליריביהם, בנימין בגין.

הפעילים הוותיקים יותר, בכל המחנות, הסתובבו עם מכשירי־קשר בידיהם והלשו על כל השד־טה כדי להחזיק את האצבע על הדופק.

פנייה לבית־המשפט המחוזי

אנשי מחנה לוי פנו אתמול ב־בוקר, באמצעות עו"ד יהודה רס־לר, לבית המשפט המחוזי בבק־שה שיעכב את צירופם של 38 מבין 18 צירי לע"ם כצירים ל־ועידה. טענתם היתה שמדובר ב־אנשי תנועת חירות, שהוכנסו ב־„דלת האחורית" כצירים בועידה אחרי שלא הצליחו להיבחר ב־מסגרות הבחירה האחרות.

היועץ המשפטי של תנועת חי־רות, עו"ד. איסר לובוצקי, טען שיש מסגרות מתאימות לבירור הערעור. עו"ד ראובן ריבלין, ש־השיב יחד עמו על הטענה, אמר, שיש בין אנשי לע"ם אנשי חי־רות מובהקים יותר מרבים מאנשי חירות, והם כלולים בספר הבוח־רים של חירות מפני שמעולם לא עזבו תנועה.

בהסכמת הצדדים הוחלט למחוק את הבקשה ולפעול לכינוסה של ועדת הבחירות המרכזית של חי־רות לדון בהשגות מחנה לוי. על ועדת הבחירות הוטל לטפל גם בהכללת 41 הצירים הדרושים ה־ברורים לרשימת הצירים, והיא התכנסה רק אחרי הצהריים.

ניסים מזהיר מהמצהירים שתומכים בשלטון החוק „פרט לכמה היבטים"

מאת מוטה ציטוקי, סופרת „דבר" בירושלים

שר המשפטים אינו צופה סכנה לשלטון החוק, אם כי הוא חש ב־תופעות שאם לא ייעקרו, עלולים לנבוט זרעי פורענות, הנראים כבר כיום. כדוגמה דיבר על חוגים ה־מצהירים שהם תומכים בשלטון ה־חוק „פרט לכמה היבטים" — ה־מצהירים כי יתנגדו להחלטת ה־כנסת להחזיר שטחים, או כי יסר־בו לשרת בצה"ל במקומות ש־ים — או התנגדות ממשלתית, לעי־תים, לכבד צו בית המשפט.

שר המשפטים הביע תקוה, ש־ראש הממשלה שמעון פרס יכבד את הסכם הרוטציה. „אם החתימה לא תכובד, תהיה זו תופעה לא טובה מבחינה ציבורית חינוכית ומוסרית".

ניסים שדיבר אתמול בירושלים לפני פורום דוברי משרדי הממ־שלה, ביקר אתמול את ממשלת ישראל על כך שהזניחה, כדבריו, את הגשת הסכמי קמפ דיוויד ויישום תוכנית האוטונומיה. „הדבר הרא־שון שצריך היה לעשות עם הקמת הממשלה, זה לקרוא למצרים ו־ארה"ב לחדש את שיחות האוטו־נומיה, ואין לדבר על אוטונומיה חד־צדדית" — אמר — „כי היא מסוכנת והשליט את אש"ף".

ניסים אמר, כי מצרים שואפת לשוב לעולם הערבי ואם תמסור ישראל את טאבה, השלום לא יוחזר. לדבריו לא יתכן שמצרים תעמיד תנאים לפגישה בין נשיא מצרים לראש ממשלת ישראל. ה־דבר מעיד על „התפתחות לא טו־בה במדיניות מצרים".

מישל סורא, הסוציולוג ה־צרפתי החטוף, השבוי בידי ארגון הג'יהאד המוסלמי, בתצלום, שנמסר אתמול על־ידי הארגון לסוכנות ידיעות בינלאומית בביי־רות. בהודעת הארגון, ש־צורפה לתצלום, נאמר, כי הוא נמסר לפרסום עקב „הספקנות לגבי ההודעה הקודמת" בדבר „הוצאתו להורג". להלן נאמר, „כל הודעה נוספת מצדנו תלו־וה בתצלום נוסף של אחד משלושת בני הערובה ה־אחרים".

(צילום א.פ.)

העברת זכויות־קרקע מן המינהל — ללא תשלום נוסף

ממליצה ועדת גולדנברג במסקנותיה; הצעה להפוך מינהל המקרקעין לרשות משפטית עצמאית

מאת משה גבע, סופר „דבר"

המלצה לאפשר העברת זכויות על קרקע השייכת למינהל מקרקעי ישראל ושינוי יעודה, ללא תש־לום נוסף (מעבר לתשלום ראשו־ני בשיעור של 99 אחוז מערך הקרקע), עומדת במרכז המסקנות של ועדת גולדנברג שהוגשו לשר־החקלאות אריק נחמקין. בתוך כך צירפה הועדה למסקנותיה הצעת חוק, שעיקרה קיצור ופישוט מיר־ביים בהליכי רישום הקרקעות.

הועדה, בראשותו של ד"ר צע־נון גולדנברג, מונתה לפני ארבע שנים על ידי סגן ראש הממש־לה ושר החקלאות דאז, שמחה ארליך, במטרה לבחון את יעדי המדיניות הקרקעית, לרבות נושא הקצאת קרקעות לבניה, למגורים ולצרכים ציבוריים.

בין המלצות הועדה הכנסת שי־נויים בחוזה הפיתוח לקרקע שנר־כשה ממינהל מקרקעי ישראל. מ־ששולמה מלוא התמורה עבור ה־קרקע, אין סיבה למנוע את עבי־רות הנכס או את שיעבודו, ובת־קופת הסכם הפיתוח יש להתיר לכל משתכן לרשום לזכותו רישום הע־רת אזהרה על הנכס שרכש.

עוד מציעה הועדה לייצב את מחירי הקרקעות ברמה סבירה ול־הוזיל את מחיר הקרקע באזורי פיתוח.

בסיכום הדו"ח, המשתרע על פני יותר מ־200 עמודים, משרטטת ה־ועדה הצעת חוק לפיה ישונה מע־מד של מינהל מקרקעי ישראל, מ־יחידת סמך ממשלתית לרשות משפטית עצמאית.

הפעלת הרכבל בחיפה בשבת מעוררת שאלת הסטאטוס קוו

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

„בהפעלת הרכבל בחיפה בשב־תות ובחגים אין משום הפרת הס־כם הסטטוס קוו הקואליציוני כי־וון שהסכם חל על הממשלה בל־בד. פרויקט הרכבל הוא עניין עירוני־מקומי, ואין זה מסמכותם של הממשלה, ראש ה־ממשלה והשרים להתערב בו". דעה זו השמיע אתמול שר התק־שורת, אמנון רובינשטיין, בעת ביקורו בחיפה. הפעלת הרכבל צפויה בראשית החודש הבא. „מי שדואג לשמור על הסכם הסטטוס קוו בחיפה, חייב לדאוג ולשמור עליו גם בכנסת אשר בה יש כיר־סום בקווי היסוד על ידי לחץ בל־תי פוסק של המפלגות הדתיות" — אמר השר, שציין את זכותו של הציבור החילוני בחיפה להנות מ־הפעלת הרכבל כל ימות השבוע. לדבריו „אם יושבת הרכבל בשב־תות יעמוד עתידו הכלכלי בסכנה".

פעילות ציבורית דתית בחיפה

הסיעה הדתית המאוחדת בחי־פה חידשה בימים אלה את מער־כתה בקרב שרים ומשרדי ממ־שלה למניעת הפעלתו של הרכבל בשבתות ובחגים. ראשי הסיעה פנו בבקשה אל השר יוסף שפירא ש־יציג בעניין זה שאילתה לראש ה־ממשלה. בישיבה מיוחדת של ה־סיעה הדתית המאוחדת במועצת עיריית חיפה הוחלט לנקוט את כל האמצעים הציבוריים והמשפטיים למניעת הפעלת הרכבל בשבתות אף במחיר פירוק הקואליציה. ה־נושא חורג מגבולותיה של חיפה, שכן הפעלת הרכבל בשבת עלולה לגרור נופשים ומטיילים מכל ה־ארץ לחילול שבת — אמר דובר הסיעה, משה בליטנטל.

אמוראי הכין בארה"ב שיחות פרס על הצמיחה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

סגן שר האוצר עדי אמוראי, שב אתמול ארצה מארה"ב לאחר ש־הכין את הקרקע לשיחות הצמיחה המתוכננות על ידי ראש הממשלה שמעון פרס בארה"ב באפריל ה־שנה. עם שובו מסר דו"ח מלא על הפגישות שקיים בארה"ב לראש הממשלה.

במהלך ביקורו בארה"ב נפגש סגן השר אמוראי עם סגן מזכיר המדינה האמריקאי ווייטהד, הדן אתו באפשרויות הסיוע לעידוד תהליך הצמיחה בישראל. ווייטהד קיים מפגש עם כ־20 אנשי עסקים כדי ללמוד מהם מדוע אין לביים השקעות בתחומים עסקיים במשק הישראלי, עוד לפני פגישתו עם אמוראי.

בפגישתו עם ווייטהד ציין אמו־ראי כי קיים חשש שהמשק היש־ראלי ייקלע לצמיחה שלילית אם לא יעשו צעדים לעידודו. אמוראי הסביר את הנכונות הממשלתית ל־סייע לחברות גדולות שנקלעו ל־קשיים בשל השפעתן של חברות אלה על המשק הישראלי שבו עלו־לה התמוטטותן לגרום לזעזוע חמור תקנה.

50 חברות מישראל — ליריד בקאהיר

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ישראל מקווה לשיפור בקש־רי המסחר שלה עם מצרים על רקע פתיחת יריד המסחר הבין לאומי בקאהיר. 50 חברות מ־ישראל משתתפות ביריד והן מקוות לנצלו לקשירת קשרי מסחר ועסקים עם חברות מקו־מיות.

בניגוד לעבר, לא הקימו שלטונות מצרים להשתתפות ישראל ואף עודדו אותה. ה־יריד נפתח שלשום ויארך כל החודש.

ויינברגר מודאג

(המשך מעמוד 1)

אי קיום המפגש פרס־ויינברגר. מע־מיד בספק גם את ביקור שר הבט־חון יצחק רבין במאי. רבין היה אמור להמשיך ולדון בנושאים ש־אמורים היו לעלות בשיחת פרס־ויינברגר. מאחר שגם הנשיא ריגן וגם הקונגרס ימצאו בפגרת נ.ל־ הא בעת ביקור פרס, יאלץ ראש הממשלה להסתפק בפגישות עם סגן הנשיא בוש ועם שר החוץ שולץ. עם אחד משניים אלה יס־פיק אולי להיפגש כבר בעת הל־ווית אולוף פאלמה.

בתשובה לשאלת עתונאי ערבי אם יוכל להגיב על דברי מפקד חיל האוויר, אלוף עמוס לפידות, שאמר בראיון לרשת סי.בי.אס., כי „בפעם הבאה יוכל חיל האוויר להגיע גם ליעדים רחוקים יותר מ־הכור הגרעיני בבגדאד וממטה אש"ף בתוניס, אמר ויינברגר, כי לא ראה את הראיון עם לפידות (שודר אור לאתמול בתכנית „60 דקות"). עם זאת, הוא ציין כי ה־סיוע הצבאי לישראל מותנה ב־„הפעלתו להתגוננות בלבד". זה החוק שלנו, ולא שמעתי שנאמר משהו סותר".

בדברו על הקשרים הצבאיים עם ירדן ועל הידידות האישית עם ה־מלך חוסיין, הביע ויינברגר „תק־וה ובטחון", כי ירדן תמשיך לר־כוש נשק בארה"ב.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות

טמפו
לטמפו תעשיות בירה בע"מ
דרוש
מנהל סניף נתניה
הכישורים: הכרחי ניסיון מסחרי וארגוני קודם דומה של 3 שנים לפחות, רצוי בענף המזון.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למנהל כח אדם
טמפו, רח' המלאכה 9, אזור התעשיה חולון
טלפון 03-800131
סודיות מובטחת

דרוש/ה
אחראי/ת ארכיב
אנו מצפים לעובד עם נסיון רב, מוכח ומוצלח, בניהול ארכיב, רצוי בחברת ביטוח
כישורים נדרשים:
* הכרת שיטות תיוק, מיון, דילול ומעקב.
* יכולת להפעיל צוות עובדים, תוך קיום מערכת יחסי אנוש תקינה.
* השכלה תיכונית.
* שליטה מלאה בעברית וידיעה בסיסית באנגלית.
* נכונות לעבודה מאומצת ובמידת הצורך עבודה בשעות נוספות.
לעובד המתאים מוצעים תנאי שכר נאותים 5 ימי עבודה בשבוע ותנאים סוציאליים מלאים.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד (על נייר חלק) בפירוט השכלתם, נסיונם המקצועי ומקומות עבודה קודמים אל: מנהל כח אדם — ת.ד. 326 תל־אביב 61002.
— סודיות מובטחת —
כלל חברה לביטוח בע"מ

לחברה העוסקת ביבוא ושיווק סיטונאי בחלפים לרכב
דרושים
מחסנאי למחסן חלפים
* בעל נסיון בתחום זה.
עוזר למחסנאי
* בעל רשיון נהיגה.
מקדם מכירות
* נסיון קודם בשיווק חלפים.
המעוניינים יפנו בכתב, לת.ד. 129 פ"ת, מיקוד 49101.

מועצה מקומית מעלה אדומים
דרוש
קצין ביקור סדיר
בחצי משרה כבעל רקע בתחומי החינוך
על המעוניינים בתפקיד לפנות לשיחה במשרדי המועצה, טלפון 02—351262 עד תאריך 20.3.86

דרוש
הנדסאי/ מהנדס חשמל
לתעשיית לבידים ומינסרה באפריקה
בעל נסיון של 5 שנים במקצוע
לפנות לשמעון צפניה 02—533177

לחברת שיווק ארצית
דרוש
מנהל סניף לאזור המרכז
כישורים הנדרשים:
* יכולת ניהול סניף באופן עצמאי עם ניסיון מוכח
* יכולת ניהול מו"מ עם לקוחות
* ניסיון במכירות
* בעל רכב
מועמדים העונים לדרישות הנ"ל יפנו בכתב לת.ד. 2300 חולון, מיקוד 58122 עבור מנהל סניף

בכפר נופש חדש באזור המרכז
דרושים
* מנהל/ת לצוות בידור וספורט
* אנשי צוות בידור וספורט
בעלי נסיון לפנות לטל: 264221, 217898
לבקש את רוני

ל„תנובה" מחוז תל־אביב
דרושים
מפיצים
לחלב ותוצרת חלב בתל־אביב וסביבתה
הכישורים הדרושים:
* רשיון נהיגה למשאית
* ידע בנושא שיווק מוצרי מזון
* כושר גופני טוב
* ידיעה טובה בחשבון
תינתן עדיפות בקבלה למועמדים בעלי נסיון מעשי בחלוקת תוצרת.
- התחלת העבודה משעה 03.00 בבוקר.
מועמדים מתאימים יעמדו במבחני כניסה לבדיקת התאמתם לתפקיד מחלק תוצרת. יועדפו מועמדים תושבי תל־אביב וסביבתה הקרובה ביותר.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב למחלקת המנגנון, ת"ד 282 תל־אביב 61002 ולציין קורות חיים ונסיון מקצועי בעבודה.
— סודיות מובטחת —

הלוח הכללי
דרוש/ה יד ימין
1. עוזר/ת תקציבאי עצמאי/ת ומסודר/ת עם נסיון של שנה וחצי במשרד פרסום
2. ביצועיסט/ית — עם נסיון של שנה.
פרסום סימבול
לפנות לענת. טל' 03-662874

דבר
DAVAR
מאוחד עם „לשרוב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת המנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 298032, 281860
סניפים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית גאולה קומה 3'
טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 04-642111, מ. 33104

אנשים · אנשים · אנשים

שתיים או שלוש

שר הבטחון, יצחק רבין, הרולד סנדרס, לשעבר עוזר מזכיר המדינה לענייני המזרח התיכון ותומאס פיקרינג שגריר ארה"ב בישראל, ישתתפו ביום עיון בנושא „גבולה המזרחי של מדינת ישראל, שתי מדינות או שלוש", שייערך מחר באוניברסיטת חיפה. מטרת יום העיון לעמוד על התפיסות האמריקאיות והישראליות ביחס לעתיד השטחים במסגרת תהליך השלום. ביום העיון ישתתפו גם ח"כ אליהו בן־אלישר, יהודה בן־מאיר וח"כ מרדכי בראון. פרופ' גד גילבר, מאוניברסיטת חיפה ירצה על „התפתחויות בלבליות ביהודה ובשומרון" ופרופ' ארנון סופר, גם הוא מאוניברסיטת חיפה, על „יהודה ושומרון — היש דרך חזרה ?". יושבי ראש המושבים יהיו נשיא האוניברסיטה אפרים עברון, ופרופ' גבריאל בן־דור.

יוסף מיכלסקי

יועץ אמנותי

ד"ר תום לוי (בתמונה) התמנה ליועץ אמנותי של „בית ליסין", לצדו של המנכ"ל צבי סקר. ד"ר לוי שימש בשנה האחרונה במנהל אמנותי של פסטיבל עכו, ולפני כן יועצו האמנותי. הוא בעל תארים מתקדמים לאמנות התיאטרון, מוסמך אוניברסיטת ייל, ודוקטור מאוניברסיטת ניו־יורק. ד"ר לוי ביים, עיבד ותירגם עשרות תסכיתים ברדיו ובתיאטראות הציבוריים, ביניהם את „ברכה" בתיאטרון באר־שבע, „אנשים קשים", „חתונה", „כמו בדור בראש" וכן מחזות מן הרפרטואר הבין־לאומי. בתחום זה בלטו עיבודיו ועבודות הבימוי שלו למחזות גרמניים. ד"ר לוי יכנס לתפקידו ב„בית ליסין" יחד עם המנכ"ל, ב־10 במאי.

מירי פז

מיתקפה

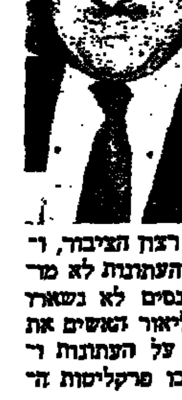

השפעת העתונות היא דלה, והיא עצמה אשמה בכך. כך הצהיר אתמול שר המשפטים משה נסים (בתמונה), בהופיעו בפני פורום דוברי משרדי הממשלה. הסיבות לכך הן, לדבריו, במחשבה כי מה שמספק את סקרנות העתונאי כאילו מספק את רצון הציבור, ולא היא. עוד טען נסים כי העתונות לא מודה בטעויות. דבריו של נסים לא נשארו ללא תגובה. העתונאי גד ליאור האשים את שר המשפטים ב„פליהום" על העתונות וציין גם מקרה ספציפי שבו פרקליטות המדינה לוצה לפרסומים.

טובה צימוקי

ניקוי ראש

„זה יהיה רק ניקוי ראש", הבטיח הרב־המוהל רוטמן לזוג השחקנים מתני מושונוב וסנדרה שדה: בנם בן שבעת הימים מיכאל (בתמונה עם הוריו ואחותו עלמה) נולד נימול וזהו סימן — הבטיחם הרב — שיהיה גדול בתורה. על כך העיר האב הנרגש שמספיק לו שהתינוק יהיה לא גדול ולא קטן, ממוצע ועל הכיפק. בטקס ברית המילה שנערך במלון קרלטון בתל־אביב השתתפו ידידים וחברים לעבודה, ביניהם צוות תוכנית הטלוויזיה „זהו זה", אריק איינשטיין גידי גוב, שלמה בר־אבא, נעם.

התחלה טובה

מזכ"ל נעמ"ת מאשה לובלסקי, יחד עם היועצת המשפטית של הארגון חביבה אבי־גיא והמשפטן אריאל רוזן צבי נפגשו אתמול עם שר הדתות יוסף בורג כדי להציג בפניו את ממצאי מחקרו של רוזן צבי בנושא פתרונות בענייני דיני אישות במסגרת ההלכה. הפגישה בת השעה וחצי אמנם לא הולידה תוצאות ממשיות, שכן השר ביקש ללמוד את החומר שהוגש לו, אולם אווירה טובה והתלוצצויות לא חסרו שם, ואולי זוהי התחלה טובה לשינוי.

פנים רבות

במסגרת הסדנה למורים של התיאטרון הקאמרי יתקיים היום אחה"צ מפגש שנושאו „פנים אחרות לחנוך לוין", בהנחיית פרופ' מנחם פרי וד"ר אבי עוז. שחקני הקאמרי שהשתתפו במחזות לוין יופיעו בקטעי משחק ושירה. המפגש יעסוק גם בפעילותו החוץ־תיאטרונית של חנוך לוין (בתמונה): סיפוריו וכתיבתו לילדים.

מירי פז

סדר בבלאגאן

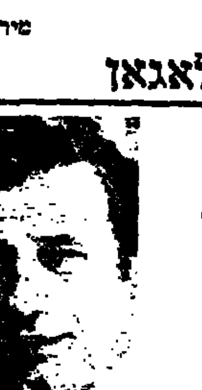

השחקן הזמר איב מונטאן (בתמונה), רמז בתוכנית טלוויזיה שהוקלטה בביתו כי הוא עשוי להשתלב בחיים הפוליטיים לאחר הבחירות בצרפת משום ש„יהיה כזה בלאגאן שלא יוכל להימנע מכך". מונטאן, ששר בתוכנית כמה משיריו הישנים והחדשים, כולל ציבורי רוק, על רקע צילומי רעייתו המנוחה, סימון סיניורה (כולל צילום של שניהם בחברת ראש הממשלה, שמעון פרס), התייחס בדבריו גם לשאלת הטרור. לדעתו אסור להיכנע לטרור שכן אחרת נהיה צפויים לטיסות נפרדות ליהודים וללא יהודים „ואת חושבת שמישהו יסכים על כך ?" שאל את המראיינת היהודית, אן סינקלר.

גדעון קרן, פאריס

לא להזכיר נשכחות

ב־1979 היתה זו יוזמת־הנפל להעביר את השגרירות הקנדית מתל־אביב לירושלים — פרי השראתו של מי שהיה אז ראש ממשלת ישראל מנחם בגין — אשר תרמה להחלשת מעמדו של ג'ו קלארק, ראש ממשלת מיעוט שמרנית בקנדה במשך שמונה חודשים. אין קלארק אוהב שמזכירים לו אותה פרשה „אומללה". מכל מקום, בעת ביקורו בארץ בחודש הבא (10־14 באפריל) כשר החוץ בממשלת רוב שמרנית בראשותו של בריאן מאלרוני, לא יוזכר עוד ביוזמת־הנפל אלא בהקמת קרן משותפת [illegible] שמעון פרס עם מאלרוני בעת מושב עצרת האו"ם בניו־יורק באוקטובר אשתקד. קלארק אף יוכל לדווח כאן, מה למד משיחותיו עם מנהיגי שלוש מדינות ערביות שבהן יבקר לפני ישראל — מצרים, סעודיה וירדן.

ש. שפיר

שינוי הקו

במערב־גרמניה מעלים הסוציאל־דמוקרטים, ולא הם בלבד, את תרומתו ההיסטורית הגדולה של פרדיננד לסל (בתמונה), היהודי (1825-1864) בייסוד ארגון הפועלים הפוליטי הראשון ב־1863, ששימש מסד למפלגה הסוציאל־דמוקרטית. בוועידות המפלגה מוצג דגלו של „איגוד הפועלים הגרמני הכללי" של לסל, והביוגרפיה הגדולה של ההיסטוריון הישראלי שלמה נאמן זכתה שם בשעתה לעניין רב (בעברית היא הופיעה במקוצר ב„עם עובד" רק לפני כשנה). עתה, לאחר התעלמות במיזרח, הופיעה גם ביוגרפיה ראשונה על לסל במזרח־גרמניה הקומוניסטית, פרי עטו של ההיסטוריון האנס יורגן פרידריכס מלייפציג. במחלוקת בין לסל לקרל מרקס אף נמנע ההיסטוריון המזרח־גרמני מהזדהות מלאה עם מרקס, אף כי הוא מותח ביקורת על שלסל לא חדר לנבכי „הקומוניזם המדעי". רומן של הסופר היהודי המזרח־גרמני סטפאן היים (שביקר כמה פעמים בארץ) על לסל טרם הותר לפרסום במזרח־ברלין.

ש. שפיר

פסח מתקרב

בפעם הראשונה משתתפת הוצאת הספרים „עם עובד" בהוצאתו לאור של ספר בישול (בשיתוף עם הוצאת „בודן"). המדובר הוא בספרה של ניבה רוזן המוקדש כולו למתכונים המיוחדים לפסח. המבוגרים המבשלים ואף ילדים יהנו ממנו. לילדים מגישה „עם עובד" הגדה לפסח מיוחדת הכוללת גם סיפורים ושירים לילדים אותם בחרה ד"ר מירי ברוך (ביניהם שירים כמו „שבלת בשדה", „ניסך", „ארבעה אחים" וסיפורים כמו „משה התינוק בארמון פרעה", „המכתב שנשלח עם הרוח" ו„הערבה נפלאות"). את ההגדה ערכה ניבה הראל (שאגב, מאושפזת עתה בבית החולים בבאר־שבע בעקבות תאונת דרכים... החלמה מהירה) ועיצב עמרם פרת. את התיק הספוז של „עם עובד" משלימה פקסימיליה של הגדת איטינגן משנת 1729, אותה הם מייצאים גם לארה"ב.

המדור נערך ע"י ורדה צימרמן

בכנסת — שלמה גינוסר וטובה צימוקי

משרד הדתות - קובל ח"כ מנחם הכהן מקומם החילוניים ולא משרת הדתיים

ח"כ הרב מנחם הכהן קבל אתמול בכנסת על כי קבוצה שמעשיה מינימליים בתחום ההגשמה הציונית מכתיבה את אורח החיים ב„תחומי הכלל והפרט, ומציירת את תורת ישראל כמסכת יסורים, נכשלות ונזעות.

הדברים נאמרו אתמול בדיון בכנסת לאחר סקירת שר הדתות יוסף בורג את תקציב משרדו לשנת 1986. ביקורת רבה הופנתה אל תפקוד משרד הדתות, נחיצותו ותפקודן של המועצות הדתיות ובתי הדין הרבניים. חלק מחברי הכנסת טענו כי שירותי הדת מכבידים על הציבור החילוני, ולעומתם היו דוברים שטענו כי משרד הדתות אינו משרת מספיק את הציבור הדתי.

ח"כ מנחם הכהן אמר, כי שאלת השאלות היא זו שהציבו השר בורג והרב בן־גוריון: כיצד דתיים ושאינם דתיים יוכלו לחיות יחד במדינה זו.

ח"כ הכהן העלה תהיות באשר למידת נחיצותו של משרד הדתות, ואמר כי כל השאלות בנושא קיום חיי הדתות במדינת ישראל הינן שאלות של מהות. ברמזו להשתמטות חוגים דתיים מקיום מצוות האחריות של המדינה אמר ח"כ הכהן, כי הוא סבור שמי שאינו מזדהה עם מדינת ישראל ואינו חלק מסבלותיה ושמחותיה אינו יכול להיות פוסק באיזה עניין שהוא מבלי שיהדר נגדו שנאה, קנאה ותהום.

ח"כ ויקטור שם־טוב (מפ"ם) אמר, כי תפקוד בתי הדין הרבניים מנציח שלילה דתית חרדית על חילונים. „הליקוי בתיפקוד אינו טמון רק בפרדוקס של דיין חרדי הדן בגודלו של חילוני, אלא יש גם ליקויים חריפים יותר. כגון חוסר הכרעה של בית הדין, העדר משמעת מצד הדיינים", אמר.

ח"כ אהרון נחמיאס (מערך) יצא נגד רבנים המסיתים לשנאת האדם, והוסיף כי גם יהודים חילונים אינם צריכים לגנות יהודים דתיים.

ח"כ בני שליטא (ליכוד) אמר כי קיום המועצות הדתיות הוא דרך לייקור שירותי הדת.

ח"כ שולמית אלוני („רצ") אמרה כי „הממסד הדתי הקיים היום הוא מושחת" לקול מחאתו של השר בורג הוסיפה: „דרוש לנו פרוטין לוחר כדי להפסיק את ההצחנה".

שמעון בן־שלמה (ש"ס) ביקר קשות את משרד הדתות ואמר כי זה אינו ממלא את יעודו ואת תפקידו. לדבריו סבסוד תלמידי ישיבות נמוך בהרבה מאשר סבסוד תלמידי אוניברסיטאות. בן־שלמה אמר כי משרד הדתות נותן ידו לחילול השבת. „המצב מחמיר משבת לשבת". גם החוק לשמירת הכשרות אינו נאכף על ידי שר הדתות, וכמוהו תשמישי קדושה, והתנגדות לבניית המרכז המורמוני.

שר הדתות יוסף בורג שפתח את הדיון וסיכמו אמר, כי אכן שאלת הקיום המשותף בין דתיים וחילוניים עומדת היום בחריפות שאינה פחותה מאשר בימי בן־גוריון. לדבריו ככל שיהיו עולים רבים יגדל הקונפליקט בין התרבויות, הדעות והמסורות.

בורג גילה כי בבתי הדין הרבניים נפתחו בשנה האחרונה 63.500 תיקים, וזו עליה של 30 אחוז לעומת השנה שעברה. רוב התיקים היו תיקי גירושין. לדבריו בשנה האחרונה קיבל משלחות דתיות רבות מהכנסיה הפרובוסלבית והכנסיה הסובייטית והוא שוקד על טיפוח קשרים עם כנסיות אלו.

„נאמני תורה ועבודה"

חברי מזכירות „נאמני תורה ועבודה" נפגשו אתמול עם ח"כ נחמן רז, יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, והביעו בפניו את חרדתם לנוכח החדירה של השפעות חרדיות לתוך מערכת החינוך הממלכתית דתית. השפעות אלו מתבטאות לדבריהם בהטיה נגד שירות בצה"ל או בישיבות הסדר, ובהטפה נגד חברה דתית מעורבת של גברים ונשים. המסר החרדי מועבר בעיקר על ידי מורים ומורות חרדים במוסדות החינוך הממלכתיים דתיים.

בפגישה נידונו הדרכים התוקפות והחיוביות שיש לנקוט, וסוכם על המשך המגעים.

קרבן ההיתקלות באיזור הבטחון - נקבר בירושלים

סמל ישראל סדן ז"ל הספיק להרוג מחבל לפני שנהרג מרימון

משפחת סדן בלוויית הבן סמל ישראל ז"ל. צילום: יצחק הררי

(צ.) — חלל צה"ל סמל ישראל סדן (נפתא) בן 21, שנהרג בהיתקלות עם מחבלים בצפון, הובא אתמול לקבורה בטקס צבאי בבית העלמין על הר־הרצל בירושלים.

הוא נטמן בחלקת לוחמי תש"ח, ליד קבר דודו משה יוסף לבנון שאותו כלל לא הכיר, ואשר נפל בגיל 17 באדר תש"ח בקרב בואדי ערה. דוד אחר נהרג בקרבות העיר העתיקה ונטמן בהר־הזיתים. בלוויה השתתף קהל רב, בני משפחה, וחברים ליחידה. את הממשלה ייצג השר יוסף שפירא.

האב שלמה סדן אמר קדיש ואחר כך אמר דברי הספד: „ישראל אהוב נפשנו, מחמד לבנו, יקר היית לנו ולכל מי שהכירך, חבריך אהבוך כאח, אחיך ומשפחתך הלוחמת היו לך למופת ובמעשיו הפכת אותה לנו למופת, באהבתך הלוהטת לעמך ולארצך. היינו גאים בך בחייך ושבעתיים במותך".

האב סיפר, כי לפני שמת נפגע ישראל „בברך, לאחר שהתחלם בו נסע, נפגע ממטען צד, אך לא סיפר על פציעתו כדי שלא יורידו לו פרופיל ויוכל להישאר ביחידה קרבית. „אתה, כשספר תהלים איתך, לחמת בצוררי ישראל ללא חת ונפלת בגבורה", אמר האב.

מפקד הגדוד רס"ן שלמה סיפר כי לפני כמה זמן הוא ראיין את ישראל שביקש להצטרף לפלוגה בה מצא את מותו. היותה זו פלוגה קרבית ותיקה.

„בשעת ההתקלות עם המחבלים נשא ישראל סדן את רובהו והוא אף הספיק להרוג את אחד המחבלים, אך לאחר מכן התפוצץ לידו רימון והוא נהרג", ציין המפקד.

עוד ספדו הרב הפיקודי והרב שכונת בית הכרם שבה נולד וגדל ישראל.

לאחר זאת הוטמנו על הקבר זרי פרחים ומשמר חיילים ירה מטח כבוד.

עצמאי, שכיר!
בקופות הגמל של דיסקונט
ריווח כפול

תמר · ספן · שקמה

אם אתה עצמאי או שכיר, עד סוף שנת המס תוכל להשלים את הפקדותיך בקופות הגמל „תמר", „ספן" ו„שקמה", ולקבל ממס הכנסה החזר המגיע עד 792 שקל חודשי וזה לא הרווח היחיד שלך.

ב„תמר", „ספן" ו„שקמה" — הרווחים שכספך צובר מחושבים בשיטת הערך היומי, הבלעדית לקופות הגמל של דיסקונט. שיטה זו מביאה בחשבון כל יום הפקדה, מיום ההצטרפות לקופה ועד ליום משיכת הכסף, וזה אומר שאתה מרוויח פעם נוספת — ויותר שקלים.

נוסף לכך, מקנה לך החברות ב„תמר" וב„ספן" ביטוח חיים בגובה יתרת החשבון, עד לתקרה של 500 ש"ח וביטוח כפל תאונה עד לתקרה של 1000 ש"ח.

הצטרפות לקופות, הגדלת הפקדות או השלמת הפקדות ניתן לבצע בסניף או באמצעות הקו הפתוח של טלבנק דיסקונט 24 שעות ביממה. טלפון 639888 מאזור חיוג (03) או 639777(03) מאזורי חיוג אחרים.

עד 31.3.86 תוכל להשלים הפקדות ב„תמר", ב„ספן" וב„שקמה" עד ‎-.20,000 ש"ח שהיא תקרת ההפקדה השנתית המזכה בזיכוי ראשוני.

* שווי הטבות המס המגיע לעצמאי המפקיד את המכסימום המותר (1744 ש"ח).

בנק דיסקונט

ועידת חרות - יומן

דוכן ומיקרופונים עפו מן הבמה

„כסאת בפנים", אמר השוטר לתגבורת המשטרתית שהוזעקה לגני התערוכה אתמול אחרי־הצהריים. בשעת מסירת הדיווח הזה כבר עמד על הבמה ח"כ מאיר שיטרית וניסה לארגן שירה בציבור, אלא שהרוחות עדיין לא נרגעו מהתקרית האלימה שפתחה את יומה השני של הוועידה.

הישיבה הראשונה, אחרי הפתיחה החגיגית אמש, לא נפתחה ב־9.30 בבוקר כמתוכנן. קליטת הצירים ורישומם נמשכו עד שעות הצהריים. ואיש גם לא האיץ במארגנים להזדרז, שכן מאחורי הקלעים נמשכו הנסיונות להגיע לנוסחה מוסכמת על שני גושי המחנות.

ב־1.30 הוחלט לצאת ל„הפסקה" ולפתוח את הישיבה ב־4 אחרי־הצהריים בסעיף הראשון של סדר היום: בחירת נשיאות הוועידה.

גם ב־4 לא החלה הישיבה. ב־4.30 פסע ל„אולם הקונגרסים" יצחק שמיר, ומחיאות־כפיים ליוו אותו לשורה הראשונה. דקות אחר־כך נכנס אריאל שרון ופיצה עצמו על מיעוט תשומת־הלב שזכה לה אמש. קריאות קצובות „אריק, אריק" ומחיאות כפיים ליוו אותו למקומו. דוד לוי לא נכח באולם כשפתח יורם אורידור את הישיבה.

רק אחרי שהוכרז, כי הצירים יצביעו בבחירות הנשיאות בעד אחד משני המועמדים — אליהו בן־אלישר (מחנה לוי־שרון) ומשה קצב (מחנה שמיר־ארנס) — לתפקיד יו"ר נשיאות הוועידה, נראה דוד לוי עושה דרכו אל הבמה, לא מורגש כמעט.

התפרעות

לוי עלה על הבמה כדי לבשר לצירים, ש„קרה דבר חמור", שמהווה סטירת־לחי לתנועת חירות והוא חרפה: יד זדונית מחקה 4 חברינו הבדווים והדרוזים ושללה את זכותם להיות צירים משום שנאמר, שהם תומכים בדוד לוי. אם חרפה זו לא תתוקן, לא תהיה שום הצבעה", התריע.

רוני מילוא עלה על הבמה כדי להתמודד עם ההאשמה, שהוטחה לעבר מחנהו. הוא הספיק לומר רק „כל אחד יכול לעלות ולדבר למיקרופון..." כשנהדף מן הדוכן על ידי בריון. בן־רגע עף דוכן הנואמים מן הבמה, והמיקרופונים נפלו אחריו.

„זה גססון מלכה מפתח־תקוה, מאנשי דוד לוי", נידבו חברים במחנה שמיר מידע. המתפרע לא נרגע עוד דקות מספר, אף שחבריו ניסו לרסן אותו, ואז התקרב לבמה יוסי זמר־טוב, „איש שכונות", כהגדרתו (מסלמה), והודיע „עם התפרעות כזאת אנשי השכונות נגד דוד לוי. מאז שהוא שר השיכון הוא לא עשה שום דבר בשביל השכונות".

על הבמה עלה בינתיים בנימין בגין, ובעצם עמידתו שם שככה המהומה באולם, אם כי נותר טעם רע בפיהם של צירי הוועידה.

קדישאי מכחיש דברי לוי

השר דוד לוי אמר אתמול בראיון לרדיו, בתגובה על קריאתו של מנחם בגין במכתבו לוועידה להתאחד מאחורי יצחק שמיר, כי שלושה שבועות מפעילים על בגין לחץ שיכתוב את המכתב הזה.

„אין אמת בטענה זו", אמר אתמול יחיאל קדישאי, מקורבו של בגין.

לא היו קונים לספל הז'בוטינסקי

עסקים יוצאים מן הכלל עושים בעלי מסעדת „גן אורנים", המספקים שירותי מזון לצירי הוועידה. על־פי הערכותיהם יסופקו בימי הוועידה: 32,000 כריכים, 56,000 פחיות קולה, 28,000 בקבוקים ושקיות מיץ, 8,000 ארוחות צהריים (שהצירים משלמים תמורתן 18 שקל).

הצירים שאינם מתגוררים באזור תל־אביב ובקרבתו יוחזקו לבתי מלון. תנועת חירות הגיעה להסדרים עם ארבעה בתי מלון: „פלזה", „מנדריך", „קנטרי קלאב" ומלון „רמת אביב". התעריף ללילה, לשלושה אנשים בחדר, הוא 20 שקל במלון „פלזה" ובבתי המלון האחרים עוד פחות מזה.

באחת הפינות ב„אולם הקונגרסים" הוקמה נקודת מכירה גם לעיתונים וסיגריות. בין אלה נרצבים פרוטומות של ז'בוטינסקי, למכירה. אתמול לא קנה איש את הפסל, עשוי הגבס, שמחירו 25 שקלים. „אנשים פוחדים שהוא יישבר", נימקה הזבנית את העדר הקונים.

ישראל מציגה ביריד התעופה בצ'ילה

סנטיאגו (ע"ר). — ישראל נמנית עם 16 מדינות המציגות ביריד התעופה הבין־לאומי בסנטיאגו בירת צ'ילה, שהוא למעשה יריד לכלי נשק.

128 חברות מציגות ביריד זה, היחיד מסוגו באמריקה הלטינית. יחד עם צ'ילה, ישראל ודרום־אפריקה הן בין המציגות הגדולות ביותר. מדינות אלה נאלצו לפתח תעשיות נשק משלהן, בשל לחצים מדיניים בינלאומיים.

למרות העובדה שחל איסור על מכירת נשק של חברות אמריקאיות לצ'ילה, עקב הפגיעות בזכויות האדם מצד ממשלתה הצבאית, משתתפים מפעלים אמריקאים ביריד, וסוכנות החלל מציגה שם דגם של מעבורות החלל שלה.

קונצרט הפילהרמונית - במלואת 40 שנה לסוף השואה

מאת יהודה כהן

לרגל מלאת 40 שנה לסוף השואה, הגישה התזמורת הפילהרמונית הישראלית בקונצרט חגיגי את הסימפוניה מספר ארבע, המכונה „אורות זיכרון" מאת המלחין האמריקאי בנג'מין לייז; פרקיה הם „רפאים", „התגלות" ו„התעלות", מוסיקה של אפקטים, מתוזמרת ביד אמונה, אך נטולת עומק; חסר לה לפחות פרק עוד אחד, גם אם זו יצירת זיכרון, מה גם שהיא נמשכת כמעט שעה.

המנצח ג'פרי סיימון שלט היטב בתזמורת, אם כי לפעמים כיסה את קול זמרת המצו־סופראן קימבול ויליי, ששרה בהבעה מרשימה את שלושת השירים של ביאליק (בתרגום אנגלי) המשולבים ביצירה. טוב יותר היה האיזון עם הכנר הסולן משה מורבין, שניגן באופן מבריק סולו; הצ'לן מיכאל הרן השמיע בחכימות את הסולו שבפתח הפרק האמצעי.

הכנסות הקונצרט היו קודש לטובת המרכז הרפואי ע"ש שיבא, תל־השומר, וכן בית־התפוצות.

יצומצם מספר שעות הטיסה והתפקיד של טייסים אזרחיים

מאת אריה אגוזי, כתב „דבר"

שר התחבורה חיים קורפו עומד להחליט תוך שבועיים־שבועיים על מגבלות חדשות לשעות טיסה ותפקיד של טייסים אזרחיים — נודע לסופר „דבר".

על שולחנו של השר מונחת זה זמן מה הצעת מינהל התעופה האזרחי האוסרת להטיל מגבלות חדשות בהשוואה למצב הקיים, ברוח התקנות החדשות שהוציא בנושא זה מינהל התעופה האמריקאי ולחוזה העבודה הקיים ב„אל־על".

הצעת מינהל התעופה האזרחי מגבילה את שעות ההטסה בפועל ל־7־10 שעות ברציפות ואת שעות התפקיד ל־14־18 שעות — הכל בהתאם לשעות היממה, גודל הצוות והאפשרויות לנוח תוך כדי הטיסה.

הצעת המינהל תביא להקטנת הכנסות הטייסים, בשל צימצום מספר השעות העודפות שיורשו לעבוד. עם זאת, ייעול סידור העבודה של הטייסים עשוי להקטין את הצורך בקבלת טייסים חדשים.

23 רשויות בנגב מקימות „רשת אזורית"

מאת דני צדקוני, כתב „דבר" בדרום

23 רשויות מוניציפליות בנגב עומדות להקים „כנסת מחוזית" שתדאג לאינטרסים של האיזור, שלדעת רבים ממנהיגיהם הוזנח מאז מלחמת יום הכיפורים ובמקום להתפתח נמצא בנסיגה.

יו"ר המועצה האזורית שער הנגב צבי חזן זימן ל־23 בחודש כינוס של כל ראשי הרשויות בנגב במטרה לכונן את „הכנסת המחוזית" שתמנה בין 60 ל־70 נציגים, שייבחרו לפי גודל הישובים על ידי תושביהם.

שערים במניות מימוש וירידות

מאת דוד כ"

[illegible]

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אמ.ה ש	16500 תב	363	+1800	+12.2	+472
הסנהות 0.1	1075	5405	-50	-4.4	-5595
הסנהות א 0.5	745 תב	6795	+46	+6.6	+17871
בנק ספנות אמ"ז	729	2687	-36	-4.7	-6485
כללי לא בהסדר	37000	217			+96.0
בנק צפ' אמריק 1.	--- הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמריק 5.	--- הפסקת מסחר				
בנק צפ' אמ אופ1	--- הפסקת מסחר				
רמות א 1.0	--- הפסקת מסחר				
רמות 5.0	--- הפסקת מסחר				
הבינלאומי 5.0	3660	12336			-1450
מ.י.ב.י 0.5	3405	9547	-20	-.6	-1894

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	79510	1127			+260
אידיבי ב 100.0	79450	30.0	+400	+.5	+284
אידיבי בב 2.0א	495600	1.0	+18000		
				+3.8	+11.0
אוצר 0.1	59000	273			+237
דיסקונט ב	102000	25.0			+20.0
דיסקונט א	100700	396			+159
דיסקונט שה ב	11710	179	+110	+1.0	+312
המזרחי ש	32400	1270	-300	-.9	-915
המזרחי ם	32301	117	+51	+.2	+344
המזרחי שה 9	14700	87.0	+100	+.7	+365
הפועלים מבב	126000	1.4	+4000	+3.3	+2.0
הפועלים ש	55590	1628	-360	-.7	-2426
הפועלים ם	53450	1343	-250	-.5	-2000
כללי א 1.0	137015	47.0	+15		+84.0
כללי אופ 9	132000	2.0	+1000	+.8	+23.0
כללי שה 5	102000	7.0	+800	+.8	+128
כללי שה 7	6520	133	+20	+.3	+252
בלל 100.0	33960	1787	-60	-.2	-1900
בלל שה 9	45480	34.0	+180	+.4	+289
בלל שה 11	12750	347			+331
מימון וסחר 1.0	46100		+1500	+3.4	+57.0
מימון וסחר 5.0	23510	8.0	+1010	+4.5	+88.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	6679 מ		-351	-5.0	-637
לאומי משכנתא"ש	4940 מ		-260	-5.0	-1101
לאומי משכנתא"ם	4725	369			+322
כרמל ש	3840	106	+130	+3.5	+234
כרמל שה 1	2660	43.0	+20	+.8	+43.0
בנין ב' 5.0	3607 ק		+172	+5.0	+892
פת משב ש	1030	2246			+38.0
משכן ב ש	2300	572	-10	-.4	-182
עצמאות 0.1	4290	785			-98.0
טפחות מבכ ש	12990	39.0			+23.0
טפחות רג ש	10800 תב	83.0	-1200	-10.0	-118
טפחות שה 1	7343	25.0	+283	+4.0	+27.0
טפחות שה 2	3519	86.0	+120	+3.5	+305
יעסוד 1.0	849	346	-15	-1.7	-117
יעסוד 5.0	390	908	-10	-2.5	-2719
מרלב 1.0	2120	2722	+102	+5.1	+5003

מוסדות מימון

שילוח א ש	378	9362			+5628
התקלאות מבכ א	30999 תב	2.8	-2582	-7.7	-2.8
התקלאות מבכ ג	--- לא נסחר				
לאומי תעשיה א ש	5656	77.0	-236	-4.0	-365
פתוח.תעשיה מבכ	--- לא נסחר				
פת תעש בב ג	--- לא נסחר				
פת תעש בב גג	--- לא נסחר				
פת תעש בב גג1	--- לא נסחר				
פת תעש בב ד	--- לא נסחר				
פת תעש בב דד	--- לא נסחר				
מרכז קבלנים 5.0	660	6267	+30	+4.8	+3748
תיירות בכ	--- לא נסחר				
כלל ליסינג א0.1	8460	126	+249	+3.0	+141
כלל ליסינג 0.52	3230 תב	566	+200	+6.6	+729
כלל לסינג אג'וו	* 11077	54.0	+527	+5.0	+92.0

* ביצוע חלקי 48.80%

ביטוח

אבנים 0.1	4000	374	-50	-1.2	-143
אדם א 5.0	2635	2152	+45	+1.7	+5287
בטוח משנה 0.1	720 תב	686	+69	+10.6	+12/7
בטוח משנה 0.5	* 302	2968	-16	-5.0	-5297
* ביצוע חלקי 63.70%					
הדר 1.0	1540 תב	982	-100	-6.1	-943
הדר 5.0	835	3589	-35	-4.0	-1354
הסנה ש	2875	5327	-130	-4.3	-15797
הפניקס 0.1	1493	1101			+784
הפניקס 0.5	820	816			+66.0
המשמר-הראל 1.0	6850	80.0	-70	-1.0	-35.0
המשמר-הראל 5.0	2700	297	-100	-3.6	-169
ירדניה 0.1	--- הפסקת מסחר				
ירדניה 0.5	--- הפסקת מסחר				
מגדל 1.0	6850 תב	100	+480	+7.6	+147
מגדל 5.0	2820	160	-66	-2.3	-14.0
סהר ג 1.0	3716	630			+153
סקורטס 0.1	2746 מ		-144	-5.0	-3431
צור ש	1481	850	-60	-3.9	-1587
ציון החזקות 1.0	12505 תב	61.0	+800	+6.8	+84.0
ציון החזקות 5.0	2700 תב	325	-144	-5.1	-151

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרקאמא 1.0	3413	71.0			-79.0
אינטרקאמא 5.0	1014 תב	305	-100	-9.0	-166
אינטרקאמא אופ 1	649	1607	+1	+.2	+1145
כאוי עזרא 1.0	4700	164			-238
כאוי עזרא אופ 1	4380	63.0			-103
מתה 1.0	--- הפסקת מסחר				
מתה 5.0	--- הפסקת מסחר				
כלל סחר 1.0	3505 תב	1048	-200	-5.4	-2522
קריסטל 1.0	3700	45.0	+41	+1.2	+108
רפק 0.1	35800	1.5	+1526	+4.9	+3.1
רפק 0.5	7166 תב	106	-796	-10.0	-114
שופרסל א 2.0	4409	1335			-1136
שופרסל ב 10.0	2600	6321			+6470

שרותים

דלק ג ש	4455	1244	-170	-3.7	-2450
הראל 1.0	2600	170			-11.0
הראל 5.0	1276	194			-35.0
ספנות הפסקה 0.1	* 9215	98.0	-485	-5.0	-73.0
* ביצוע חלקי 62.80%					
ספנות הפב' 0.5א	3685	199	-20	-.5	-191
קידר 0.1	1321	1503	+30	+2.3	+511
קידר 1.0	* 354	8223	-18	-4.8	-14108
* ביצוע חלקי 72.50%					
חברת החשמל 0.1	--- הפסקת מסחר				
מחסני ערובה 0.1	2659 תב	410	-296	-10.0	-421
מחסני ערובה 0.5	897 תב	3488	-100	-10.0	-5117
קונטרסיום 0.1	1293 מ		-68	-5.0	-1789
קונטרסיום 0.5	390	2699			+1534
קופל 1.0	--- הפסקת מסחר				
קופל אופ 1	--- הפסקת מסחר				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	9690	28.3	+90	+.9	+16.3
גלי זוהר 5.0	3460	84.0			-25.5
מלונות דן 1.0	3685 תב	125	-200	-5.2	-248
מלונות דן 5.0	2795	120	+30	+1.1	+35.0
חוף האלמוג 0.1	2685	853			+477
כנס 1.0	2159	28.0	-18	-.8	-58.0
מלונות ירדן 1.0	3000 תב	2361	+476	+18.9	+3395
מלונות יהלום 1	--- הפסקת מסחר				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מיכון 1.0	3066	824	+5	+.2	+322
ת.י.ל.ג. 1.0	12313 ק		+586	+5.0	+287
יעצא 1.0	3250	256	+89	+2.8	+286
יעצא אופ 1	2865 תב	159	+200	+7.5	+365
כלל מחשבים 1.0	4680	399			-69.0
מ.ל.ל. 1.0	5850	137			
מ.ל.ל. 5.0	2970	207	+40	+1.4	+44.0
משוב מחשבים 1.0	2230	145	+30	+1.4	+140
ניקוב מחשבים 1.	4673	54.0			+29.0
ניקוב מחשבים 5.	2420	361			-105
תים מחשבים 1.0	1706	849			-29.0
תים מחשב אופ 1	16551	22.0			-8.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבורום בינוי 1.0	815	1885	+37	+4.8	+1122
אבורום בינוי 5.0	729 ק		+35	+5.0	+6050
ארץ מבנים 1.0	834 תב	2429	+107	+14.7	+1920
ארץ מבנים 5.0	360 תב	13407	+22	+6.5	+21414
אזורים 1.0	4250	1901			-570
אילנן 1.0	1125 תב	1702	-125	-10.0	-1167
אילנן אופ 1	1088	309	-62	-5.4	-78.0
אל-רוב 1.0	2400	62.0			-235
אל-רוב 5.0	2465	64.0			+56.0
אמנתים 1.0	1785 מ		-90	-5.0	-762
אמנתים אופ 1	* 1530	270	-90	-5.6	-255
* ביצוע חלקי 68.50%					
אפריקה 0.1	39000	89.0			+45.0
אפריקה 1.0	29700	140			+77.0
ארזים 1.0	1140 מ		-60	-5.0	-2492
ארלדן 0.1	2569 תב	888	-200	-7.2	-1531
ארלדן 0.5	1480 תב	1346	-112	-7.0	-1978
בן-יקר גת 1.0	3159	321			-969
ברנוביץ 1.0	3083 תב	1656	+260	+7.2	+1562
ברנוביץ 5.0	2350 תב	841	+241	+11.4	+1872
דנקנר 1.0	3904 מ		-206	-5.0	-2602
דרוקר 1.0	666 תב	1533	-74	-10.0	-724
דרוקר 5.0	427	2589			+2420
דרוקר אופ 1	380	7494	+20	+5.6	+5711
דרעד 0.1	5271	54.0	+251	+5.0	+118
דרעד 0.5	2578 תב	532	-164	-6.0	-665
ת.ל.ב. 0.1	--- הפסקת מסחר				
ת.ל.ב. 0.5	--- הפסקת מסחר				
נכסים ובנין 1.0	2750	1995	-30	-1.1	-838
בב-ים 0.1	3990	145	-10	-.3	-11.0
בב-ים 0.5	3697	458			-108
הכשרת הישוב 1.0	43300	188	-1000	-2.3	-267
[illegible] 0.1	2119 תב	2963	-220	[illegible]	[illegible]
ישראלום 1.0	6320	22.0	-180	-2.8	-57.0
ישרים 10.0	10594	916	+100	+1.0	+669
כוך פיתוח 0.1	8675	180			-31.0
כלל בינלן 0.1	367 תב	26708	[illegible]	[illegible]	[illegible]
לומיר 1.0	2851 תב	482	+372	+15.0	+376
לומיר 5.0	1459 תב	594	-120	-7.6	-909
מ.ת.ב. 1.0	1777 מ		-94	-5.0	-2102
מאגרי בניה 1.0	501	9579			-1477
מאגרי בניה 10.0	328 תב	8580	-50	-13.5	-5282
מגדל בסן 1.0	2450	184			-35.8
מישגב 5.0	518 מ		-27	-5.0	-4433
מגרב 5.0	648 תב	13988	+95	+16.8	+31814
מר-לין 1.0	372	5691	+1	+.3	+4122
מר-לין אופ 1	3748 תב	26.0	+408	+12.2	+19.0
ליבנשטין 1.0	4725	140			-80.0
ליבנשטין 5.0	1451	1177			+123
ליפסיץ 1.0	985	2284	-52	-5.0	-5672
ליפסיץ 5.0	430 תב	4132	-36	-7.7	-5586
נאות אביב 0.5	20551	120			+82.0
נכסי אזורים 1.0	4770 תב	657	-340	-6.7	-1015
סהר החזקות 1.0	9300 תב	178	-490	-5.0	-157
סהר החזקות 5.0	* 6356	116	-334	-5.0	-150
* ביצוע חלקי 80.80%					
סולל בונה מבב א	--- הפסקת מסחר				
סתיו 1.0	2220	324	+70	+3.3	+375
סתיו 5.0	1320	201			-93.0
עמר וסלע 1.0	894	525	+16	+1.8	+218
קיסריה 0.1	1976 מ		-104	-6.0	-2322
קיסריה 0.5	854 מ		-46	-5.0	-5992
רובינשטיין 1.0	--- הפסקת מסחר				
רובינשטיין 5.0	--- הפסקת מסחר				
רומבין 1.0	2096 תב	1515	+110	+5.5	+3538
רומבין 5.0	1400	3676	+36	+2.6	+3675
רסקו מבכ	5250 ק		+250	+5.0	+923
רסקו רג	5448	289	+259	+5.0	+452

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2880	353	-80	-2.7	-254
מטעי הדר 0.5	1206 מ		-64	-5.0	-1766
מהדרין 0.1	11000 תב	393	-800	-6.8	-559
נכסי הדרים 1.0	1160	13085			+15180
פרי אור 0.5	5700	484			+72.0
שן-הר 5.0	8001	1578			-168

תעשייה

מזון ומבק

אסמס 1.0	1315	395	+6	+.4	+82.0
אטלנטיק 1.0	--- הפסקת מסחר				
גולדפרוסט 1.0	1628	765	+45	+2.7	+792
גולדפרוסט 5.0	719 תב	2244	+96	+15.0	+3095
גולדפרוסט אופ 1	646 ק		+65	+10.8	+1658
דובק מב ש	5130	1055			-920
דובק מב ם	3200	598			-2196
ובלבל 1.0	1160	968	-2	-.2	-162
ובלבל 5.0	626	1912	-20	-3.1	-1122
פרי-הה 1.0	2785 תב	2751	-310	-10.0	-3262
פרי-הה 5.0	2257 תב	1282	-200	-8.1	-360
טמפו בירה 1.0	10800 תב	111	-700	-6.1	-198
טמפו בירה 5.0	7000	10.0	-260	-3.6	-13.0
יצהר 1.0	1455	1086	-70	-4.6	-789
יצהר א 5.0	825	1352	-30	-3.5	-1675
כן 1.0	11179 ק		+532	+5.0	+284
כן 5.0	5700	26.0	-300	-5.0	-30.0
סנפרוסט 1.0	5300	248			+24.0
עלית 0.1	14960	692			+293
עסיס ב 0.5	40205 תב	154	-2567	-6.0	-307
שלמה אנגל 1.0	1818	127	-2	-.1	-24.0
שמן מבכי ש	5790	220	+171	+3.0	+131

טקסטיל והלבשה

ארגו 1.0	815 תב	7172	+46	+6.0	+13324
אופים 1.0	1557 תב	753	-173	-10.0	-910
אופנת ברוך 1.0	1795 תב	1409	-199	-10.0	-1777
אופנת ברוך 5.0	960 תב	960	-58	-5.7	-1887
אתא 1.0	--- הפסקת מסחר				
אתא אופ 1	--- הפסקת מסחר				
ארגמן רג ש	7410	1641	+350	+5.0	+1499
דלתא-גליל 1.0	4630	603			-18.0
דלתא-גליל א 3.0	3400	700	-35	-1.0	-357
[illegible] 1.	1680	70.0	-53	-3.1	-306
[illegible] 5.	665	812	-3	-.5	-620
[illegible] אופ 1	525	977	+25	+5.1	+2177
ריבלוס 1.0	3960	497	-40	-1.0	-55.0
ריבלוס 5.0	3080	456			-297
נדינון 1.0	4296	600	+80	+1.2	+673
דיקית 1.0	6150	146	+46	+.8	+9.0
דיקית 5.0	5500 תב	467	-376	-9.7	-423
טיב-טוב 1.0	--- הפסקת מסחר				
טיב-טוב אופ 1	--- הפסקת מסחר				
יוטאר 1.0	--- הפסקת מסחר				
לודזיה 0.1	1750 תב	70.1	-120	-6.4	-325
לודזיה 0.4	720	3183	-8	-1.1	-633
ליבנת 1.0	958 תב	3236	-60	-6.1	-6612
מים גליקר 1.0	660	1591	+11	+1.7	+510
מקס 0.1	26000	42.0	+700	+2.8	+54.0
מקס 0.5	7020 תב	608	-780	-10.0	-410
עית 1.0	10600 תב	197	-1100	-9.4	-180
עית 5.0	5770	170			-7.0
עמק 1.0	2372 תב	567	+316	+10.0	+2398
פולגת א 0.1	9070	1135			-527
פולגת ב 0.4	6530	1113	-220	-3.3	-1926
פוליגון א 0.5	3780 תב	214	-420	-10.0	-207
פרטר 1.0	1634	1141			+292
גבור סברינה בעמ	14850	156			-160
תעש רוגוזין 1.0	3140	1142	-160	-4.9	-1455

מתכת ומוצריה

אוקסמון 5.0	1500	180	-20	-1.3	-129
אורדן 10.0	11160 תב	306	-1240	-10.0	-365
אורדן 50.0	10000	178	-200	-2.0	-48.0
כבלים ש	14750	11.0			-18.0
התבוף 1.0	10100	43.0	-250	-2.4	-20.0
התבוף 5.0	6064	103	-1		-8.0
קופסאות פח 1.0	1016	8420	-50	-4.7	-8946
קופסאות פח 5.0	680	2423	-30	-4.2	-1895
מרגן 1.0	623 מ		-33	-5.0	-2141
מרגן אופ א	566	300			-8.0
מתכת מרום 1.0	2139 מ		-113	-5.0	-345
מתכת מרום אופ 1	1315	443	+15	+1.2	+520
כבלי ציון 1.0	2142 תב	604	-238	-10.0	-1853
כבלי ציון 5.0	850	4669	-22	-2.4	-4762
כבלי ציון אופ	790 תב	1180	-75	-8.7	-3300
קרסו 1.0	762	2356	-30	-3.8	-1279
קרסו 5.0	400	1635	-20	-4.8	-1467
מחשנן 0.1	16000	14.0	-400	-2.4	-40.0
מחשנן 0.5	5040	316	+10	+.2	+174
עוד 3.0	1511	652	+60	+4.1	+1816
ספ"מלדה 1.0	5344 מ		-281	-5.0	-803
קינג 1.0	1080 תב	1702	-120	-10.0	-1897
קינג 5.0	646	1416	-5	-.8	-1559
קליל 1.0	2865	188	-5	-.2	-26.0
קליל 5.0	1362 תב	657	-151	-10.0	-505
שלדות 5.0	* 2185	264	-115	-5.0	-403
* ביצוע חלקי 53.70%					
תעשיות לכיש 1.0	1155	1152			+174
תעשיות לכיש 5.0	545	1883			+1197

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	438000	23.0			+15.0
אלקו 0.1	3781	257			+128
אלקו 0.25 ש	2625 תב	455	-292	-10.0	-283
אלקו 0.25 ם	2501 תב	142	-278	-10.0	-143
אלקטרה 0.1	12700	85.0	+50	+.4	+21.0
אלקטרה א 0.5	6750 תב	695	-380	-5.3	-466
אלרון 3.0	350750 תב	121	+20000		
				+6.1	+295
אורית 1.0	34050	226			+1.0
כלל תעש אלקטרו	2970	5446	-145	-4.7	-8260
ספקטרוניקס 1.0	1904	1094	-1	-1	-201
ספקטרוניקס 5.0	1195	2444			+3362
פיכטונגר 1.0	1802 תב	1084	-200	-10.0	-1431
פיכטונגר 5.0	900	1896	-25	-2.7	-2214
ציקלון 1.0	6113 מ		-322	-5.0	-231
ציקלון 5.0	3590	498	-30	-.8	-67.0
קנבשטין ארלד 1.	3500	121	+60	+1.7	+198
קנבשטין ארלד 5.	2184	381	+68	+2.8	+258
ת.א.ת. 1.0	* 3793	648	-280	-5.0	-201
* ביצוע חלקי 98.80%					
ת.א.ת. 5.0	1633	2555	-80	-4.7	-3101
ת.א.ת. אופ 1	13600	46.0	-800	-5.6	-40.0
תדאה 1.0	5440	111			-8.0

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בניה1.	4880	242	-120	-2.4	-241
אלקול 5.0	5722 תב	182	-580	-9.2	-253
אקרשטיין 1.0	1350	3181	-150	-10.0	-5111
אקרשטיין 5.0	1100	1954			+1125
בטון תדיר 1.0	16000	81.6	+560	+3.6	+22.4
בטון תדיר 5.0	--- הפסקת מסחר				
בר-סון 1.0	2785	81.0	+1		+34.0
בר-סון 5.0	800	681	-10	-1.2	-596
המסלול 1.0	--- הפסקת מסחר				
המסלול 5.0	--- הפסקת מסחר				
טרומאבכסט 1.0	6500	29.3	-100	-1.5	-19.4
טרומאבכסט 5.0	2150 תב	167	+150	+7.5	+150
מ.ל.ג. 1.0	915 תב	667	+83	+10.0	+2975
מ.ל.ג. 5.0	485 תב	487	+44	+10.0	+487
מזרחי השק בתעש	2701	491	-80	-2.9	-359
מואריקה ולפמן 1	--- לא נסחר				
מואריקה ולפמן 5	--- לא נסחר				

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	16560 תב	100	-1840	-10.0	-138
אליאנס ב 200.0	1417	1305			-10.0
גל תעשיות 1.0	6450 תב	184	-450	-6.5	-312
גל תעשיות 5.0	3840	184	-180	[illegible]	-158
דקסטר 1.0	3399	105	-60	-1.7	-93.0
דשנים 0.1	10002	43.0	-447	-4.3	-71.0
דשנים 0.5	5940	578	-20	-.5	-214
[illegible]	922	7844			+4890
טבע ש	52200	243	-1650	-3.1	-340
טבע אופ 4	47000	26.0	+450	+1.0	+211
ליפסקי 1.0	1431	1514			+891
ים המלח 0.1	14300	1584			-714
מכתשים 10.0	383	20194	-17	-4.3	-24200
מקסימה 1.0	4761	257	-240	-4.8	-401
מקסימה 5.0	1930	602	-83	-4.1	-500
נקה כימיקל 1.0	3500	109	+100	+2.9	+45.0
סנו 1.0	8050	58.0	-150	-1.8	-43.0
סנו 5.0	5550	135			+45.0
קרם כימיקל 1.0	4739 תב	88.0	-320	-6.3	-190
ת.ג.ל. 1.0	1876	439			+232
ת.ג.ל. 5.0	1025 תב	752	+121	+13.4	+1319
תיא 5.0	4903	80.0	+20	+.4	+51.0
פרוטארום 10.0	8000	184			-54.0
תרד א 5.0	3676 מ		-194	-5.0	-1372

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	4850	142	+230	+5.0	+167
דפרון 5.0	2128 תב	66.0	-237	-10.0	-128
ת.מ.ג. 1.0	2800 תב	243	-160	-5.4	-166
ת.ב.ג. אופ 1	2530 תב	255	-240	-8.7	-225
יאה 1.0	4370	245	+20	+.5	+13.0
לבידי אשקלון 1.	551 מ		-29	-5.0	-9048
לבידאשקלון אופ1	856	1456			+2069
מלט ב 0.5	29800	49.0			-28.0
מפעלי ניר 10.0	182000	67.0	-9000	-4.7	-55.0
סקאנדיה 1.0	1780	124	-61	-3.3	-306
רים 0.1	3419 תב	676	-350	-9.3	-895
רים 0.4	2007 תב	2149	-223	-10.0	-3137
תעל ב 0.2	11610 תב	147	-1290	-10.0	-252

תעשיות שונות

אלומית 1.0	4015	252	-125	-3.0	-254
אלומית 5.0	2800	351			-12.0
אגרין 1.0	2945	191	-1		-8.0
אגרין 5.0	1600	765	+60	+3.9	+696
אגרין אופ א	990 תב	598	+90	+10.0	+1775
חמישה יוד 1.0	8500	108	-250	-2.9	-78.0
דיקה 1.0	5800 תב	56.1	-580	-9.1	-236
דיקה 5.0	3176 תב	240	+289	+10.0	+787
הגבפלק 1.0	7400 תב	59.0	-600	-7.5	-149
הגבפלק 5.0	3900 תב	246	-240	-5.8	-320

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6565	1059	-100	-1.5	-624
כור בכ' 1.0	5400000	.2	-50000	-2.7	-1.1
כלל תעשיות 1.0	1532	20192			+9303
מאגרי טכנולוגיה	541 תב	5287	-60	-10.0	-7767
מאגריטכנו אופ 1	471 תב	1460	-40	-7.8	-5003

חברות להשקעה

השקעה ואחזקה

אגיס ש	4900	647			+311
אידיבי פתוח 2.0	3750	3106	-93	-2.4	-3380
אינקורה 0.1	* 1709	377	-90	-5.0	-145
* ביצוע חלקי 91.50%					
אינקורה 0.5	826	1235			+238
אלגר ש	4876 תב	822	+510	+11.7	+1773
אלגר ם	5176 תב	244	+469	+10.0	+436
אלרן ש	2800	1439	-25	-.9	-1639
אלרן ם	2679	539			+218
אמישר בכ' 1.0	28950	12.0			-3.0
אפיק 1.0	585 תב	3170	-35	-5.7	-2961
אפיק 5.0	460	2422			-1636
גחלת 1.0	1560	260	+10	+.7	+260
חברה לישראל 1.0	7382 תב	737	-820	-10.0	-803
חברה לישראל 5.0	4361 מ		-229	-5.0	-655
חלפסון 0.1	65330	3.0	+3105	+5.0	+6.6
חלפסון 1.0 ש	17800	49.0			-3.0
אמפא א 0.5	8220 תב	245	-800	-8.9	-108
פועלים השק ש	4450 תב	853	-250	-5.3	-1225
לאומי השק 0.1	5335 תב	1079	-280	-5.0	-923
דיסקונט השק ש	2323	6468			+586
מזרחי השק 1.0	10441 תב	172	-1160	-10.0	-150
מזר השק אגת 124	11834 תב	5.0	+1076	+10.0	+5.0
חירון 1.0	2193 מ		-115	-5.0	-461
חירון 5.0	658	5890			+315
יצוא ש	7900	455			+345
ידרן א 0.1	2613 מ		-137	-5.0	-911
כלל ישראל 10.0	2682	2613			+78.0
כלל ישראל 50.0	1900	466	-30	-1.6	-287
לנדיק 0.1	7615	50.0	+266	+3.6	+10.0
לנדיק 0.5	2310 תב	783	+210	+10.0	+993
מגור 0.1	6930	197			-11.0
מגור א 0.5	4040 תב	510	-440	-9.8	-522
עוז השק ב 0.1	2338	203	+1		+36.0
עוז השק ג 0.5	1004	929			-46.0
פז השק ש	19550	345			+198
פמה א 0.1	8799 מ		-463	-5.0	-928
פמה 0.5	4494 מ		-236	-5.0	-2436
פריון ב 2.5	2755 מ		-145	-5.0	-2872
שחל נסיה 1.0	--- הפסקת מסחר				
שחל נסיהאופ ב	--- הפסקת מסחר				
שחל נסיה שה 1	--- הפסקת מסחר				

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	2027	374			+88.0
גליל טכנולוגיות	556 תב	7243	-62	-10.0	-8287

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.	2868 מ		-151	-5.0	-2218
דלק חיפושינפט5.	1415 מ		-74	-5.0	-6783
דלק נפט אופ 2	701 תב	4603	-149	-17.5	-9704
פז חיפושי נפט	11500	320	-400	-3.4	-377
סראויל 1.0	1850	120	-19	-1.0	-4.8
סראויל 5.0	675	918			+146
י.ג.א.ל. 5.0	1250	1718	-24	-1.9	-1235
מ.ג.ג. 1.0	1910	302	-30	-1.6	-174
מ.ג.ג. 5.0	855 מ		-45	-5.0	-7878
סיסמיקה 1.0	--- הפסקת מסחר				
סיסמיקה 5.0	--- הפסקת מסחר				
סיסמיקה אופ 1	--- הפסקת מסחר				
צפון ב 0.5	3000	287			-374
צפון אמר נפט 1.	265 מ		-14	-5.0	-12247
צפון אמר נפט 5.	203 מ		-11	-5.1	-15286
צפון אמר נפט אופ2	501 מ		-31	-5.8	-719
נפטא ש	1100000	1.0	+50000	+4.8	+1.0

נסחרות במט"ח

גדיה כ'	225	810	-6	-2.6	-1065

שערי מטבע חוץ ביום 11.3.86

[illegible]

דולר יציג: 1.4809

דולר נוסעים: 1.7566

דולר שחור: 1.59–1.60

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	476500.0	+1500.0
ש4002	470801.0	
ש4003	462101.0	
ש4004	460000.0	
4.25% מלווה מדינה (שנתי)		
ק–301 תשואה 4.62%		
4101	266.6	+1.0
ק–302 תשואה 4.66%		
4102	106.7	-1.4
4103	102.3	-1.4
4104	98.9	-1.4
ק–321 תשואה 4.78%		
4301	98.4	+.8
4302	93.7	+.9
4303	92.9	+.9
4304	91.3	+.8
311 תשואה 4.87%		
4201	90.2	+.6
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק–201א תשואה 2.88%		
ש3601	30525.0	+37.0
ק–201ב תשואה 2.89%		
ש3602	28102.0	+34.0
2027 א תשואה 2.90%		
ש3603	26123.0	+21.0
ק–202 תשואה 2.81%		
3604	25534.0	+19.0
ק–203 תשואה 2.79%		
ש3605	21501.0	+55.0
ש3606	20256.0	+52.0
ש3607	18819.0	+49.0
ש3608	17808.0	+46.0
ק–204 תשואה 2.89%		
ש3609	16879.0	+14.0
ש3610	15218.0	+11.0
ש3611	14995.0	+12.0
ש3612	14555.0	+12.0
ק–205 תשואה 3.10%		
3613	13551.0	+11.0
ש3614	12999.0	+11.0
ש3615	11998.0	+10.0
ש3616	10978.0	+9.0
ק–206 תשואה 3.31%		
ש3617	10237.0	-93.0
ש3618	9708.0	-90.0
ש3619	8924.0	-84.0
ק–207 תשואה 3.25%		
ש3620	8460.0	-63.0
ש3621	8033.0	-60.0
ש3622	7240.0	-55.0
ק–208 תשואה 3.10%		
ש3623	6993.0	+121.0
ש3624	6583.0	+116.0
ק–209 תשואה 3.29%		
ש3625	5948.0	+119.0
ש3626	5499.0	+112.0
ש3627	5097.0	+105.0
ק–210 תשואה 3.43%		
ש3628	4651.0	-46.0
ש3629	4355.0	-44.0
ש3630	4114.0	-43.0
ק–211 תשואה 3.35%		
ש3631	3795.0	-18.0
ש3632	3573.0	-17.0
ש3633	3374.0	-16.0
ק–212 תשואה 3.35%		
3634	2970.0	-29.0
ש3635	2867.0	-27.0
ש3636	2760.0	-26.0
ק–213 תשואה 3.70%		
ש3637	2532.0	-26.0
ש3638	2355.0	-25.0
ש3639	2154.0	-23.0
ק–214 תשואה 3.58%		
ש3640	1789.0	-32.0
ש3641	1548.0	-29.0
ק–215 תשואה 3.56%		
3642	1385.0	-20.0
ש3643	1201.0	-18.0
ק–216 תשואה 3.32%		
3644	1089.0	+17.0
3645	981.1	+14.8
4.25% מלווה מדינה (גליל).		
ק–251 תשואה 4.57%		
3701	814.8	-23.6
ק–252 תשואה 4.50%		
3702	ק 625.8	+18.6
ק–253 תשואה 4.40%		
3703	557.6	+19.1
3704	477.3	+16.5
ק–261 תשואה 4.75%		
3751	244.8	-2.0
ק–262 תשואה 4.62%		
3752	99.5	+1.6
3753	95.2	+1.5
ק–263 תשואה 4.67%		
3754	85.9	+1.2
ק–271 תשואה 4.75%		
3901	91.1	+1.0
3902	86.7	+.9
3903	86.0	+1.0
3904	84.6	+1.0
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3105	246500.0	
ש3106	237000.0	
ש3107	236000.0	+500.0
ש3108	223500.0	+700.0
ש3109	222000.0	+1000.0
ש3110	222000.0	+2000.0
ש3111	216500.0	+1000.0
ש3112	214000.0	
ש3113	217700.0	+2000.0
ש3114	209000.0	+500.0
ש3115	206000.0	
ש3116	199000.0	
ש3117	207300.0	+1000.0
ש3118	199500.0	-1700.0
4%–6%–7% מלווה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
ש3201	170601.0	+201.0
ש3202	170500.0	+1000.0
ש3203	169000.0	+1000.0
ש3204	164000.0	
ש3205	164000.0	
ש3206	160000.0	
ש3210	161310.0	
ש3211	156700.0	
ש3212	153000.0	
ש3213	146000.0	
ש3214	141200.0	
6%		
ש3501	139000.0	+1000.0
ש3502	136700.0	
ש3503	123800.0	
ש3504	122500.0	+2500.0
ש3505	117000.0	
7%		
ק–701 תשואה 4.10%		
ש3521	119301.0	+733.0
ש3524	112602.0	+722.0
ק–702 תשואה 4.00%		
ש3522	114573.0	+1005.0
ש3523	108140.0	+976.0
ק–703 תשואה 4.17%		
ש3525	110239.0	+29.0
ש3526	110040.0	+26.0
ש3527	107818.0	+25.0
ש3528	104867.0	+22.0
ק–704 תשואה 4.27%		
ש3529	104370.0	+88.0
ש3530	101929.0	+86.0
ש3531	101579.0	+85.0
ש3532	98602.0	+83.0
ש3533	98417.0	+83.0
ש3534	92708.0	+77.0
ק–705 תשואה 4.25%		
ש3535	92942.0	+412.0
ש3539	87589.0	+397.0
ק–706 תשואה 4.33%		
ש3536	92619.0	+79.0
ש3537	92473.0	+77.0
ש3538	87037.0	+73.0
ש3540	86802.0	+73.0
ש3541	83853.0	+71.0
ש3542	83692.0	+71.0
ש3543	79554.0	+67.0
ק–707 תשואה 4.32%		
ש3544	79734.0	+172.0
ש3546	77744.0	+171.0
ש3547	77500.0	+171.0
ש3548	77379.0	+170.0
ש3550	73371.0	+155.0
ש3551	72970.0	+156.0
ק–708 תשואה 4.37%		
ש3545	77364.0	+65.0
ש3549	73010.0	+62.0
ש3552	66940.0	+48.0
ש3554	69780.0	+58.0
ש3555	69780.0	+58.0
ק–709 תשואה 4.31%		
ש3553	69538.0	+58.0
ש3571	60122.0	+50.0
ק–710 תשואה 4.31%		
ש3556	66563.0	+185.0
ש3558	66436.0	+188.0
ש3559	64056.0	+182.0
ש3560	60595.0	+175.0
ש3561	60358.0	+175.0
ק–711 תשואה 4.29%		
ש3557	67206.0	+264.0
ש3572	60943.0	+250.0
ק–712 תשואה 4.20%		
ש3573	60632.0	+50.0
ש3574	55895.0	+46.0
ש3577	55837.0	+47.0
ש3578	51536.0	+43.0
ק–713 תשואה 4.29%		
ש3575	55483.0	+198.0
ש3576	55266.0	+197.0
ש3579	50952.0	+186.0
ק–714 תשואה 4.30%		
ש3580	47486.0	-293.0
ש3581	43154.0	-274.0
ש3582	39751.0	-259.0
ש3583	36906.0	-248.0
ק–715 תשואה 4.26%		
ש3584	35123.0	+78.0
ש3585	33258.0	+75.0
ש3586	30096.0	+66.0
ש3588	31393.0	+71.0
ק–716 תשואה 4.30%		
ש3587	31520.0	-199.0
ש3591	28696.0	-185.0
ש3592	28651.0	-185.0
ש3593	28584.0	-185.0
ק–717 תשואה 4.30%		
ש3589	28616.0	+55.0
ש3594	27255.0	+53.0
ש3596	26022.0	+51.0
ש3597	25900.0	+50.0
ק–718 תשואה 4.30%		
ש3590	28459.0	+105.0
ש3595	27085.0	+103.0
5% מלווה פיתוח המדינה (בחירה בסולה צמודה)		
ק–101 תשואה 3.83%		
ש2001	116989.0	+314.0
ש2002	116540.0	+314.0
ק–102 תשואה 4.40%		
ש2003	110962.0	-947.0
ק–103 תשואה 4.19%		
ש2004	112239.0	-47.0
ק–104 תשואה 4.24%		
ש2005	105022.0	+76.0
ש2006	108299.0	+90.0
ש2007	106169.0	+89.0
ק–105 תשואה 4.15%		
ש2008	105285.0	+193.0
ש2012	102976.0	+193.0
ש2015	100237.0	+192.0
ק–106 תשואה 4.15%		
ש2009	106913.0	+89.0
ק–107 תשואה 4.30%		
ש2010	105760.0	-781.0
ש2011	103705.0	-766.0
ש2013	103589.0	-796.0
ש2014	100856.0	-778.0
ק–108 תשואה 4.31%		
ש2016	101751.0	-1024.0
ש2018	99027.0	-1037.0
ש2021	95717.0	-1043.0
ק–109 תשואה 4.30%		
ש2017	98235.0	-878.0
ש2019	97894.0	-908.0
ש2020	95025.0	-883.0
ק–110 תשואה 3.90%		
ש2022	90196.0	+74.0
ק–111 תשואה 4.25%		
ש2023	90335.0	-690.0
ק–112 תשואה 4.00%		
ש2024	84617.0	+813.0
ש2027	81542.0	+806.0
ש2031	75352.0	+789.0
ק–113 תשואה 4.20%		
ש2025	84906.0	-353.0
ש2026	84510.0	-354.0
ק–114 תשואה 3.09%		
ש2028	ק 84123.0	+2448.0
ש2030	ק 80014.0	+2397.0
ק–115 תשואה 4.30%		
ש2029	76779.0	-1151.0
ש2033	70543.0	-1123.0
ש2035	64682.0	-1069.0
ק–116 תשואה 4.35%		
ש2032	75264.0	-2028.0
ש2034	71029.0	-1975.0
ש2036	67309.0	-1859.0
ק–117 תשואה 3.31%		
ש2037	65308.0	+53.0
ש2052	54790.0	+45.0
ק–118 תשואה 4.30%		
ש2038	64117.0	-688.0
ש2040	61654.0	-683.0
2051	58278.0	-663.0
ק–119 תשואה 3.75%		
ש2039	62090.0	+324.0
ש2041	58760.0	+313.0
ק–120 תשואה 2.92%		
ש2053	55950.0	+45.0
ק–121 תשואה 0.84%		
ש2054	54760.0	+41.0
ש2056	50753.0	+38.0
ש2058	46251.0	+35.0
ק–1121 תשואה -0.13%		
ש2060	44221.0	+32.0
ק–122 תשואה 2.00%		
ש2055	53254.0	-309.0
ש2057	49311.0	-294.0
ש2059	44862.0	-275.0
ק–123א תשואה 0.30%		
ש2061	34362.0	+418.0
ק–123ב תשואה -0.50%		
ש2062	32433.0	+23.0
ק–123ג תשואה 0.64%		
ש2063	29666.0	-517.0
[illegible]		
מ 16	103.8	
מ 17	105.5	06/03
מ 18	ק 103.9	09/03
מ 19	102.7	-.8
מ 20	103.5	09/03
מ 21	104.9	-.1
מ 22	100.5	
מ 23	92.3	-.4
ש24	90.5	+.2
ש25	92.2	
ש26	90.9	+.3
ש27	89.6	+.1
ש28	93.2	+.3
ש29	93.4	+2.7
ש30	94.0	-.5
ש31	98.3	+.3
32	95.0	-.5
33	99.0	03/03
34 מר"ג	103.2	
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
מר"פ	200.0	
מר"פ	1160.0	
אלטינט	--- הפסקת מסחר	
תר"דאם84	93.9	
תר"דאם85	400.0	-.1
"ארמנו" צמוד דולר ריבית קבועה		
ק–601 תשואה 6.10%		
סד' 2501	157.3	+1.6
סד' 2502	154.6	+1.5
סד' 2503	149.7	+1.5
ק–602 תשואה 6.00%		
סד' 2504	149.1	+1.6
סד' 2505	145.4	+1.6
ק–603 תשואה 5.00%		
סד' 2506	140.1	+3.5
סד' 2507	135.3	+3.5
ק–604 תשואה 5.50%		
סד' 2508	99.9	+1.4
"ירשדי"–צמוד דולר ריבית קבועה		
ק–901 תשואה 7.70%		
7001	235.4	+3.8
7002	229.1	+3.3
ק–902 תשואה 7.90%		
7003	215.8	+3.2
7004	200.0	+2.8
ק–903 תשואה 7.82%		
7005	187.4	+3.7
ק–904 תשואה 7.88%		
7006	176.2	+3.2
ק–905 תשואה 8.20%		
7007	162.5	+1.1
7008	154.4	+1.1
ק–906 תשואה 7.90%		
7009	156.2	+2.7
ק–907 תשואה 7.90%		
7010	147.1	+4.1
ק–908 תשואה 8.15%		
7011	137.9	+1.5
7012	133.0	+1.4
ק–909 תשואה 8.35%		
7013	124.8	+.1
ק–910 תשואה 8.32%		
7014	108.7	
ק–911 תשואה 8.55%		
7015	89.7	+1.1
7016	91.9	+1.1
7017	91.1	+1.1
7018	90.9	+1.1
7019	91.3	+1.1
7020	91.1	+1.1
7021	90.2	+1.1
7022	89.9	+1.1
ק–951 תשואה 7.60%		
7201	92.7	+1.4
"אלברט" צמוד דולר ריבית משתנה		
ק–801 תשואה 2.10%		
ש6101	12253.0	+8.0
ק–802 תשואה 2.50%		
ש6102	2318.0	+5.0
ק–803 תשואה 2.50%		
ש6103	6624.0	+4.0
ק–804 תשואה 2.30%		
ש6104	6181.0	+101.0
ש6105	5848.0	+96.8
ק–805 תשואה 2.20%		
ש6106	5713.0	+171.0
ש6107	5503.0	+165.0
ק–806 תשואה 2.44%		
ש6108	3927.0	+62.8
ש6109	3738.0	+65.8
ש6110	3676.0	+64.0
ק–807 תשואה 2.70%		
ש6111	3024.0	+2.0
ש6112	2933.0	+2.0
ק–808 תשואה 2.35%		
ש6113	2009.0	+39.0
ק–821 תשואה 3.58%		
ש6151	764.9	+10.1
ש6152	739.2	+9.8
ק–822 תשואה 3.59%		
ש6153	641.7	+10.4
ש6154	630.5	+10.5
ק–823 תשואה 3.32%		
ש6155	416.3	+12.3
ק–824 תשואה 3.45%		
ש6156	333.0	+5.4
ק–825 תשואה 3.48%		
ש6157	249.4	+4.4
ש6158	236.5	+4.2
ק–826 תשואה 3.49%		
6159	199.4	+3.9
ק–827 תשואה 3.52%		
6160	186.7	+3.9
6161	188.6	+3.7
ק–828 תשואה 3.42%		
6162	164.4	+4.7
ק–829 תשואה 3.50%		
6163	151.7	+3.2
6164	145.7	+3.1
ק–830 תשואה 3.40%		
6165	158.2	+2.4
ק–831 תשואה 3.47%		
6166	131.2	+1.7
6167	128.2	+1.6
6168	126.2	+1.6
ק–832 תשואה 3.48%		
סד' 6169	118.5	+1.7
ק–833 תשואה 3.46%		
6170	111.8	+.1
ק–834 תשואה 3.32%		
6171	80.9	+2.2
6172	79.8	+2.2
ק–851 תשואה 3.47%		
6801	85.0	+1.0

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
ריבית בפק"מ ל-7 ימים או ריבית בהרווח קבוע מה פרים. הגבוה מבין השנים
בנק לאומי

שערי קרנות נאמנות

שם הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון	שם הקרן	מחיר: היחידה	מחיר: הפדיון
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

הגילוי של ריבית הנשך

מאת דרור שרביט

דו"ח גריש מטיל חלק מהאחריות להסתבכות קופת חולים בחובות הגדולים על הבנקים. הבנקים, שלא מנעו את התמוטטות הקופה עד כה וגישרו על פערים הולכים וגדלים בין השתתפות הממשלה בתקציבי הקופה לבין הוצאותיה, הם שאחראים לניפוח של חובותיה הגדולים.

את הריבית שגבו הבנקים מהקופה מכנה גריש, בדו"ח שהגיש לראש הממשלה, „רווחים", כאילו גם הם, בעצם, ידעו שלעולם לא יוכלו לממש אותם למעשה. אין זה משנה שעל „הרווחים" האלה כבר שולמו מיסים (בצורת מיקדמות) ושעל מקור הכספים כבר שולמו למפקידים ריביות גבוהות, אגב חברות ממשלתיות עתירות נזילות כמו חברת „בזק", „פז" ו„שקם" היו הנהנות העיקריות מריביות גבוהות אלה.

ניתן אולי להתייחס בביקורת לשיקול שהנחה את הבנקים לתת הלוואות לגוף שהכנסותיו אינן מובטחות, לא בזמן הקצר, אך האם ציפו מהבנקים, שכאשר החליטו לתמוך בפערי התקציב של קופת חולים יעשו זאת בריבית מסובסדת. איזו שערוריה היתה פורצת במקרה כזה!?

השאלה היא האם כל רמת ריבית שהיתה גבוהה ב־1985 מ„פריים" ועד 2 אחוזים נחשבה לריבית נשך. יתכן בהחלט שזו היתה ריבית נשך, אך זו הריבית הנורמטיבית שהיתה במשק להלוואות חריגות, גלויה וברורה וידועה לכל באישור בנק ישראל ובהנחייתו.

על הלוואות חריגות, ולהלוואות כאלה נזקקה קופת חולים, שילמו הלווים 17 אחוז לפחות ב־28.12.84, תוספת של 8 אחוזים ריבית חריגה ב־26.3.85, תוספת של 7.5 אחוזים לפחות ב־22.5.85 (14 אחוז „פריים" ועוד 7.5 אחוזים ריבית חריגה) ו־18.5 אחוז לפחות (11 אחוז „פריים" ועוד 7.5 אחוזים) ב־1.8.85.

לפחות, מפני שעל ריבית ה„פריים" הוסיפו הבנקים תוספות שונות (הקצאה סיכון), שהגיעו עד 3 אחוזים ויותר ואם גריש היה בודק כבנק בו הוא פועל כיום היה מגלה שתוספות אלו אף היו גבוהות יותר.

רק ב־1.12.85 ירדה תוספת הריבית החריגה מעל ה„פריים" לשיעור של 2 אחוזים. האם זו ריבית החריגה המייצגת לשנת 1985? גריש ממליץ בדו"ח שלו לפרוס 95 מיליון דולר, שהם עודף הגביה מעל ריבית ה„פריים" ועוד 2 אחוזים לחודש, בהלוואות חורשות מאמצעי הבנקים ובריבית מסובסדת. הפריסה המסובסדת תביא לכך שבמונחים כלכליים הבנקים יחזירו לקופ"ח „מחצית ריבית היתר שהם גבו". על פי התקדים של „אלסינט" אפשר לתבוע מהבנקים מחילת חובות אך מיותר לכנות זאת החזרת ריבית יתר. זו הריבית ששררה במשק בשנת 1985.

בנק ישראל התבקש על ידי ראש הממשלה לבדוק את חישוביהם של גריש וסוארי, שסייע בהכנת הדו"ח. ספק אם יוכלו בבנק המרכזי להתעלם מנתוני הריבית ששררו במשק בשנה הקודמת כפי שעשה גריש בדו"ח שלו, ריביות שהוכתבו על ידי בנק ישראל עצמו.

מומחי משרד החקלאות:

יהיה צורך לנייד אמצעי ייצור של מושבים נחשלים

מציגים תוכנית לפתרון מצוקת המושבים

מאת דויד משיוב

הפתרון היסודי למצוקה הכלכלית במגזר המושבי הוא על ידי הגברת הדחות הייצוא החקלאי של הישובים המצויים באזורי הספר של המדינה, משום ששם אי אפשר לדלל את האוכלוסיה החקלאית. באזורים אלה הכרחי גם פתרון תעשייתי ממלכתי להגדלת התעסוקה. בחלקים המרכזיים של הארץ יש לנייד את אמצעי הייצור של הקבוצה הנחשלת במושבים והעברתם של אמצעי ייצור אלה לידי הקבוצות המיומנות יותר, אומרים מומחי משרד החקלאות.

ההון הדרוש לביצוע תכנית הבראה כזו צריך לבוא ממקורות ממלכתיים, כאשר החקלאים אשר יקבלו את תוספת אמצעי הייצור ישאו בחלק מהנטל. המומחים מסבירים, כי בחקלאות בישראל התחוללה במהלך 40 השנים האחרונות מהפיכה טכנולוגית וכושר הייצור של כל משק עלה פי עשרה. תהליך זה גרם להשקעות הון בטכנולוגיה וליצירת אבטלה בחקלאות. לדוגמה, דונם כותנה מעבדים היום בשעות בודדות בלבד, כל העבודות הדרושות לכרם שקדים, כולל איסוף וליקוט, מסתכמות ביום עבודה אחד לדונם. תהליך זה גרם ליצירת שלוש קבוצות חקלאיות במושבים:

א. קבוצה שסיגלה לעצמה את המיומנות האגרוטכנית והטכנולוגית וכן מיומנות ניהולית פיננסית.

ב. קבוצה המנסה להדביק את הישגי קבוצת העלית.

ג. קבוצה שאיננה מתמודדת עם האתגרים הטכנולוגיים והאגרוטכניים ולא עם האתגרים הניהוליים הפיננסיים.

מתהליכים אלה מתחייבות כמה מסקנות, אומרים מומחי משרד החקלאות:

הדרך הקואופרטיבית היא הטובה ביותר.

הפנייה של חלק ניכר מכושר הייצור באזורים המתאימים לייצור תוצרת חקלאית לייצוא לחו"ל. כיום 35 אחוז מהתפוקה החקלאית מיועדת לייצוא ו־50 אחוז מכמות המים הנצרכת מיועדת לגידולי ייצוא. 5 אחוזים מהאוכלוסיה במדינה מייצרים כיום תפוקה חקלאית בהיקף 2.5 מיליארד דולר בשנה כאשר 800 מיליון דולר מזה מיועדים לייצוא כתוצרת טריה ומעובדת.

שחרור המושבים מנטל הקבוצה השלישית הנחשלת, כאשר הם ימשיכו להשאר בקהילה הכפרית וימצאו להם מקורות פרנסה אחרים אבל אמצעי הייצור שלהם יועברו לידי הקבוצה המיומנת.

ההערכה היא שכיום 25 אחוז מכלל המשקים המושביים מהווים את הקבוצה הנחשלת ממנה יש לפדות את אמצעי הייצור בתמורת החובות המוטלים עליה.

משרד החקלאות בסיוע גורמים מקצועיים בכירים מהמערכת האקדמית, בוחן את היקף בעיית המשקים הנחשלים והסכומים הכספיים שידרשו לביצוע תכנית ההבראה. באשר לישובי קו העימות בגליל הבעייה היא אחרת. המשק החקלאי בהר הגבוה תוכנן על לול הטלה. כושר הייצור של משפחה בישובים אלה נע סביב 250,000 ביצה. ברמת החיים של תקופת התכנון הדבר הספיק פחות או יותר לקיום משפחה. כיום – כתוצאה שלאחר מעשה – יכולה משפחה לייצר 1.5 מיליון ביצים בנקל, אולם אין מכסות ייצור לכמויות כאלה. תעסוקה חקלאית אחרת איננה אפשרית בתנאים האקולוגיים. מכאן שהכרח למצוא למתיישבים שם בסיס נוסף לפרנסה ותעסוקה לא במסגרת חקלאית.

באשר לפתרון המצוקה הכלכלית לישובים הקיבוציים קובעים מומחי משרד החקלאות, כי במגזר זה מספיקה פריסת חובות דוחקים לתקופה ארוכה בתנאים נוחים, כדי להקל עליהם את המעבר של התקופה הקשה.

מומלץ לאשר לאי.אי.אס תנאים מועדפים ביקנעם

לאחר שהובטחו תנאים משופרים לחברה אמריקאית ידועה

מאת משה גבע

חברת „אי. אי. אס" לייצור ציוד תואם למחשבי י.ב.מ. מבקשת להעתיק את מפעלה מקרית הסביון בחיפה ליקנעם. זאת בתנאי שתקבל תנאים המוענקים לאזור פיתוח א'.

החברה הפנתה את בקשתה לשרים גד יעקבי ואריאל שרון, אשר הבטיחו להמליץ להעתר לבקשה בפני ועדת השרים לענייני כלכלה.

בקשת החברה באה לאחר התקדים של חברת „נורת' היל אלקטרוניקה" לה אושרו לפני כמה חודשים תנאי אזור פיתוח א' לצורך הקמת מפעלה ביקנעם. נציג „נורת' היל" בארץ מסרב לענות לפניות עתונאים אך ל„דבר" נודע כי מנהליה מתכננים להקים את המפעל עד חודש אוקטובר השנה. לעומת זאת אנשי יקנעם אינם מאמינים שהוא יפעל לפני תחילת השנה הבאה.

„אי. אי. אס." לא תבקש מענק מוגדל, כפי שאושר ל„נורת' היל", לא תעדיף לבחור במסלול (המצוי עדיין בתהליך חקיקה) – לפיו יוענק לה פטור מתשלום מס הכנסה במשך 10 השנים הראשונות לאחר הקמת המפעל ביקנעם.

„אי. אי. אס" נוסדה ב־1980 על ידי ארבעה מהנדסים שפרשו מ„אלביט" ההמחזיקים היום במשותף ב־75 אחוז מהונה. גידול המכירות של החברה נע בקצב שבין 40 ל־100 אחוז בשנה. בשנת 1984 גייסה החברה 5 מיליון דולר בבורסה האמריקאית. בשנה שעברה הגיע מחזור המכירות שלה ל־10 מיליון דולר והרווח אחרי מס הסתכם ב־2.4 מיליון דולר. באותה שנה ייצאה החברה 40 אחוז מתוצרתה, חלקם במסגרת הסכמי קניית הגומלין.

על פי תחזיתו של מנכ"ל החברה, יעקב הרבסט, צפוי מחזור המכירות לגדול השנה ב־100 אחוז ולהגיע ל־20 מיליון דולר. הרווח הצפוי הוא 3 מיליון דולר, כשחלקו של הייצוא אמור להגיע ל־60 אחוז.

לחברה משרדי מכירות גם בארה"ב, שם היא מעסיקה 15 עובדים מקומיים בראשות מנהל ישראלי. בין לקוחותיה בארה"ב נמנים „בל הליקופטרים" ו„יוז". בארץ נמנים על לקוחותיה התעשיה האווירית ובזק.

„אי. אי. אס" מעסיקה בארץ 100 עובדים שמספרם עשוי לגדול השנה ב־80 עובדים נוספים בעקבות הגידול המתוכנן בהיקף המכירות.

בעקבות המעבר המתוכנן לאזור יקנעם צפויה פרישתם של 30 עובדים שיוחלפו על ידי תושבי המקום. בשנה הבאה צופה הרבסט לחברתו גידול נוסף של 100 אחוז בהיקף המכירות ובעקבותיו הרחבת מצבת כח האדם בכ־100 עובדים נוספים מקרב תושבי יקנעם.

יושב ראש המועצה המקומית ביקנעם, אילן גבריאלי פועל במרץ להביא לאישור מהיר של ההטבות שמבקשת החברה. לדבריו, עשוי המעבר הצפוי ליקנעם לפתור באופן חלקי את בעיית האבטלה החמורה של עיירתו, אשר תלך ותחריף עם הפיטורים ההמוניים הצפויים במפעל „סולתם".

השירות בצה"ל יחשב בפנסיה של כל עובדי המדינה

ולא רק בגימלת הפורשים מאז 1981

מאת חיים ביאור

גימלאי שירות המדינה, כולל אלה שפרשו מהעבודה לפני 1981, יקבלו תוספת ותק עבור שירותם בצה"ל.

בכך נעתר האוצר לפנייתו של אהרון הנדלמן, חבר המזכירות של הסתדרות עובדי המדינה. מתברר שבשנת 1980 נחתם הסכם שלפיו מכירה המדינה בתקופת השירות בצה"ל לצורך תוספת ותק בעבודה שתיכלל בגמלה, אלא שההסכם הופעל רק לגבי עובדים שפרשו לגמלאות מאפריל 1981.

הנדלמן דרש, כאמור, שתקופת השירות הצבאי תוכר לצורך תוספת ותק לא רק לגבי אלה שפרשו לגימלאות הזו מ־1981 אלא לגבי כלל גימלאי המדינה, כולל הפורשים בשנים קודמות. השבוע הודיע לו במכתב הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר, מנחם זיו, כי הוצאו הנחיות מתאימות לכלול לכל גמלאי שירות המדינה את ותק צה"ל בחישוב הגימלאות.

לעומת זאת, לא נפתרה בעייתם של גמלאים רבים, לשעבר עובדי משרד העבודה והרווחה, שאינם מקבלים את מלוא הגמלה המגיעה להם על פי חוק.

ב־31 בדצמבר '85 פירסם המדור הכלכלי של „דבר" כי מבדיקה שערך הנדלמן עולה שמאות רבות של גימלאים שהועסקו במשרד העבודה והרווחה, אינם מקבלים במשך שנים תמריץ מינהל ומשק, תוספת גריאטריה, תוספת עומס ותוספות אחרות. במקום זאת מקבלים הגימלאים הללו תוספת איזון בסכום קטן בהרבה.

רק גימלאים מעטים גילו שמשולמת להם פנסיה שאינה כוללת את כל התוספות, אך גם אלה שפנו להנהלת המשרד בדרישה לקבל את התוספות המגיעות להם, קיבלו סכומים קטנים מכפי שהם זכאים.

למרות פניותיו התכופות של הנדלמן, נמשך העיוות בתשלומי הפנסיה של גמלאי משרד העבודה והרווחה. רשימות הגמלאים הזכאים להשלמת הפנסיה טרם הוכנו, מסיבות משרדיות.

„מנרב" מעתיקה פעילותה לחו"ל

בונה עבור ממשלת דרום־אפריקה מאות יחידות דיור

מאת משה גבע

חברת „מנרב" ממשיכה בתהליך העתקת פעילותה בתחום הבניה לחו"ל. החברה חתמה בימים אלה, באמצעות חברת הבת „מנרב אינטרנשיונל", על חוזה לבנית 480 בתים חד־משפחתיים בדרום אפריקה. היקף העבודה המשוער יסתכם ב־10.5 מיליון דולר, כאשר הרווח הצפוי יגיע לכ־2 מיליון דולר.

עבודות הבניה באתר, המרוחק כ־400 ק"מ מיוהנסבורג הבירה, יחלו בעוד כחודש וחצי ואמורות להסתיים תוך שנתיים.

„מנרב אינטרנשיונל" היא בבעלות מנכ"לה אפרים הניג (לשעבר מנכ"ל „יובל גד") המחזיק ב־15 אחוז מן המניות, כאשר שאר המניות מוחזקות בידי חברת האם „מנרב השקעות בע"מ". החברה עומדת לסיים תוך 6 חודשים את הפרוייקט הראשון שלה בדרום אפריקה בו החלה לפני כשנה וחצי. המדובר הוא ב־250 בתים חד־משפחתיים, בהיקף כולל של 6 מיליון דולר. הרווחים הצפויים יסתכמו בכ־900 אלף דולר.

שני הפרוייקטים מבוצעים במסגרת תכנית ממשלת דרום אפריקה להקים שכונות מגורים נפרדות לעובדי המדינה השחורים. שטחה הממוצע של דירה, כזו הוא כ־140 מ"ר ומחירה כ־25,000 דולר. השכר החודשי הממוצע של השחורים בדרום אפריקה מסתכם בכ־100 דולר בלבד ועל כן נאלץ הדייר ללוות את כל כספי רכישת הדירה מבנק הקשור לממשלה. הבנק מלווה את הכסף רק לעובדי המדינה בנימוק כי רק להם יש מקור הכנסה קבוע המבטיח את החזר ההלוואה. כך קובעת למעשה הממשלה מי מקרב השחורים יגור היכן.

חברת „מנרב", כמו חברות בניה אחרות הפועלות בדרום אפריקה, קיבלה את ביצוע העבודות ללא מכרז. אברהם קוניצקי, בעל השליטה בחברה, אומר שחברות ישראליות נהנות משם טוב במיוחד בדרום אפריקה הנחשב מעל למקובל. והבטחנו בבתים 88 בתים במסגרת הפרוייקט הראשון וזאת לאחר שנציגי ממשלת דרום אפריקה ביקרו בארץ והתרשמו מפעילות החברה. „מנרב" פועלת למעשה כחברה קבלנית עבור הממשלה הדרום אפריקאית, אשר מספקת חינם את הקרקע ואת הפיתוח וקובעת את מחירי הדירות לרוכשים. את התשלום עבור הדירות מקבלת „מנרב" מידי הבנק, על־פי קצב התקדמות שלבי הבניה. לחברה יש בינתיים נציג אחד בדרום אפריקה, מנהל הפרויקט הראשון המהנדס דוד שרי. בימים אלה ייבחר נציג שני, אשר ישמש כמנהל הפרויקט החדש. מלבד שני הישראלים מעסיקה החברה צוות מקומי קבוע המונה 12 עובדים בלבד. שאר העובדים נמנים על צוותות קבלני המשנה המקומיים המועסקים על־ידי החברה. ל„מנרב" אין ציוד משלה בדרום אפריקה ואף אינה שוכרת ציוד. זאת מאחר שכוח העבודה הוא זול ביותר.

קוניצקי אומר שהמצב הפוליטי בדרום אפריקה לא מטריד אותו לעת עתה ובחצי השנה האחרונה היה רק מקרה יחיד בו נאלצה חברתו להפסיק את העבודות ליום אחד בגלל הפגנות השחורים. לעומת זאת, חברתו מקפידה, לדבריו, שלא לבצע עבודות בתחומי מדינות החסות כפי שעושים קבלנים ישראלים אחרים. במקביל לעבודות בדרום אפריקה מנסה „מנרב" (עד עתה ללא הצלחה) לקבל עבודות בניה גם בוונצואלה. זאת במסגרת תכנית הממשלה המקומית לבנות בתים עבור שוכני הפחים.

הצלחה להנפקת המו"פ של „אל־אופ"

מאת ורדה בר

הנפקת המו"פ של חברת „אל־אופ" זכתה להצלחה רבה. ביום הראשון להנפקה, יום א' 9.3.86 הוזמנו 8.5 מיליון דולר וזאת מתוך הנפקה בהיקף של 11 מיליון דולר, כלומר שכבר ביום הראשון שווקו כ־80 אחוז מההנפקה.

הדיבידנד הראשון בשיעור של 15 אחוז נטו על ההשקעה העצמית יחולק ככל הנראה כבר בשלהי חודש אפריל והמסחר באיגרות המו"פ בבורסה בתל־אביב ייפתח בין ה־10 ל־12 בחודש יוני.

הצלחתה של הנפקת „אל־אופ" נובעת מהטבות המס המוקנות למשלמי מס שולי של 60 אחוז ומעלה. החיסכון הוא בעיקר במס היסף של בעלי ההכנסות הגבוהות. מס היסף שהינו מס על מס נחסך מכיוון שרכישת יחידות המו"פ מקטינה את ההכנסה החייבת.

נראה כי להצלחת ההנפקה תרמה גם ירידת האטרקטיביות של ההשקעות הסולידיות כמו הפקדונות השקליים, שכן אלו מניבים תשואה נומינאלית של 1 אחוז לחודש לעומת איגרות המו"פ המניבות תשואה הצמודה לדולר.

5 מיליון דולר העבירה רשות שדות התעופה לאוצר

מאת אריה אורד

רשות נמלי התעופה העבירה למשרד האוצר 5 מיליון דולר מעודפי הפעילות שבבעלותה. מנכ"ל הרשות צבי גוב־ארי אמר בתשובה על שאלת סופר „דבר", כי הסכום הזה שולם על חשבון הנכסים הממשלתיים שנמסרו לרשות עם הקמתה. נכסים אלה מוערכים ב־65 מיליון דולר. גוב־ארי מוכן להתחייב להמשיך בהעברת תשלומים שנתיים של 5 מיליון דולר עד לפרעון החוב. לדבריו, תוכל הרשות לעמוד בכך תוך כדי ביצוע תכניות הפיתוח שלה.

בו בזמן ספגה הרשות ירידה של 2.5 מיליון דולר בהכנסותיה מביטול האגרות בשדות התעופה באילת עם כינון איזור הסחר החופשי. ירידה זו מצטרפת להקטנת ההכנסות מתנועת הנוסעים בנמל בן־גוריון, שפחתה בשנת העבודה האחרונה ב־10 אחוזים בערך.

גוב־ארי אומר, כי הרשות הצליחה לאזן את תקציבה תודות לפיטורי כל העובדים הזמניים והעונתיים וכן להסכון בצריכת החשמל. כוח אדם וחשמל הם שני סעיפי ההוצאה הגדולים ביותר של רשות שדות התעופה.

הפסד 20 מיליון דולר לשנה בגלל בטלת ציוד מכני כבד

נאמר בדו"ח על הענף שיוגש לראש הממשלה

מאת משה גבע

הפסד כספי של 20 מיליון דולר בשנה נגרם בשל בטלת הציוד המכני הכבד, נאמר בדו"ח על מצבו של הענף, שיגיש סגן שר החקלאות אברהם כץ עוז לראש הממשלה.

מן הדו"ח שחובר על־ידי ראשי הענף, עולה כי פוטנציאל הציוד הכבד בארץ שאינו מנוצל עתה, מתוך רב לתפוקה שנתית של 50 מיליון מ"ק. המדובר הוא בציוד זמין לביצוע עבודות עפר שכלל אינו מנוצל או שהינו מנוצל בצורה חלקית בלבד.

נתון זה אינו כולל את הציוד האינטגרלי של גופים ממשלתיים וממלכתיים (כגון: מע"ץ וקק"ל), חברות כלכליות (כגון חברת „הופסטים", חברת „ים־המלח", מחצבות, קבלני בנין, משקים חקלאיים, רשויות מקומיות וכו').

עוד עולה מן הדו"ח ששליש מן הציוד החדיש אשר נרכש במשך 9 השנים האחרונות הינו מובטל. הנזק הכספי הנגרם כתוצאה מכך מתבטא בכ־20 מיליון דולר לשנה, מאחר שהחזר ההון השנתי בריבית דולרית של 15 אחוז מסתכם בכ־60 אלף דולר לשנה.

הדו"ח קובע כי מספר העובדים אשר נפלטו מן הענף מגיע לכ־2000. מאחר שהשכר החודשי הממוצע של עובד הוא כ־400 דולר, מסתכם הנזק הישיר למשק כתוצאה מתשלום דמי ביטוח אבטלה ב־10 מיליון דולר לשנה.

מסקנת הדו"ח היא, איפוא, שהנזק הכולל הישיר למשק, עקב הפסד החזר ההון מבטלת הציוד, שגילו עד 10 שנים ועקב אבטלת 2000 העובדים, מגיע לכ־30 מיליון דולר לשנה. בתוך כך יש לקחת בחשבון את הנזק העקיף למשק, הנגרם לנוכח איבוד כוח אדם מיומן שחלקו יורד מן הארץ ולנוכח הוצאות הטיפול בציוד המושבת והנזקים הנגרמים לו עקב ההשבתה. כמו כן מציינים מחברי הדו"ח את הנזק הנגרם למשק מפאת דחיית ביצוע עבודות פיתוח חיוניות. זאת בשעה שלנוכח השפל בענף, ניתן היום להשלים ביצוע פרויקטים לאומיים בעלות נמוכה יחסית.

הקרן למען בטחון ישראל

פינה חמה ללב"י

השבוע:

* התרומה הגבוהה:
מר צ'רנוביצי הרמן מרמת־גן
תרומתו השנתית
5,186.47 ש"ח

* התרומה המרגשת:
לכבוד סולה פרדקין, עם סיום תפקידו כיושב ראש המועצה האזורית עמק יזרעאל, תרמו עובדי המועצה והמכללה
850 ש"ח

* התרומה הצעירה:
דנה ותומר מתל־אביב תרמו לכבוד יום הולדתה של אמם רונית
18 ש"ח

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (אדניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי שקמים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומי

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים הופקדה תכנית הנקראת תכנית מיתאר מס' 104/02/6 ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:

א. הכנת תכנית מיתאר בהתאם לחוק התכנון והבניה — 1965 תבנן שטח המועצה האזורית לכיש וייעוד שטחיה לשימושי הקרקע השונים בהתאם למפורט בתשריט.

ב. קביעת אזורים חקלאיים, אזורי בניים, שטח למרכז ומרכז משולב עם מגורים, אזור מוסדות ציבור ומלאכה, דרכים, מסילות ברזל ופרוזדורי אויר, שטח ציבורי פתוח, שטח פרטי פתוח, התוואים, דרכים קיימות, מסילת ברזל, פרוזדורי חשמל, שטחי יעור ועתיקות, מקום בתי עלמין, שטחי נחל, הסדרת נחלים, קו מים ראשיים, מתקני מים וחשמל, בתי עלמין, כבלות בניה, סילוק אשפה ומתקני ביוב, הכל בהתאם למופיע בתשריט.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: שטח התכנית: 381.730 דונם (גבולות המועצה כמתואר במפת הכרזת תחום שיפוט המ.א. לכיש החתומה ע"י שר הפנים).

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או כל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל זכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי בר פריצקר ושות' לאשר תוכנית בניה ברחוב ולמן שור מס' 21, חלקה 153 בגוש 11192 גבעת אירנים.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה כנ"ל: למגורים.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.

המבקש להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

ב/אריה גורל
מהנדס העיר

החלטה מיוחדת

שנתקבלה באסיפה כללית יוצאת מן הכלל של חברת ר. לוים אחזקה בנאמנות בע"מ

שנתקיימה במשרדי החברה ביום 10.3.86

הוחלט:

1. לשנות את מטרות החברה כדלקמן:
סעיף 2 א' ו־ב' לתקנות ההתאגדות יבוטלו ובמקומם יירשמו:
„2.א. לעסוק בכל עסק של יבוא, שיווק, מכירה, הפצה, תיווך, קניה ו־מכירה של כל מוצרי לבוש ואופנה שונים.
ב. לעסוק בכל עסק של מסחר ויצוא של כל מוצר או שירות שהוא."
2. שאר מטרות החברה לא ישונו.
ר. לוים, מנהל

חתום על "דבר" היום ותהיה מעודכן בכל יום.

רכוש ספר ספרית דבר

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

חיים יחזקאל הלפרין ז"ל

נעלה לקברו מחרתיים יום ה', ב' באדר ב' תשמ"ו, 13.3.86, בשעה 3.00, בבית העלמין בחולון.

נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

לחברתנו בלה לויט

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק לחרושת בע"מ
ההנהלה והעובדים

לבנימין קריץ והמשפחה

משתתפים בצערכם על מות יקירכם

יוסף קריץ ז"ל

בית נעמן

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו הותיק

אברהם גורדון ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

חרות בע"מ
ההנהלה והעובדים

לה' שושנה סיון

חברת מזכירות מועצתנו

אתך באבלך הכבד על פטירת בתך

יעל ז"ל

מועצת פועלי רמת־גן
והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

בן ציון דיימבורד ז"ל

ההלויה התקיימה אתמול, יום ב' כ"ט באדר א' תשמ"ו (10.3.86) בבית העלמין בקבוץ מפלסים.

המשפחה
ובית מפלסים

לשפר ולכל המשפחה
ולקבוץ אשדות יעקב

אתכם באבלכם במות האב

אברהם שחטר ז"ל

בית מלכיה

ביום ראשון, ה' באדר ב' תשמ"ו (16.3.1986)
יום השנה ה־38 לנפול בני־חברינו על הגנת בית־קשת

עלי בן־צבי | אברהם בן־שבת
ספי כספי | נוח בוכבינדר
לוי פייגנבוים | יצחק פוזננסקי
ישעיהו פינקנזון

נעלה על קברם בשעה 15.30 אחה"צ

בית־קשת
ההורים השכולים

במלאת שנה לפטירתו של

יוסף דגן ז"ל

נעלה לאזכרה לבית הקברות ביום חמישי ב' באדר ב' תשמ"ו (13.3.86) בשעה 15.30.

בשעה 16.30 נקיים בבועדון מפגש הרצאה לזכרו של יוסף בנושא דו קיום יהודי ערבי בגליל.

המשפחה
ובית השיטה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו

יוסף קריץ

תנחומינו למשפחה

בית כור

כל העולמות

ארוכה הדרך מפרוסיה לרוסיה

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

תאחיד הוא הפתרון המזרח־גרמני להתייעלות כלכלית. שר ממונה על קבוצת מפעלים, בין יוזמה חופשית לתכנון מרכזי. המזרח־גרמנים הקדימו את הרוסים

אריך הונקר. שבחים מגורבאצ'וב

הבדיחות הטובות ביותר על תכנון ממלכתי מגיעות מפולין ומהונגריה; ואילו התוצאות הטובות ביותר של תכנון כזה מגיעות, כפי שהולך ומתברר, מגרמניה המזרחית. רצינות וכובד־ראש היו מאז ומתמיד סימני־היכר של הפקידים הכלכליים בגרמניה המזרחית; אך הבטחון העצמי הגובר שלהם הוא דבר חדש. הם מתחילים לדבר בגילוי־לב רב יותר, והם מתקשים להסתיר את ברק שביעות־הרצון המנצנץ בעיניהם, למשמע השבחים המורעפים עליהם מפי גורבאצ'וב ואנשיו.

לפי אמות־מידה מזרח־אירופיות, גרמניה המזרחית היא ארץ מודרנית במלוא מובנה של המלה, אף על פי שהמודרניות הזאת מתערבבת, בצורה משונה, בסיבבי הבינוניות האופייניים לארץ קומוניסטית: קל יותר לטלפן בחיוג ישיר ללונדון מתא טלפון בברלין המזרחית, מאשר להזמין מונית; אף על פי שהערים שם מצולקות בגושי שיכונים בנוסח סובייטי, מתחילים מתכנני־ערים, מלייפציג עד דרזדן, לגלות את קסמי המדרחוב והחנויות הקטנות; אמצעי־התקשורת הרשמיים הם שעמום סכנוקרטי אחד גדול, אך כמעט כולם צופים בטלוויזיה המערב־גרמנית. מזרח־גרמנים רבים, הרואים בגרמניה המערבית את אמת־המידה, מוצאים שארצם אפורה ומשעממת ללא־נשוא: וזו הסיבה שלברלין יש חומה המונעת אנשים מלעקור מערבה (ואף־על־פי־כן, 62 אלף מזרח־גרמנים הורשו להגר בשנתיים האחרונות).

אולם מבקרים מחלקיה המזרחיים יותר של אירופה מתרשמים מאוד. צריכת הבשר ורוב סחורות הצריכה הלא־מתכלות בגרמניה המזרחית, עולה על זו שבכל ארץ קומוניסטית אחרת, והצמיחה הכלכלית שלה היתה גדולה ויציבה יותר משל כל שכנותיה.

בראשית שנות השמונים ספגה הכלכלה מהלומה כפולה: מחסור באשראי (תוצאה ממשבר פולין) ומחסור באנרגיה (הרוסים נעשו פחות נדיבים בנפט שלהם). ניכר הצורך להדק חגורות, לצמצם השקעות: ואז נכרה הרבה יותר פחם חום, דל־איכות אך רב־זיהום, כדי להמשיך לספק את האנרגיה הדרושה. המחסור – אך לא הזיהום – הוקל עכשיו, בעזרת יבול־שיא של גרעינים בשנה שעברה, וטענת צמיחה בשיעור 4.8 אחוזים בהכנסה הלאומית. מספרי הצמיחה הרשמיים חשודים במידת־מה, שכן הם נוטים להסתיר את האינפלציה: אך לדברי „פלנאקון", קבוצת מחקר הפועלת בוואשינגטון, הצמיחה של השנה שעברה מתורגמת בכל זאת לעליה של 2.5 אחוזים לפחות בתל"ג המחושב במונחים מערביים.

כן הצליחה גרמניה המזרחית לסכור יותר לרוסים, תוך יצוא כמויות שהספיקו ליצירת עודפים במסחר שלה עם המערב. החוב הנקי שלה במטבע קשה ירד מסכום של 11.7 מיליארד דולר בשנת 1981, לסכום של 6 מיליארד דולר בסוף 1985 – הישג שזיכה אותה בשנתיים האחרונות באשראי בגובה 2 מיליארד דולר מבנקים מערביים. בזמן שהונגריה נאבקה לשמור על הקיים (אך, למעשה, בשנה שעברה הסתמנה בכלכלתה הצטמקות בשיעור אחוז אחד), החלה הצלחתה של גרמניה המזרחית להוריק לעין.

(ביחוד לעיני הרוסים. מה שורשים אותם באופן מיוחד, היתה הצורה שבה אירגנו המזרח־גרמנים את התעשיה שלהם. עם המעריצים רבי־ההשפעה נמנים אולג בוגומולוב, הכוהן הראשון־במעלה של הסובייטים לכלכלות מזרח־אירופיות, ואבל אגנבגיאן, ראש המכון לכלכלה בנובוסיבירסק. גורבאצ'וב בכבודו ובעצמו זיכה את גרמניה המזרחית בשבחים פומביים: פעם אחת במאי שעבר, כשדיבר על „האיכות והאיכות" של המוצרים המזרח־גרמניים, ופעם שניה ביוני, כשהצביע בשביעות־רצון על נסיונה של גרמניה המזרחית להקים מה שקרא „אגודות בין־תעשייתיות". לדעת הרוסים, האגודות האלה, הנקראות בגרמנית „קומבינאטה" (תאחידים), הן שעושות את השיטה הגרמנית לשונה – ואולי ראויה לחיקוי.

מפעלי כל הארץ – התאחדו

מהו, אם כן, תאחיד? במלים כלליות, זוהי התשובה המזרח־גרמנית לבעיה של החשת והקלת קבלת־ההחלטות בכלכלה מתוכננת. במהלך ריאורגאניזציה מקפת של התעשיה בשלהי שנות השבעים, צורפו מפעלים בענפי ייצור קרובים ל־130 תאחידים, כל אחד מהם כפוף לאחד מתריסר משרדי התעשיה המזרח־גרמניים. תאחיד טיפוסי מורכב מ־10 עד 20 מפעלים המפוזרים ברחבי הארץ, ולהם כוח עבודה המונה אולי 17,000 איש. מה שנראה בתחילה רק כעוד שכבה ביורוקרטית, התגלה הלכה למעשה כמסייע להקטנת עלויות, פישוט שרשרת הפיקוד בתעשיה, וביזור ההחלטות לדרג המתאים ביותר לקבלתן.

העיקרון הוא, שהנהלת התאחיד תראה את עצמה אחראית לכל תהליך הייצור, ובכלל זה מחקר וסחר חוץ. לכל תאחיד יש מרכז מחקר משלו, ולכל אחד יש מה לומר בענייני החברה המופקדת על מכירת מוצריו בחוץ לארץ מטעם המיניסטריון לסחר חוץ. לפחות להלכה, אין ולא יכול להיות למנהל תאחיד כזה תירוץ או צידוק לכך שלא ייצא די הצורך, או שלא הוציא לשוק מוצרים חדשים בזמן.

לשרי התעשיה יש היום הגדרת תפקיד חדשה. נקח לדוגמה את רודי גיאורגי, שב־20 השנים האחרונות שימש כשר למכונות־ייצור. הוא מוסיף לקיים פיקוח צמוד על ששת התאחידים ו־120 המפעלים הנתונים לפיקודו: הוא מבקר, לדבריו, אחת לשבוע במפעל, ויושב־ראש פעם בשנה בכנס של מנהלי כל 120 המפעלים. אבל עכשיו הוא רואה את תפקידו – ומר גורבאצ'וב יהנהן מן־הסתם בהסכמה – כ„חשיבה ארוכת־טווח": לדבריו, הוא מפקח על עבודת ראש התאחיד, לא מתערב בה; הוא מציב מטרות כלליות רחבות, המותירות להם „מרחב־תמרון".

כניסה לעידן המחשב

חלק מזה נעוץ בהפיכת קווי־ההנחיה של השרים לתוכניות מפורטות לכל אחד מהמפעלים שבשליטתם. הנהלת התאחיד מציבה מטרות לדברים כגון „ייצור נטו" (כלומר, ייצור ברוטו מינוס תשומות החומרים והבלאי, מתוך שנועד לעודד שימוש חסכוני בחומרים), משלוחים לשוק המקומי ולייצוא, ורווחים. מלבד זה, מחלקת ההנהלה פרסים. מי שעושים הכל כיאות, יכולים לצפות לבונוס בגובה של עד 25 אחוז ממשכורתם הבסיסית.

התאחידים אינם נוסחת־קסם לפתרון הבעיות הידועות והמוכרות היטב של תכנון מרכזי. עיוותי מחירים שמים עדיין מכשול בדרך להחלטות נבונות: הקשר בין השכר והביצוע עדיין רופף מדי, ופרק הזמן החולף בין הכנת אב־טיפוס לבין התחלת הייצור הוא עדיין ארוך מדי במקרים רבים. אך דומה כי השיטה אכן עוזרת למזרח־גרמנים לפעול להשגת הקדימויות הכלכליות שלהם ביתר מרץ ובהירות מברוב מדינות מזרח־אירופה.

הקדימות הראשונה במעלה עכשיו היא הכנסת גרמניה המזרחית לעידן המיקרו־שבב. מסמכי המדיניות הכלכלית משובצים במלים כגון „שליסלטכנולוגי" („טכנולוגיות־מפתח"), „שפיצנלייסטונגן" („הישגים בדרג עליון"), או תיב"מ („תכנון וייצור בעזרת מחשב"). ידיעה שנראתה ליומון המפלגה „נויס דויטשלנד" כראויה לכותרת בעמוד הראשון, היא זו שבינואר עלתה התפוקה של מחשבים משרדיים ואישיים ב־32 אחוז, של מעגלים מוכללים ב־24 אחוז, ושל מה שנקרא שם „רובוטים תעשייתיים" ב־22 אחוז. כל התאחידים מומרצים לינוק וליהנות מהמומחיות של מכוני מחקר ואוניברסיטאות, על־ידי התקשרות בחוזי מחקר.

הדרך היחידה לצמיחה כלכלית הפתוחה לפני גרמניה המזרחית, הסובלת מכוח־עבודה שאינו גדל ואוצרות־טבע דלים, היא הכנסת טכנולוגיה חדשה. כן עליה לעבור תהליך של מודרניזציה, כדי שתהיה מסוגלת למכור את מוצריה בחוץ־לארץ. ואין הכוונה רק לשותפים מערביים לסחר, שנעשים קפדניים ותובעניים יותר ויותר. גיאורגי מגזים כנראה רק מעט באומרו, כי לקוחותיו ברוסיה תובעניים עכשיו לא פחות מאלה שבמערב־גרמניה.

המטרה הסופית של המירוץ היא לפתח את תעשיית האלקטרוניקה המזרח־גרמנית, שבשנות השבעים כמעט לא היתה קיימת, וצמחה במהירות רבה בשנות השמונים, אם כי תפוקתה עדיין זעומה לפי אמות־מידה מערביות. למשל, התאחיד „מיקרואלקטרוניק", שמרכזו בארפורט, הגדיל בשיעור ניכר את ייצור המיקרו־מעבדים בעלי 8 סיביות, מאז החל לייצר אותם בשנת 1978; אך רק בשנת 1984 התחיל לייצר מיקרו־מעבדים בעלי 16 סיביות. התאחיד פתח מרכזי יעוץ בכל רחבי הארץ, כדי להסביר את דרכי היישום של הטכנולוגיה החדשה.

לפי הציפיות, תפיק השנה יצרנית המחשבים הראשית, חברת „רובוטרון", 17,500 מחשבים משרדיים ואישיים. לשם השוואה: בשנה שעברה הפיקה חברת „מחשבי אפל" מקליפורניה משהו בסביבות 1.2 מיליון מחשבים. יש עדיין צורך לייצר כמות גדולה בהרבה של ציוד חדש, עד שהביקוש של התעשיה המזרח־גרמנית יבוא על סיפוקו – וביחוד לאור העובדה שרבים ממתקני טכנולוגיית־העל המיוצרים שם, צריכים להימסר למפעלים סובייטיים, לא מזרח־גרמניים.

האם הופכת גרמניה המזרחית ליפאן של רוסיה? לא בדיוק, אף כי היא מספקת כחמישית מיבוא המכונות של רוסיה. לדברי סגן המנהל של „מיקרואלקטרוניק", סוון־אולאף נוראק, תעשיית האלקטרוניקה המזרח־גרמנית עושה רק את הדרוש – למרות ההתקדמות – כדי למנוע את התרחבות הפער בינה לבין המערב: את הפער הזה הוא מעריך בחמש שנים, ואולי יותר. עדיין אין מחשבים ביתיים למכירה בחנויות בגרמניה המזרחית.

אחת מבעיותיה של שיטת התאחידים היא זו: אף על פי שהיא מונעת, בלי ספק, את התעשיה המזרח־גרמנית מהידרדרות לדרג השלישי, היא עלולה לגזור עליה מקום של קבע בדרג ב'. עד מה כוונה השיטה ללכת בעקבות מה שהושג כבר במערב: עדיין נותר לה להוכיח את עצמה כמסוגלת להציב אמות־מידה משלה. יתכן שלשם כך יהיה צורך ביוזמה חופשית יותר. אולם דומה כי הדגם המזרח־גרמני, המבטיח יעילות מתקבלת על הדעת בלא צורך במהפך קיצוני מדי, מרחף לנגד עיני רוחו של גורבאצ'וב כשהוא מדבר על הצורך במודרניזציה ובתכנון יעיל ומעודכן בארצו.

נסיון לחיקוי רוסי

אין צורך להזכיר למנהיג הסובייטי, כי לא רק התאחידים עושים את גרמניה המזרחית לשונה. קשריה המיוחדים עם גרמניה המערבית מעניקים לה מטבע קשה ממקורות שונים, כגון דמי מעבר, „כופר נפש" תמורת מהגרים, ותמיכה כספית של מערב־גרמנים בקרוביהם החיים במזרח. גרמניה [illegible] ללא ריבית. חשוב מזה – היא מתייחסת לסחר עם גרמניה המזרחית לא כאל סחר־חוץ, אלא כאל סחר „תוך־גרמני", דבר המעניק למוצרים המזרח־גרמניים אפיק מוצא אל השוק המערבי הגדול. כמחצית מן הסחר הלא־קומוניסטי של גרמניה המזרחית מתנהל עם גרמניה המערבית וברלין המערבית.

לעתים קרובות שוכחים, שבגרמניה המזרחית יש גם מגזר פרטי משמעותי – בעיקר בנאים, אופים, שרברבים וכדומה – שבו מועסקים אולי 250,000 איש. לאחרונה העניקה הממשלה הלוואות זולות ותמריצי מס לבעלי־מלאכה עצמאיים. הם מסייעים למלא את החללים הנוצרים בשרותים שמספקת המדינה.

ככל שירבה לשגר חיוכים רחבים למערב, נבצר מגורבאצ'וב לקשור אתו „קשרים מיוחדים". ובינתיים, אין כל סימן לכך שהוא מוכן להעביר חלק ממשי ממגזר השרותים ברוסיה לידיים פרטיות. אולי ינסה, לכל הפחות, להעתיק את התאחידים של גרמניה המזרחית?

הקשיים עצומים. ניהול רשת כלל־ארצית של מפעלים בגרמניה המזרחית, על 17 מיליון תושביה, הוא עניין אחד: עשיית אותו הדבר בארץ המונה 267 מיליון תושבים, זה סיפור שונה לגמרי. דומה כי גורבאצ'וב מאמין ששיטת התאחידים עשויה לעזור להתגבר על החומות הביורוקרטיות המוצבות בין המיניסטריונים הרבים של רוסיה. אין סיבה. כי לא זו בלבד שהתאחידים המזרח־גרמניים רחוקים מלהיות „אגודות בין־תעשייתיות", אלא הם כפופים אך ורק למיניסטריון תעשיה אחד. ויתכן כי הבעיה הקשה מכול היא, שמשמעת ועבודה קשה הן עניין שבמסורת לגרמנים; ואילו רוב רובם של תאחידי גורבאצ'וב יאויישו על־ידי רוסים.

בין קינוק לנצחון

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

מנהיג מפלגת הלייבור מנסה להשיב למפלגתו את תומכיה שערקו לימין ולמנוע עימותים עם האגף השמאלי הנוטה לפרוש

המנהיגים של מפלגת הלייבור הבריטית היו עסוקים לאחרונה בנשיאת הרצאות פומביות על יתרונות הכלכלה התחרותית המודרנית. ניל קינוק היה עסוק במאמצים להוצאת הטרוצקיסטים מהמפלגה. הממשלה משותקת.

אבל קינוק, למרות יושרו הציבורי ומתינותו, אינו מצליח לשכנע יותר מ־35 אחוז מהבוחרים האנגלים, להבטיח לו תמיכה בבחירות הצפויות בקרוב.

כדי להבין מדוע, יש לחזור ל־1976. שתי מפלגות, הלייבור והשמרנים נאבקו אז על השלטון וכל אחת מהן סמכה על נאמנויות מעמדיות להבטחת הגרעין הקשה של מצביעיה. רק 7.5 אחוזים מהמצביעים תמכו אז בליבראלים. בעשר השנים שחלפו השתנה כל זה. הגברת תאצ'ר, בת החנווני מגרנתהם, שכנעה בריטים רבים שנאמנויות לא נועדו אלא להיות מופרות.

בחודש הבא ימלאו חמש שנים לפוליטיקה הרב מפלגתית באנגליה. בסקרים החודשיים מאז מארס 1981 ירדו אחוזי התמיכה בברית בין הליבראלים והסוציאל־דמוקרטים רק שש פעמים אל מתחת ל־20 האחוזים. בשנה האחרונה נרשמה תמיכה ממוצעת בברית, של 27 אחוז, שיעור גבוה יותר מבתקופה שלפני מלחמת פוקלנד.

הפיחות בנאמנויות המעמדיות וגידול כוחה של הברית בין הליבראלים לסוציאל דמוקרטים, ערערו את מעמדה של הלייבור. משימתו הקשה של מנהיג המפלגה היא להשיב אליה תומכים שערקו, תחילה לתאצ'ר ואחר־כך ל„ברית". בד בבד יהיה עליו לפעול למניעת עימותים נוספים עם האגף השמאלי של מפלגתו, הנוטה להתפצל. מאז 1983 מצליח בכך קינוק לא פחות משהיה מצליח בכך בישוו

קינוק. הלייבור – כבר לא מפלגת המונים

אחר. הוא ניקה את מצע מפלגתו מנוסטאלגיה בלתי רלוואנטית, כמו רעיון ההלאמה הכללית; הוא מתח קו מפריד בין השמאל המתון של הלייבור, שתומכיו באים בעיקר מקרב פעילי הרשויות המקומיות, לבין השמאל הקיצוני־מיליטאנטי שבהנהגת סקרגיל. עם זאת, נשארה מפלגת הלייבור תקועה הרחק מרוב הנחוץ לה בבחירות הקרובות.

טאקטיקאים בלייבור לא מתרגשים. מה שקובע, הם אומרים, הוא שלמפלגה יהיו מושבים רבים יותר מלכל מפלגה אחרת. אז תוכל הלייבור להקים ממשלת־מיעוט, תוך חתירה להקמת ממשלת־רוב בבחירות הכלליות הבאות. אך אין זה פשוט כל־כך. בבריטניה יש היום שני גושים פוליטיים בעלי רוב. האחד נגד הלייבור, האחר נגד השמרנים. אם ינסה קינוק להקים ממשלת מיעוט, עלול הרוב המתנגד ללייבור לחסום אותו, כדי למנוע מראש סכנה כזאת. על קינוק להתחרות להנהגת הרוב האנטי־שמרני. הוא יצליח בזאת רק אם יפזר את חשדות ה„ברית", שיש לו עדיין חולשה לשמאל.

להלכה אין זה קשה. זה מסוג התרגילים שביצע הארולד וילסון בשנות ה־60. בשנים 1977/8 תמכו הליבראלים בממשלת לייבור, שאחד משריה היה טוני בן, הנחשב שמאלי מדי בעיני קינוק. חיילי ה„ברית" צועדים על הבטחות בדבר חירויות אזרח ומדיניות כלכלית נמרצת יותר, ואין ספק שיקבלו את ההבטחות האלה מקינוק. הלייבור לא יתן לאיגודים המקצועיים יד חופשית, כי זה ימנע ממנו את תמיכת ה„ברית". מנהיגי הלייבור הם גם בעלי נטיה גדולה יותר מקודמיהם בכיוון אירופה. עתונאי השמאל החלו לגלות באחרונה יתרונות מסויימים בשיטת הייצוג היחסי.

מחלוקות מתעוררות סביב שני נושאים: האחד, מדיניות ההגנה. הלייבור דוגל במדיניות של פירוק נשק חד־צדדי. גם ליבראלים רבים, וכמה סוציאל־דמוקראטים, תומכים בכך. אבל לא כן ראשי שתי המפלגות החברות ב„ברית". גם אם התכוון קינוק לממש את מחויבות מפלגתו להתנגד לפצצה, עדיין יכול היה להבטיח לברית שממשלת לייבור, אם תקום, תמשיך למלא תפקיד מרכזי בפעילות נאט"ו. לגבי רוב תומכי הברית, ובעיקר לגבי הליבראלים, די בפשרה כזאת לשכנעם לשתף פעולה עם הלייבור נגד השמרנים.

העניין האחר הוא רגשי, ומשום כך מסובך יותר. בשביל קינוק הלייבור הוא כנסיה שאין ישועה מחוץ לה. ברור איפוא שלדעתו אין מקום בבריטניה למפלגה נוספת, שמאלה מן המרכז. רק עסקן שבילה את כל זמנו בתוך מנגנוני המפלגה – כפי שעשה קינוק – יאמין שכך הדבר. הלייבור כבר אינה מפלגת המונים ולא תהיה כזו לעולם. פעילי הרשויות המקומיות, שימשיכו לשלוט במפלגה גם בשנות ה־90, יודעים זאת. הם כבר כרתו בריתות על בסיס מצעים לא־סוציאליסטיים. אולי, אולי ישתכנעו סוף־סוף שסיכויי הלייבור תלויים במציאת בסיס משותף עם ה„ברית". אם קינוק משתוקק לשלטון, כפי שהוא מעיד על עצמו, עליו לומר למפלגתו שימי הבדידות הזוהרת שלה עברו מן העולם.

שיועמדו לדין, לפחות

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

4400 עצירים פוליטים מוחזקים בבתי־כלא באל סלבדור. עשירית מהם נשפטו. כולם עוברים עינויים אכזריים

אל־סלבדור. מצב חירום מאפשר מעצרים בלי משפט

טחנות הצדק באל־סלבדור כמעט קופאות ללא ניע. ב־12 בפברואר הורשעו שני אנשי המשמר־הלאומי ברציחת שני מומחים אמריקאים לריפורמה אגרארית, וברציחת ראש מכון הריפורמה האגרארית של אל־סלבדור. הרצח בוצע בשנת 1981. אך מפקדיהם של השניים ממשיכים להתהלך חופשיים, כמו רוב רובם של אלה שהשתתפו ברציחות שביצעו פלוגות־המוות בשבע השנים האחרונות. מספר הרציחות ירד עתה פלאים. אך אין בכך כדי להצדיק את הסלחנות המופגנת כלפי מבצעי פשעים כאלה בעבר.

בתי־הכלא של אל־סלבדור מאכלסים מספר גדול של אנשים שלא הועמדו לדין. סקר שהושלם לאחרונה על־ידי ממשלת הנשיא ג'וזה נפוליאון דוארטה גילה, כי פחות מעשירית מכלל 4400 העצורים במדינה הובאו בפני בית־המשפט. שר המשפטים, ג'וליו סמאיואה, אומר כי בעתיד הנראה לעין אין שום תוכניות לבצע בדיקה יסודית במערכת.

מלחמת הגרילה בצפון המדינה היתה הסיבה להכרזת מצב החרום בשנת 1980, המאפשר מעצר ללא משפט. לעתים קרובות מדי כולל המעצר התעללות פסיכולוגית או גופנית, שלפי המסופר כוללת לפרקים עינויים בהלם חשמלי. שר המשפטים טוען, שכל העצירים הפוליטיים היו משתחררים, אילו היה אפשר לבטל את מצב החרום. אבל לוחמי הגרילה שמים ללעג את השיטה שבה חוקרים שופטים צבאיים את החשודים בהשתייכות למורדים. לוחמי גרילה רבים השתחררו מהכלא בעזרת שוחד, שגובהו מגיע בדרך כלל לכמה מאות דולרים.

מאז שנכנס לתפקידו בשנה שעברה, קנה לעצמו סמאיואה שם של ריפורמאטור. הוא הפעיל לחץ לחיסול הנהגים הפסולים בבתי־הסוהר. הוא אינו מהסס להודות, כי „יש לשנות מן הקצה אל הקצה את מערכת השפיטה הנהוגה כאן". הוא גם אמר שיש לשחרר את העצירים הלא־שפוטים, בתנאי שאינם לוחמי גרילה. עם זאת, הוא מעוניין שמצב החרום שבהתאם לתקנותיו הם עצורים, ישאר בתוקף. הוא חיווה דעתו, בקול ענות חלושה, שאנשים אחרים יוכלו לצאת לחופשי, אם יתוספו למערכת השפיטה עובדים שיבדקו את עניינם. יתכן שניתן יהיה לצמצם, במידת־מה, את היקף העינויים, אם יאמץ הפרלמנט את הצעתו של סמאיואה – לוודא שלחשודים תהיה גישה מהירה אל עורכי־דין.

אחת הדרכים לשיפור המצב היא, שארצות־הברית תציב את עניין זכויות האדם באל־סלבדור בעדיפות גבוהה, כתנאי בעל קדימות גבוהה יותר למתן הסיוע שלה לארץ זו. לפי תוכנית בהיקף של 4.5 מיליון דולר, שזה עתה החל במימושה, יוקצו ארבעה יועצים צבאיים אמריקאים באל־סלבדור לאימון 30 סוכנים משלוש זרועות הבטחון הראשיות שלה. הצעד הזה, יביא מעט מאוד תועלת אם הכסף הניתן לרכישת כלי־רכב וציוד תקשורת יוכיל רק להגדלת מספר העצירים המוכים בכלא.

מרשם לחיזוק שורשים

מאת דליה שרון

אנגלי וישראלית הקימו בבריטניה מוסד להפצת התודעה היהודית. תכנית הלימודים נרכשה על־ידי בתי־ספר יוקרתיים.

„מכון ספירו ללימוד ההיסטוריה והתרבות היהודית" בלונדון, שיסדו בני הזוג ספירו בלונדון בתקציב קטן ובהתלהבות גדולה, מרחיב עתה את פעילותו והוא יכיל גם מועדון חדש לדוברי עברית.

פאנדיט נאראיין, כומר ומרצה ידוע לסאנסקריט ולתרבות הודית, החי בבריטניה זה 22 שנה, אמר לבני הזוג, בפגישת מחנכים בני לאומים שונים: „עלינו ללמוד הרבה מניסיונכם בשימור המורשת התרבותית מפני סכנת ההתבוללות". סר ישעיהו ברלין, הפילוסוף וההיסטוריון הנודע, אמר, כי העבודה החינוכית של מכון ספירו תרמה להפצת ההיסטוריה והתרבות היהודית, הרבה יותר משתרמו מוסדות רבים וגדולים, ותיקים יותר ועשירים יותר.

מה סוד הצלחתו של „מכון ספירו"?

לדעת ניצה ספירו, מנהלת המכון, בקהילה היהודית ומחוצה לה צמאים מאד להכרת התרבות היהודית. אנשי המכון מנסים להרוות צמא זה בכל דרך אפשרית – בכיתות לימוד בבתי־ספר, בחוגים למבוגרים, בערבי מוסיקה, בפסטיבלי סרטים, באופרה ובמועדון לדוברי עברית. המכון אינו מגביל עצמו לזרם מסויים. הוא פועל בבתי־כנסת ובכנסיות, במועדוני נוער ואפילו במועדוני מפלגות. הקהל הוא לאו דווקא יהודי או אקדמאי; המורים שמלמדים בו הם לאו דווקא בעלי תעודות הוראה, אך עליהם להיות מתלהבים ומלהיבים.

„מכון ספירו" הוא פרי־טיפוחיהם של שני משוגעים לדבר, ניצה ורובין ספירו. רובין, בן למשפחה יהודית בריטית טיפוסית, גדל אמנם על ברכי המסורת היהודית וההערצה לסבו ה„תלמיד חכם", אך משבגר פנה לעסקי דלא ניידי. לאחר נישואיו לניצה הישראלית, מרצה לספרות עברית, וסגנית־מנהל אולפן עקיבא בנתניה, החל לחפש את שורשיו היהודיים. בני הזוג החליטו ללמוד מדעי היהדות באוקספורד. ניצה היתה למרצה באוקספורד, ורובין חלם על הפצת התודעה היהודית דרך הוראת ההיסטוריה של 200 השנים האחרונות.

ב־1975 סיפר על הרעיון שלו לאחד ממנהלי בית־ספרו לשעבר. האיש אמר „תמיד רציתי לדעת מדוע היהודים נמצאים בכותרות. אולי תתחיל בבית ספרנו?" רובין עיבד תוכנית לימודים בהיסטוריה יהודית, שקיבלה את אישור רשות־הבחינות של אוניברסיטת אוקספורד וקיימבריג', ושמקנה ציון לתעודת בגרות.

בקורס הראשון השתתפו 15 תלמידים לא־יהודיים והוא התקבל בהתלהבות. השמועה הטובה נפוצה, וגם תלמידים יהודיים הסכימו להצטרף. כיום מגיעה תוכנית־הלימודים בהיסטוריה יהודית בת־זמננו אל בני־נוער ב־17 בתי־ספר יוקרתיים בבריטניה. אלמלא תכנית זו, לא היה לנוער הזה מושג על ההיסטוריה היהודית. המורים, שצריכים להעביר את התכנית בכיתותיהם, מקבלים הכשרה מיוחדת במכון ספירו. בתכנית הלימודים כלול תיאור חיי־היהודים היהודי בתחומי החברה, הכלכלה, הדת והחוק משנת 1880 עד 1970, בעיקר באירופה, בארצות האיסלם וכישראל (פלשתינה).

הקורס דן, בין השאר, בשינויים במצב היהודים במערב ובמרכז אירופה, בתנועות ובאישים שהשפיעו על מצבם, כגון משה מנדלסון והגנו, המהפכה הצרפתית, נפוליון והאמנסיפציה היהודית, בעליית הלאומנות באירופה, בהתגברות ההתבוללות, ובהתגבשות זרמים שונים ביהדות. כן דנים התלמידים בחסידות, באנטישמיות, בציונות, בשואה, בתרומת היהדות לציוויליזציה ועוד.

במקביל מקיים המכון כ־50 חוגים למבוגרים. לא רק בהיסטוריה. גם בספרות עברית, בדרמה, באמנות יהודית, במוסיקה, בלשון העברית, בדמות האשה ביהדות ועוד.

מספר המשתתפים בחוגים הוא כ־800, כ־75 מהם יהודים. רוב המשתתפים הם בני 30־55. אומרת ניצה: „יש כבר משפחות ששלושה דורות שלהן למדו אצלנו. נכדה של לידי סכון למדה בקורס להיסטוריה, בבית־הספר הפרטי „סאות קנסינגטון". התלהבותה גררה את ההורים להשתתף גם הם בחוגים ובסופו של דבר שלחו גם את הסבתא. קבוצה של 14 נשים בפרבר שבצפון לונדון, שהרגישו צורך לדעת מה ישיבו לילדיהן אם ישאלו על היהדות, יזמו פתיחת קורס צהריים בכנסיה. הן יצאו מלאות התפעלות".

המכון אינו קושר עצמו לשום מסגרת קהילתית ועל־כן הוא מגיע אל יהודים רבים שאינם מוצאים דרכם אל הקהילה היהודית. רבים מאלה שבאו לפגישה אחת „כדי להתרשם", המשיכו לבוא אחר־כך והביאו אחרים עמם. מכון ספירו מוכן לפעול בכל מקום. למשל, בבית זקנים בדרום לונדון בנהלות שתי נשים ישראליות, האחת רופאה והשניה צורפת, קורס להיסטוריה יהודית בהצלחה בלתי־רגילה. הקורס נגזר, בדרך כלל, על־פי מידע על מוצאן של המשפחות. לפני פתיחת הקורס בדרום לונדון אמרו לספירו „יודעי דבר" כי אין באיזור יהודים מוצהרים ואין טעם בהקמת מרכז שם. כיום לומדים במרכז 100 תלמידים נלהבים.

גריי גוטל, יהודי יליד ברוקלין, למד באוקספורד ובסורבון. מצבו החומרי טוב – הוא בעליה של שתי מסעדות – אך הרגיש ריקנות נפשית. לאחר שהשתתף באחד הקורסים של המכון, החליט להשתתף גם בקורס להכשרת מורים. הוא הביע נכונותו ללמד חוג של 40 איש מן הקהילה היהודית בבורנמאות (מרחק שעתיים וחצי נסיעה ברכבת או במכונית). מיד אחרי עבודתו הוא יוצא לדרך וחוזר לביתו ב־1 בלילה – עייף אך מרוצה.

עם המרצים של המכון נמנים ישראלים רבים, השוהים תקופה מסויימת בבריטניה. בהם צילה אבדמוביץ־דיכנר, באוניברסיטת תל־אביב; יום־טוב עסיס, מרצה להיסטוריה יהודית של ימי הביניים באוניברסיטה העברית בירושלים; דוד בנקיר, מהאוניברסיטה העברית, מתמחה בלימודי השואה, עטרה דוזן, מהאוניברסיטה העברית ואשתו של הנספח התרבותי בשגרירות בלונדון.

גם לתוכניות המוסיקה של מכון ספירו יצא מוניטין. הן משלבות בתוכן הרצאה וביצוע מוסיקאלי. התוכנית האחרונה עסקה בשירים באידיש ובעברית. את ההרצאה הפותחת נשא ד"ר דוד בלוך, ראש המחלקה למוסיקה בת־זמננו באוניברסיטת תל־אביב. הזמרים היו אמילי ברבוס ולואיס גארב. ערבים מוסיקאליים אחרים הוקדשו לחב"ד, לתרומה היהודית לאופרה, למחזור השירים של קפקא, לשירים היהודיים של ביירון. כן חגג המכון, יחד עם השגרירות האמריקאית בלונדון, את יום־ההולדת ה־85 של המלחין היהודי האמריקאי אהרן קופלאנד.

לאחרונה פנה המכון אל קהל דוברי העברית. נפתח מועדון חברתי תרבותי לדוברי עברית, בתמיכת מחלקת התרבות בשגרירות ישראל בלונדון והברית העברית העולמית.

המועדון מיועד לצעירים ולמבוגרים כאחד. יתקיימו בו הרצאות, שירה בציבור, האזנה למוסיקה, צפיה בסרטים, וחוגים שונים. הוא יכיל ספריית־השאלה בעברית.

דבר היום

פסימיות זהירה

קשה ללוות בתקווה יתרה את הנסיון האמריקאי המחודש להזיז את תהליך השלום מקפאונו. בראייה מפוכחת סיכוייו של ריצ'רד מרפי להזיז את הפעילות המעשית במסעו זה במזרח התיכון, ודאי אינם ורודים. בהשוואה לסיבוב המאמצים הקודם שלו, בדילוגיו בין המלך חוסיין בלונדון לבין שמעון פרס בהאג, הקרקע נראית כשרה עוד פחות משהיתה, הרי גם אז התקוות התנפצו מול המציאות המדינית המסובכת בעולם הערבי.

לכאורה, מצרים היתה צריכה להיות עכשיו מעוניינת יותר מבעבר לעודד את המשך תהליך השלום. המהומות – שביסודן נבעו ממניעים כלכליים, אך התוסף להן נופך פוליטי – צריכות היו לחזק את הנשיא מובארק ללכת ביתר נחישות בדרכה היחודית של מצרים, אחרת תמצא את עצמה מרותקת על פני תהום שבין הנהגת העולם הערבי המתון לבין הזדנבות אחרי מחנה הסירוב. אלא שצריך להיות תמים כדי להאמין שקאהיר תבחר עכשיו להירתם לקידום צעדים ריאליסטיים לתהליך השלום.

המלך חוסיין אמנם ניתק את המגעים שלו עם הנהגת אש"ף בכל הנוגע לתהליך השלום, אך בינתיים לא מסתמנת נכונות מצידו להסיק מכך מסקנות אופרטיביות, ליטול בידיו את היוזמה הנוספת לגיבוש הנהגה פלשתינאית בלתי תלויה בהנהגת אש"ף, שתהיה שותפתו ליד שולחן הדיונים. ואילו הנהגת אש"ף עצמה לא תוכל לשנות את עמדתה מהותית, כי כוחה מוגבל אף משהיה.

בתנאים אלה קשה להשתמש במטבע השגור „אופטימיות זהירה" בהגדרה להערכות עם תחילת השלב הנוסף בשליחותו של מרפי. אולם גם אם לא יוכל היה נציג אמריקאי בכיר זה לשאת עמו באמתחתו נוסחת פלאים להצלחה, וגם אם לא יוכל להחזיר עמו לוואשינגטון נוסחה כזאת, יש ערך בעצם הנסיון – קודם כל בהמחשה שהקפאון איננו מצב שמותר להשלים עמו, וגם כמסע גישוש שיאפשר הערכת מצב טובה יותר ותכנון צעדים חדשים לשבירת הקפאון.

ישראל צריכה להיות מעוניינת לא פחות, ואולי יותר, מכל גורם אחר, שלא לתת לתהליך השלום להירדם. גם אם צריך (לפחות) שניים לטנגו הזה, הרי אסור לישראל להשלות את עצמה, מטעמים של נוחות פוליטית פנימית, כי הסטטוס קוו הוא לטובתה. בכל מה שתלוי בנו האופציה הטובה ביותר היא חידושו וקידומו של תהליך השלום.

טרמפ אחרון ליוהנסבורג

מאת טובה צימוקי

ועדת לנדאו הגישה להנהלת הסוכנות דו"ח „המטפל" במוסד השליחות. מי שהגיה שמסקנות הדו"ח יועברו לביצוע היה אופטימי: הן הועברו לועדה שתדון ותמליץ ותחליט היכן ידונו ויחליטו. בינתיים טסים

בפרק הסיום של דו"ח ועדת לנדאו לבדיקת נושא השליחויות בסוכנות מצוטט ראש המחלקה לנוער ולחלוץ אברהם כץ, שאמר לוועדה: „אין בכוחה של המערכת, בשל המבנה הפוליטי מחלקתי, להחליט ולבצע שינויים דראסטיים במוסד השליחות. מכאן החשיבות של המלצות מטעם ועדה ציבורית בעלת משקל". ועדה ציבורית או לא ועדה ציבורית, על חברי הנהלת הסוכנות מדושני העונג, עייפי הטיסות הטראנס־אטלנטיות, ועדת לנדאו לא הותירה רושם עז. עוד לא נולד כנראה מי שיזיז אותם מהתרפקות ומהציניות שלהם.

מזמן שהתקבלו מסקנות ועדת לנדאו, שעיקרן הפיכת מוסד השליחות למוסד יעיל, בעל שיקולים ענייניים, נטול פוליטיזציה, כפי שהומלץ בדו"ח, לא הצליח יו"ר ההנהלה הציונית א. ל. דולצין להעביר החלטה על אימוץ המסקנות בהנהלה הציונית. התירוצים שונים ומשונים וכיאה להנהלה הציונית, נטולי כל דמיון ומקוריות. בתחילה דובר על דיון במסקנות בוועד הפועל הציוני (פברואר), אחר־כך אמרו שלא יוחלט דבר לפני שהנושא יועלה לדיון בחבר הנאמנים בניו־יורק (תחילת מארס). אחר־כך אמרו שידונו בכך ביוני (הוועד הפועל הציוני) ועכשיו מדברים כבר על הקונגרס הציוני הבא (סוף 1987).

חברי הליכוד בהנהלה הציונית, שהם ראשי המחלקות שמספר השליחים בהן הוא הגדול ביותר, מתנגדים בתוקף לדו"ח, בתירוצים מתירוצים שונים. האורגנים אברהם כץ, חיים אהרון (ראש המחלקה לעליה), ד"ר אלי תבין (ראש המחלקה לחינוך בגולה) ומתי דרוכלס, התומך בהם, עושים כל שביכולתם לדחות את ההכרעה. הם טוענים כי אימוץ הדו"ח מחייב ארגון־מחדש של ההנהלה הציונית ורק פורום כמו הקונגרס הציוני, שיתכנס ב־1987, מוסמך להחליט על כך. נראה שראשי המחלקות בסוכנות חוששים לאמץ את הדו"ח, שמא יישמט מתחתיהם בסיס עוצמה אדיר שהוא מקור־השפעתם בקרב שלוחיהן – המפלגות. השליחות היתה מאז ומתמיד מקור־כוח בלתי־נדלה בידי ראשי המחלקות. למי עוד במדינת ישראל יש „כוח" לשלוח כל אגודתו לשליחות, קצרה או ארוכה? מוסד השליחות, כפי שמציין מי שהיה יו"ר ההנהלה הציונית יוסף אלמוגי, היה מאז ומתמיד „פרה קדושה". הטעות הגורלית שעשה, כך התברר לו בדיעבד, היתה בכך שהעז לגעת בפרה קדושה זו.

בנסיונם לשנות את מערך השליחות ניצבים דולצין וגזבר הסוכנות עקיבא לוינסקי כמעט בודדים במערכה בקרב ראשי הסוכנות בארץ, אך נראה שהנציגים האמריקאים של מליאת הסוכנות ואנשי חבר הנאמנים שלה לא יניחו למסקנות להעלות אבק. בשנים האחרונות הגיעו למסקנה שיש לטפל בהסתאבות המנגנון ההנהלתי של הסוכנות ועתה פקעה סבלנותם והם תובעים יישום המסקנות לאלתר, כלומר – התייעלות. אין הם מוכנים עוד שכספם – ובעיקר דרכי הוצאתו – יישארו ללא ביקורת.

בוועד־הפועל הציוני, שהתקיים בפברואר כבר היו בהם שתבעו דיון בדו"ח. דולצין הצליח רק בקושי, תוך עימות גלוי עמם, להתחמק מהדיון. כדי לחפות על חבריו בהנהלה הסכים רק להציג לפני הנאספים את השופט לנדאו, כדי שיסביר להם את עיקרי הדו"ח. האמריקאים התלהבו וקראו להגשמת הדו"ח מיד.

עתה, משהגיע השלב השני, שלב ההגשמה, ניצב דולצין מול אופוזיציה גלויה בהנהלה הציונית. רבים מחברי ההנהלה הציונית „מציינים בסיפוק", כמובן, שהם „מקבלים את ההמלצות בדבר חידוש הפרופיל הציוני של השליח, הסיכוי המחודש של מפת השליחויות, גיוס השליחים והכשרתם לייעול עבודתם". כמו עסקני סוכנות רבים הם טובעים בים של מלים, מלים מלים. מס־שפתיים ותו לא.

דולצין סבור, ובצדק, שזה המבחן הציבורי החשוב ביותר מיום שנבחר לתפקידו כיו"ר ההנהלה הציונית. הוא רוצה אולי שיזכרו אותו כמי שעשה בשנים של שפל חסר תקדים בעליה, שינויים רציניים במנגנון הציוני. אבל כפי שהתברר כבר במושב האחרון של הוועד־הפועל הציוני, כאשר ניסה להחדיר יותר דמוקראטיזציה לארגונים הציוניים בחו"ל, ההתנגדות לשינויים אלה היא מכרעת.

כרגיל בסוכנות, כדי שלא יראה כל העם שהמלך הוא עירום, אף שאיש אינו מתכוון לאמץ את המסקנות, מקימים בימים אלה ועדה, שתפקידה לחשוב איך לאמץ את המסקנות. אולי אחר־כך תוקם ועדה שתבחן את מסקנות הוועדה שהוקמה לבדיקת מסקנות ועדת לנדאו. ובינתיים חברי הנהלת הסוכנות בפאניקה. הם ממהרים „לתפוס" את טיסות „אל־על" ליוהנסבורג, כדי להביא משם את „המוני" היהודים המתרפקים על שערי מדינת ישראל. וכי איזה עסקן ציוני המכבד את עצמו יחמיץ הזדמנות להביא לארץ את יהדות המצוקה?

ידיד דולצין ועמיתים לשליחות

גם לך, גם לי לא יהיה

מאת חגי אשד

תארו לעצמכם את יצחק שמיר ומשה ארנס ואריאל שרון ודן מרידור מוחאים כפיים לדוד לוי, מצטרפים אל קהל הקוראים „יעיש יעיש", תארו לעצמכם

זו היתה הצגה, בלי ספק. השאלה איזו הצגה. ראינו את דוד לוי מסתער. הוא וקהל מעריציו, הרועש והגועש המעורר רתיעה. ראינו אותם מסתערים, אבל עוד לא ראינו אותם כובשים. בתור הצגת פתיחה, זה היה מוקדם מדי. דוד לוי הזדרז לערוך טקס קבורה לאב־המייסד מנחם בגין ולהכתיר את עצמו כיורשו וכממשיכו. המלך מת, יחי המלך. דוד מלך ישראל חי וקיים – זועקים היציעים המשולהבים. דוד לוי ולא אריק שרון, למשל. אני לא בטוח שאריק אהב את ההצגה הזאת. נתנו לו להרגיש שהוא נטע זר במחנהו של דוד לוי. אני לא משוכנע שהוא שבע רצון מן התפקיד של אחד החצרנים. אריק לא עשה את כל הדרך הארוכה כדי לסיים אותה כשושבינו של דוד לוי. זה לא. עוד יהיו ב„חירות" צירופים רבים, שונים ומתחלפים, ישר והפוך; עוד נלמד פעולות רבות בתורת החשבון של „חירות" ושל הליכוד כולו: עוד נחזה בתוצאות האפשריות והבלתי־אפשריות של חיבור וחיסור, כפל וחילוק של מספר צירי ועידת „חירות". בייחוד אחרי שיצורפו אליהם אנשי „לעם" והליבראלים. איזה תפקיד מועיד דוד לוי ליצחק מודעי, למשל? האם יהיה נושא השובל? ואולי המנופף בשרביט? ההצגה רק התחילה. אפילו טקס הקבורה לא תם עדיין. עוד ברכתו של מנחם בגין ליצחק שמיר, כבא אחריו בראשות התנועה, מהדהדת באוזני הצירים והמכובדים ועדיין לא ברור איך תשפיע על הצבעותיהם השונות. פעם ככה ופעם ככה, אולי. דוד לוי כבר ליגלג על „הברכה המוזמנת" הזאת. לדבריו, היא הוזמנה עוד לפני שלושה שבועות. הוא ידע עליה, כמובן, והיא „לא הזיזה לו". גם בני בגין „לא מזיז" לדוד לוי, אף־על־פי שבני בגין בירך אותו כשותף להנהגה, בניגוד לאריק שרון, שלא זכה לברכתו של בגין הצעיר.

דוד לוי נפרד ממנחם בגין וביחד אתו קבר גם את כל נסיכיו ואת כל ממליכי המלכים מטעמו. המלוכה עברה לבית אחר. ביתו של דוד לוי. כך הוא רוצה. כך הוא מתנהג. אבל דוד המלך הוא לא יהיה. אולי רחבעם, ואולי ירבעם בן נבט, שקרע את המלוכה לשניים, כזכור.

זו רק ההתחלה. עוד יהיו סיבובים רבים בהצגה הגדולה של „חירות". אם דוד לוי יצא ממנה כמנצח, אנחנו לא נראה עוד רבים מן הפרצופים המאכלסים עכשיו את במת „חירות". לא יהיה עליה מקום לכל הנסיכים ולכל אנשי החצר של מנחם בגין מאז. כל מי שעדיין זוכר את הטעם של פעם. מה יש להם לעשות בקרב קהל האיצטדיון של דוד לוי, המניף דגלים והזועק „יחי" בערבית, „יעיש", (באוזנינו שמענו). אתם מתארים לעצמכם את יצחק שמיר, למשל, או את משה ארנס מוחאים כפיים לדוד לוי ומצטרפים אל קהל הקוראים „יעיש, יעיש", ואפילו „יחי, יחי"? או את אריק שרון, שלא לדבר על דן מרידור ואהוד אולמרט? אני לא מתאר לעצמי מחזה כזה או דומה לו.

אפילו יכבוש דוד לוי את ועידת „חירות" השבוע, יהיה זה כיבוש קצר מועד. הכתר עדיין גדול עליו. אבל גם על יצחק שמיר. לכך מספיק כוחו של דוד לוי – גם לך גם לי לא יהיה. עוד יהיו ב„חירות" הרבה הפיכות והפיכות־נגד והרבה טקסי קבורה פוליטיים לפני שיהיה טקס־הכתרה אמיתי ולא מדומה.

המלך מת ואין עדיין מלך ב„חירות" ואיש הישר (והלא־ישר) בעיניו יעשה. זיופים של חברים שאינם, וגם של צירים שלא יהיו, וגם משפטים ומשפטי־נגד. לקיים מה שנאמר „ויהי בימי שפוט השופטים". זה מה שיש להם בינתיים ב„חירות" – שופטים ושוטרים. לא מלכים ולא נסיכים.

גם יצחק שמיר לא יזכה בכתר. דוד לוי לא יניח לו. הוא ינסה להכתיר את עצמו פעם אחר פעם. אולי הקרב האמיתי על הכתר ייפתח רק לאחר ליכוד הליכוד – בין דוד לוי ומה שהוא מייצג ב„חירות" לבין יצחק מודעי, שמייצג את ההיפך הגמור, כמובן ועידת „חירות" השבוע היא רק ההתחלה.

פורש ויורש

מאת מאיר בראלי

הלצה חסידית מספרת על אדמו"ר שנפטר ולא היו לו יורשים. אמר אחד החסידים לחבריו שהרבי המנוח בא אליו בחלום ואמר לו שהוא, הרבי, ממנה אותו, את החסיד המספר, ליורשו. אמרו לו החסידים: אם יחזור ויבוא אליך הרבי בחלום, אמור לו שיבוא אלינו בחלום, ויאמר לנו את מה שאמר לך.

מצבו של דוד לוי גרוע מזה של אותו חסיד, כי הרבי שלו ושל חבריו החסידים עודנו חי, המסר שהעביר מהתבודדותו הוא, שדידן של דוד לוי הוא היורש. קם דוד לוי ומכריז שאשרי מנחם בגין שקם לו יורש כל־כך מתאים, בדמותו של דוד לוי.

אמנם במשטרים רפובליקאים אין מורישים שליטה, אבל כאשר מדברים על פורש ויורש בנשימה אחת, כפי שעשה דוד לוי, ראוי גם לקרוא ל„נערה", על כל פנים כראוי „לשאול את פיה".

למתנגדי „חירות" אין השפעה וראוי שלא תהיה להם השפעה על ההכרעות הפנימיות שם. אבל כשהם מצחיקים כל־כך, מותר לצחוק.

טדי יש רק אחד

מאת יעל אדמוני

שאלה קשה: מי יירש את ראש העיר טדי קולק? קולק אומר שהכנת יורש אינה בין תפקידיו. אנשי סיעתו מתארגנים

בירושלים מתחילים לחשוב על הבחירות המוניציפליות הבאות בלי לקשור, כביכול, בין „ירדן או לא ירדן" – קולק – לבין „העבודה שמבררים לעשות בשטח". טדי קולק אמר בהזדמנויות שונות שהכל תלוי במצב בריאותו ובגיל שלו קשה לתנבא. המקורבים אליו מבטאים באופטימיות גורם הגיל, עוסקים פה ושם בספקולציות המזכירים שמות של יורשים פוטנציאליים, אך רובם כבולים – ובעיקר חברי סיעת „ירושלים אחת", סיעתו של ראש העיר – מדברים על הצורך בהקמת תשתית פוליטית ומסגרת ארגונית שתוכל, בבוא העת, להתמודד בבחירות אם קולק לא ירוץ או אם המועמד הבא יהיה אנונימי.

בכירי העירייה חוששים כי ללא התחזקות ממשית של סיעת „ירושלים אחת" וללא טדי קולק תהיה ההתמודדות בבחירות בסוף 1988 קשה מאד. נצחונו של ראובן ריבלין, איש הליכוד בירושלים, בבחירות בסניף חירות המקומי מגביר את החשש. ריבלין, כאריזמטי ופופולרי, יוכל, כך אומרים, לסחוף אחריו בוחרים. המנגנון העירוני והפקידות הבכירה ידעו בשנים האחרונות טלטולים רבים, ויש מי שטוען שהתנגדות יביאו לידי ביטוי בבחירות הבאות במידה וקולק לא יתמודד.

לפיכך התגייסו ירושלמים רבים במטרה לחזק את סיעת „ירושלים אחת", לגייס תומכים ולהעמיק את השפעתה בקרב האוכלוסיה. אחד הפעילים, עמוס מרחיים מ„כלל", אומר שהשאלה העיקרית העומדת כיום בפני אנשי הסיעה היא איך להפעיל את הרוב הדומם, המוכן לחתום על המצע של „ירושלים אחת". הפעילות, לדבריו, צריכה להתמקד במישור הרעיוני, האחרות הפעילה ובמישור הארגוני. מאז הבחירות, אומר מרחיים, אנשי הרשימה לא שותו על הנעשה בעיר. אין דיון שוטף בנושאי החינוך ורווחה בעיקר לאור העובדה שהשלטון המרכזי פשט, למעשה, את הרגל.

מרחיים שואב עידוד מן הלקחים של הבחירות המוניציפליות האחרונות. „במחצית השניה של 1982 שיחקו כל הגורמים נגד טדי קולק ונגד מה שהוא מייצג. הנושא הלבנוני היה מואר או באור חיובי, האפיל על שאלת הסובלנות בין יהודים וערבים. הליכוד היה חזק מאד אחרי הבחירות של 1981, ואנו הערכנו שאנו בנסיגה. ולמרות זאת הגדילה סיעת „ירושלים אחת" את כוחה ואת הרוב האבסולוטי שלה". אנשי הסיעה העריכו, בעקבות התוצאות כי בירושלים יש רבבות אנשים המוכנים להאבק בעד עקרונות ולא רק להצביע בעד קולק.

חברי „ירושלים אחת" רואים מאז הבחירות האחרונות החרפה בשני מוקדים עיקריים: היחסים בין יהודים וערבים, היחסים בין חרדים וחילונים. היותה של ירושלים עיר מעורבת והיותה במוקד הסכסוך הערבי־ישראלי עשויים להביא להדרדרות קשה. „אם לא ניצור יחסי דו־קיום עלולה העיר להפוך לבלפאסט שניה", אומר מרחיים ומדגיש כי השקט היחסי בעיר הוא תוצאה של מדיניות שפויה. באשר ליחסי חילונים־חרדים רואים אנשי הסיעה את ההחרפה לא רק במישור המקומי אלא בעיקר במישור הלאומי. „הציבור החרדי מגלה אגרסיביות הולכת וגוברת, ואילו הציבור החילוני אינו מחזיק בעמדה אחידה. יש הסבורים שיש לנקוט במדיניות אי־שקט ולא לוותר לחרדים בשום עניין, ויש האומרים כי אין מקום לנקיטת עמדה נוקשה ויש להבין גם את צרכי החרדים. אולם גם אלה וגם אלה ערים לעובדה שהדו־קיום יכול להיות מושג לא מתוך לחץ כי אם תוך הבנה לצרכי שני הצדדים".

אחד האבסורדים, לדברי חברי הסיעה נעוץ בעובדה כי הפעילות הנעשית על ידה אינה באה לידי ביטוי בפעילות של „ירושלים אחת" אלא כפעילות של העירייה. חברי הסיעה טוענים כי יש החמצה מסויימת בהצגת הסיעה כמובילה פעילויות שונות בעיריה. לדבריהם, אם אכן יצליחו להגיע לגיבוש תפיסת עולם שתתקבל בציבור רחב, יבטיח הדבר המשכיות גם מעבר לשאלה אם טדי ירוץ או לא ירוץ.

עמדתו של ראש העירייה כלפי סיעתו היתה מלווה לא פעם בדוק של ציניות ואפילו לגלוג. מקורביו של קולק אמרו בהזדמנויות שונות כי אין בסיעה שום אדם שקולק רואה בו מנהיג. ראש העירייה חזר ואמר בנסיבות שונות כי אין זה מתפקידו להכשיר יורש. ידידים ואוהדים טוענים, במידה רבה של צדק, כי כאריזמה אי־אפשר להוריש וכי זוהי התכונה הבולטת ביותר של קולק. מכל מקום, מקווים אנשי הסיעה ואוהדיה, כי הפעילות הציבורית בה הוחלו תביא תומכים, וגם אם לא יבוא יורש מבין שורותיה הרי שהיורש שיבוא, כאשר יבוא, יוכל להתחיל במלאכתו בתמיכה ציבורית הנשענת על תשתית רעיונית וארגונית חזקה.

שבע השנים הקשות (ב')

מאת חיים גבתי

הסכומים הגדולים שהממשלה הקציבה כהלוואות לבנייה בתנאי תשלום נוחים, הופנו לעיירות הפיתוח ולישובים ביהודה ושומרון, ורק סכומים שוליים הוקצו לישובים החקלאיים

קשה להבין את התנהגות הממשלה בפיתוח הייצוא החקלאי, שהוא חיוני למדינה ובו תלוי מעמדה של ההתיישבות. במקום לעודד את הייצוא ולסייע סיוע מאסיבי להשקעות הדרושות להרחבתו, נעזבו החקלאים לנפשם, ולא נעשה נסיון של ממש לחלץ אותם ממצוקתם. נוסף על ההשקעות היצרניות נאלצו כל הישובים, קיבוצים ומושבים, להשקיע סכומים גדולים בבניית בתי מגורים, כדי לפתור את מצוקת הדיור. הסכומים הגדולים שהממשלה הקציבה כהלוואות לבניה בתנאי תשלום נוחים, הופנו לעיירות הפיתוח ולישובים הרבים שהוקמו ביהודה ובשומרון, ורק סכומים שוליים הוקצו לישובים החקלאיים. כך גדל עוד יותר עומס החובות ותשלומי הריבית וכיום הולכים ורבים הישובים, שאינם מסוגלים לקיים את ענפי המשק, באין להם אמצעים לקנות את התשומות הדרושות: מספוא, דשנים, דלק ועוד. במושבים הלך וגדל מספר החקלאים שחדלו לעבד את משקיהם וחיפשו את פרנסתם בעבודות חוץ בסביבתם.

כיום יש כפרים רבים שחדלו לתפקד כישובים חקלאיים ואין סיכוי שיוכלו לשוב ולתפקד בעתיד. בקיבוצים נמנעה מפולת אולי רק בגלל כושרן הארגוני של התנועות והעזרה ההדדית בין הקיבוצים.

ד. ניהול לקוי ומדיניות השקעות לא נבונה. אין לנקות גם את הישובים החקלאיים ומוסדותיהם הכלכליים מהאשמה בכשלונות, שהם שורש המצב הזה. בסקטור המושבי לא היו פיקוח והדרכה מספיקים לכוון את פיתוח המשקים. ארגוני הקניות והמוסדות הכלכליים האחרים של תנועות המושבים לא הצליחו לבלום את זרם ההשקעות וההלוואות בתנאים של אינפלציה דוהרת. במקרים רבים עודדו ארגוני הקניות את חברי המושבים לקבל הלוואות בהצמדה ובריבית גבוהה, בלי לבדוק ביסודיות את יכולתם של המשקים לעמוד בהתחייבויותיהם. משום כך שקועים כיום ישובים רבים, וגם ארגוני קניות ומוסדות כלכליים אחרים, בהפסדים עצומים והם מסובכים בחובות שאין להם סיכוי להחלץ מהם בעתיד הנראה לעין, אם לא יקבלו סיוע לפרישת החובות ולהורדת שער הריבית.

התנועות הקיבוציות אמנם השכילו להדריך, במידה מסויימת, את המשקים הזקוקים להדרכה, אך לא תמיד הן היו מסוגלות למנוע ביצוע תכניות פיתוח ובניה, שחרגו מהאמצעים העצמיים שלהם ומכושר האשראי במחיר מתקבל על הדעת. בשנים האחרונות השקיעו קיבוצים רבים, נוסף על ההשקעות במשק החקלאי ובמפעלי תעשיה, סכומים גדולים מאד בשינוי שיטת הלנת הילדים – לינה משפחתית במקום הלינה המשותפת. בלחץ החברים, שתבעו לשנות את שיטת הלינה, הושקעו סכומי עתק בהתאמת מגורי החברים להלנת הילדים. זה חייב גם בניית דירות חדשות לסיפוק הצרכים. בחלק מהקיבוצים, בהם ותיקים מאד, עוררה משום כך הערכת הכלכלית והכספית הוטל עליהם עול גדול של חובות בתקופה, שרווחיות המשק החקלאי והתעשיה פחתה מאד.

התנועות נקטו צעדים חריפים כדי לחייב את הקיבוצים לחסוך בהוצאותיהם. יש כיום עשרות קיבוצים „סגורים", שהאשראי שקיבלו מהקרנות ומהמוסדות הכלכליים האחרים נפסק. ברור שהקיבוצים, שהסתבכו בחובות גדולים ובריבית גבוהה מאד, לא יצליחו לשקם את עצמם אם לא ייעזרו על־ידי הממשלה, נוסף על העזרה ההדדית בתוך התנועה. התנועה הקיבוצית החליטה לקיים מילווה פנימי בין הקיבוצים, שמצבם טוב.

לאחרונה הוכתה התנועה הקיבוצית מכה קשה, בשל שגיאות קשות בניהול ענייניה הכספיים בתקופה של אי־יציבות במשק, מתוך רצון להכסיה את עודף הרזרות הכספית השקיעו הקיבוצים, וזכנית, סכומי כסף גדולים, בלי שתובטח במידה מספקת החזרתם. עוד זמן רב יעבור עד שאפשר יהיה לממש את הבטחונות שנבנו הלוואים. גם אם יתברר שההפסד יהיה קטן מהצפוי, יחסרו לתנועות הקיבוציות האמצעים הכספיים, שהיו מיועדים לעזור לקיבוצים חלשים ולקיבוצים צעירים, שהתיישבו על הקרקע בשנים האחרונות.

דרוש עתה מאמץ משותף של הממשלה, הסוכנות ותנועות ההתיישבות כדי להתגבר על המשבר ולהבריא את הישובים הנמצאים במצוקה. יש לאפשר להם להפעיל את משקיהם ולממש את מלוא כושר הייצור שלהם. כל הצדדים צריכים להפיק את הלקחים הנכונים ממה שקרה.

ידעת ש... גם לך מגיעות הטבות־מס?

בין אם אתה שכיר ובין אם אתה עצמאי - גם אתה יכול ליהנות מהטבות במס הכנסה על השקעתך בקופות גמל. אם תדע לנצל את מלוא הטבות המס המגיעות לך, תוכל להגדיל באופן משמעותי את רווחיות החסכון שלך בקופות גמל. חשוב שתזכור - עד 31 במרץ תוכל ליהנות מהטבות המס עבור כל שנת הכספים 1985.

ידעת ש...

ניתן להשקיע בקופת גמל לא רק לטווח ארוך?

עמיתים רבים בעלי ותק בקופות גמל יכולים להפקיד בהן כספים בתנאים מיוחדים המאפשרים למשוך את כספי החסכון בכל עת, או לאחר תקופות זמן קצרות יחסית. בדוק אם גם אתה יכול ליהנות מהסדרים אלה.

ידעת ש...

ניתן לקבל הכנסה נוספת כל חודש באמצעות השקעה בקופת גמל?

אם אתה מעוניין בהשלמת הכנסתך החודשית, חשוב שתדע כי ישנן קופות גמל המאפשרות לקבל הכנסה חודשית צמודה למדד. שתיים מקופות הגמל של בנק הפועלים - "פלס" ו"יתר" אף מציעות הסדרים יחודיים לקבלת הכנסה חודשית צמודה לכל החיים!

ידעת ש...

לבנק הפועלים יש מגוון רחב של קופות גמל מתמחות, העשויות להתאים לצרכים ולהעדפות שלך?

לרשותך קופות גמל צעירות - "קציר", "אלומה" וקופות גמל ותיקות - "גדיש", כאלה המעניקות תשואה מובטחת - "פלס", "יתר", ואחרות המאפשרות ליהנות מהסדר משולב עם ביטוח חיים - כגון "קרן אור".
מגוון רחב זה מאפשר לך לבחור בקופה - או בשילוב של מספר קופות - המתאים לך ביותר.

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף

בנק הפועלים בע"מ

אבנון|פרסון|שפירא|גנון

מכתבים למערכת דבר

מה נעשה למען שלום

תחת הכותרת „אלוף (מיל) גזית מגלה..", פירסם עתון „דבר" מיום 6 במרס כתבה על הרצאת שלמה גזית במרכז דיין לפיה „ב-9 ביוני 1967 הוכן נייר עבודה באמ"ן ובו הודגש הצורך לנקוט ביוזמה מהירה במגמה לחתום על חוזה שלום או הסכם דה-פקטו", ואילו ממשלת ישראל דאז „לא גילתה נכונות לדון ולהחליט בנידון, לבד מן ההחלטה על סיפוח ירושלים, ובכך החל, לדעת גזית, ספירה לאחור לקראת המלחמות הבאות..."

גירסה דומה נתפרסמה בעתון „חדשות" באמצעות „עתים" בתוספת הערה שהצעות שהעלה יגאל אלון לא זכו להתייחסות רצינית.

חבל שמוסר אוניברסיטאי ועתונים חשובים מתומרנים למצב בו הם נאלצים לשמש במות לדברים מעוותים ומוליכי-שולל מסוג זה.

בשבוע השלישי ביוני 1967 החליטה הממשלה בראשות לוי אשכול, אחרי דיונים ממושכים, להגיש הצעות שלום למצרים וסוריה. סוכם, שיוצע למצרים חוזה שלום על-יסוד הגבול הבינלאומי עם ערובות לחופש השיט וחוזה שלום עם סוריה על-יסוד הגבול הבינלאומי; כלומר, החזרת סיני ורמת הגולן לריבונויות הקודמות. הוחלט גם להציע כינון מעמד מיוחד שיבטיח את שלום המקומות הקדושים בירושלים ואת חופש הגישה אליהם.

ביום 19 ביוני הוסמכתי להעביר הצעות אלו דרך ארה"ב במישור גבוה. הדבר נעשה בפגישה בניו-יורק עם דין ראסק, מזכיר המדינה, ארתור גולדברג, השגריר באו"ם, יוג'ין רוסטו, סגנו של מזכיר המדינה, יוסף סיסקו ושגרירי ישראל אברהם הרמן וגדעון רפאל.

נציגי ארה"ב הביעו התרשמות עזה מ„בריכוח" של הצעות אלו ושאלו על כוונות הממשלה בדבר ירדן. כעבור כמה שבועות יזמה הממשלה הצעות לירדן במסגרת אחרת על-יסוד החזרת מירב השטחים ביהודה ושומרון לפי עקרונות שהגדיר יגאל אלון. פגישות מרובות התקיימו על יסוד הצעה זו שהוגשה בצורה בלתי-אולטימטיבית. מהלך זה נקבע בניגוד להודעתו של משה דיין בדבר הצורך „להמתין לטלפון מחוסין". על מימרה זו שאל אותי לוי אשכול אם אני בקיא בביטוי באידיש: „בעריש-קייט".

הנשיא לינדון ג'ונסון המליץ לקאהיר ולדמשק להתייחס בחיוב להצעותינו בדבר חוזי השלום איתנו. כעבור זמן מועט הוא העביר אלי את תשובותיהן השליליות של מצרים וסוריה. הללו טענו שיש להחזיר לתוקפו את המצב שהיה קיים ערב המלחמה בלי שום הסכם עם ישראל, ובלי שום מו"מ או הכרה או ביטול לוחמה. על כך הגבתי כי „זוהי המלחמה הראשונה בהיסטוריה שבסופה מציע המנצח שלום על חשבון עצמו — והמנוצח תובע כניעה ללא תנאי". לימים יגבשו ממשלות ערב את עמדתן הסרבנית בהחלטות חרטום.

התוצאה החשובה של יוזמת יוני 1967 היתה החלטתה הנחושה של ארה"ב להתנגד להצעות הסובייטיות והערביות בדבר נסיגת ישראל לקווים הקודמים בלי שלום. כך נשמר הסיכוי לשלום אפשרי עם מצרים בעתיד, שוודאי לא היה מושג בלי החזרת סיני.

עלי לציין, כי ההיסטוריה הדיפלומטית של מדינת ישראל היא שטח פרוץ. פירסום מיסמכים מתנהל בעצלתיים וקצינים ופקידים לשעבר, מתירים את לשונם בהפקרות מצערת. הדברים המיוחסים לאלוף (מיל) גזית לא היו ראויים להישמע בשום במה, אקדמית או פוליטית. מותר להתווכח על יוזמות מסויימות גם לאחר מעשה, אך הכחשת עצם קיומן היא בגדר של גניבת-דעת.

הדיונים ביוני 1967 מתוארים בדייקנות רבה ובסגנון כאופק בספרו של גדעון רפאל „בסוד הלאומים" (פרק 19) ובספרי זכרונות של הנוגעים בדבר דאז.

אבא אבן

שלמה גזית מעיר

אני מצטער על הצורה הלא מדוייקת בה הציגה דברים שאמרתי בהרצאה באוניברסיטת תל-אביב ב-5.3.86 (כנראה בשל הצורך בתמצות ואולי גם בשל הרצון לחפש סנסאציות). אני מבין, כי אילו שמע ח"כ אבא אבן את הרצאתי לא היה נדרש לכתוב את מכתבו, אף כי כמובן זכותו לחלוק על מסקנותי.

נושא הרצאתי היה „האתגר הפוליטי בישראל בעקבות מלחמת ששת הימים". תהליך הדיונים וההחלטות אותם מפרט ח"כ אבן במכתבו תואר גם על ידי בהרצאה ובאופן מלא.

מתחתי ביקורת על הצורה בה הביאה ישראל את הצעותיה המדיניות לשלום לפני העולם הערבי. לדעתי, שאותה הצגתי בהרצאה, אם היה סיכוי להגיע לתפנית מדינית (ואיני בטוח כלל שהיה סיכוי כזה), הרי שזה היה יכול להיות מושג רק על-ידי פנייה גלויה, דרמאטית ובדרג הגבוה ביותר. פנייה כזו היה לה סיכוי להצליח רק אילו הועלתה בימים הראשונים שלאחר המלחמה. וזה, כידוע, לא קרה.

לעולם על תתחרט

עקבנו אחר המאבק של אלי גבע, לשוב ולשרת במילואים. קראנו את דברי העתונאים שהתייצבו לצדו, ואת נימוקיהם של ראשי הצבא שהחזירו ריקם את בקשתו. ויש רצון להגיד לאיש: אל תצטער. ובוודאי אל תהיה „מתוסכל", כפי שכתב עליך אחד העתונאים. ולעולם על תתחרט. אתה היית בשביל רבים הרבה מאוד. זכורים לנו הדברים שאמרת לראש הממשלה של אז, מנחם בגין, שלאחר שראית במשקפתך ילדים מהלכים בחוצות ביירות, אין אתה יכול לתת פקודה לאנשיך לפתוח באש. אלמלא אתה, ועוד אחרים כמוך, היינו עניים מאוד.

רות לבנית
תל-אביב

בן-גוריון אבן גילה

בראיון של ישראל לנדרס עם שבתאי טבת שפורסם ב"דבר השבוע" ב-21.2.86, מספר המראיין מפיו של טבת, כי בן-גוריון גילה לו "שהוא ידע בחייו רגעי השראה, ובהם היה עובר בו רעד חזק. הדבר קרה לו פעמיים או שלוש פעמים בחייו. ... טבת אומר בנימה של צער, כי באותה שעה לא חשב לכתוב על בן-גוריון, ולכן לא הוסיף לשאול על אותה חוויית-ההשראה", טבת מוסיף ואומר, שדבר זה "אולי לא גילה בן גוריון לפני כן לאחרים."

גילה גם גילה. לו היה שבתאי טבת טורח לעיין במקורות: באגרותיו, יומניו וראיונותיו של בן-גוריון; או בביוגרפיה קודמת שפירסם החתום מטה, היה מגלה שבן-גוריון אכן סיפר וכתב בעבר על השראתו.

לדוגמא: אגרתו לאביו, בה הוא מתאר נאום שלו באמריקה בשנת 1919: "במעט לא ידעתי נפשי בשעה שדיברתי. הרגשתי רק סערה מתחוללת בנפשי וסערה זו הפליטה המלים מפי. בהרצאה זו ציינתי גם דרך חדשה, שעד אז אני בעצמי נלחמתי נגדה." (אגרת בן-גוריון לאביו מה-5.12.1919).

ועוד דוגמא: "קרה לי הדבר שקרה לי כמה פעמים, אבל זה מזמן לא פקד אותי: פתאום נתגוללה לפני תמונת העולם ומצבנו בתוכה-כאילו ראיתיה בחוש; ובשהגיע תורי לסקירה לא אמרתי אף מלה ממה שהכינותי, אלא תיארתי מה שנראה לי לפתע-פתאום, וידעתי שזוהי התמונה הנכונה אם כי אכזרית." (יומן בן-גוריון 4.3.1958).

ד"ר מיכאל בר-זוהר

תודה רבה, אדוני, ראש הממשלה

בכנס החיילים המשוחררים היהודים ניגשתי לראש הממשלה שמעון פרס ואמרתי לו: „אדוני ראש הממשלה, דאג נא שטאבה תישאר בידינו". על כך ענה לי ראש הממשלה: "תודה רבה"!

בית שמאי אומר: תודה רבה — פירושו של הדבר: אעשה מה שאני רוצה; נמסור את טאבה לבוררות ובך יהיה; כי לבסוף תהיה שלנו — פירוש שלי של בית שמאי: מסרנו את ענין טאבה לבוררות ומה שיחליט הבורר כן יהיה.

בית הלל אומר: תודה רבה פירושה: שמתי לב שהמצרים אינם מקיימים את הבטחתם — יצאנו מלבנון, את השגריר לא החזירו, רצינו אוטונומיה שתימשך 5 שנים, אין אוטונומיה. הזמן עבר וישראל מחזיקה בשטחים המשוחררים, נתנו למצרים את הנפט, שדות תעופה, את כל סיני וכל מה שיש בה ולכן אנו מבריזים שטאבה תישאר בידינו.

וכמובן, ההלכה היא תמיד כבית הלל ותודה רבה לך, ראש ממשלת ישראל.

ישראל ברוק
חדרה

חכמת הכלכלה על רגל אחת

הארץ עניה ולית מאן דפליג שאין ארצנו ארץ זבת חלב ודבש, ואינה גן-עדן עלי-אדמות. היא תובעת מיושביה עבודה קשה וחסכון.

חקלאי אחד בעבודה מפרכת ובכלים פרימיטיביים מוציא תוצרת בסך 1000 שקל. הזקנה מפחידה אותו, והוא דואג לחסוך 100 שקל ל„יום השחור", ומנסה להסתפק ב-900 שקל. השני הופך עולמות ובכלים משוכללים (שרכש וחייב עליהם קרן וריבית) מוציא תוצרת ב-10,000 דולר, ומוציא על מחייתו (מותרות, מכונית, טלוויזיה צבעונית עם שלט רחוק וכו') והוצאות ייצור 10,500 דולר. משנה לשנה חובו גדל, ומקץ עשרים שנה יהיה משקו משועבד לכל הנושה.

10,000 דולר חוב, פשיטת רגל, ושוקת שבורה.

שלמה בורשטיין
באר-שבע

שוק הדגים — לאו דווקא

השבוע ביקרתי בשוק הדגים באיזור שוק הכרמל בחיפה. נהניתי מהדוכנים המסודרים, האמבטיות המלאות קרפיונים חיים ומהמוכרים המחייכים.

בחרתי לי 2 מושטים וביקשתי קרפיון חי והמוכר אף הכין לי אותו נקי ועטוף בשקית ניילון והגיש לי באדיבות רבה.

שילמתי את המגיע והוספתי תשר על השרות. המוכר הודה לי והכניס את התשר לקופסא חתומה ועליה הכתובת: „אילך — עזרה לילדים משותקים.

לא שמעתי כל גידוף או כינוי זול — לא „שקרן", לא „מאניאק" ולא כל ביטוי אחר התפלאתי:

מה ראו אמצעי התקשורת להמשיל את הביטויים בישיבת הממשלה ל„סגנון שוק הדגים"? חבל, חבל מאוד — עוול עשו הקריינים לבחורים האלה שבשוק הדגים בהשוותם את סגנון השרים לסגנון שבשוק.

שרגא ברונשטיין
קרית-חיים

טוב מאוחר מאשר בכלל לא

ב"דבר" 25.2 קראנו בידיעה מאת סופר דבר לענייני חינוך כי שר החינוך, יצחק נבון, התריע בפני ראש הממשלה שישנם מאות כיתות ובני ילדים אשר נמצאים במבנים מסוכנים ודליקים ושיש למצוא פתרון לבעיה זו.

רק עתה הורה השר נבון לערוך בדיקה מקפת במערכת החינוך כדי לאתר מבני חינוך מסוכנים. אימרה עממית ידועה אומרת "אחרי גניבת הסוסים סוגרים במנעול את האורווה", לצערנו זה נכון והשאלה הנשאלת מאליה היא למה לא בדקו ולא איתרו את המבנים הדליקים עד שקרה האסון הגדול בבסיס צה"ל ובכלל, למה הקימו את המחנה הצבאי מחומר דליק אחרי שהתברר שכל ההוראות וכל האזהרות מטעם הממונים לא הועילו וקרה מה שקרה לצערנו הרב. אולם כאמור "טוב מאוחר מאשר בכלל לא".

מ. צור
תל-אביב

לא הצורך מכתיב

1,300,000 דולר יועברו לעמותה בראשות הרב פרץ, הכסף יועבר ממשרד החינוך — דיווחו לנו העיתונים. מקורבים "מרגיעים" אותנו. "זה בסדר, כלול בהסכמי הקואליציה". ואין השים עד כמה הסתאבנו במקומותינו.

הכסף אינו מוקצב למגזר זה או אחר, משום ששם באמת זקוקים לו ביותר. לא הצורך מכתיב את חלוקת מיסינו, אלא כושר המיקוח.

ערכים חדשים לך ישראל, והדבר משותף לכל מפלגות הקואליציה. לא עוד צדק ואחריות, ודאגה לחלש. הסכמי קואליציה וסחיטה, וקח ככל יכולתך תפשו את מקומם.

חברי הממשלה אינם שליחי ציבור, ובוודאי לא משרתו, אלא גבירים הממונים על משאבינו מעניקי עוצמה. הדאגה לעם ולמדינה ירדה בסולם העדיפויות. את המקום הראשון תופשת הדאגה למפלגתם ולאנשי שלומם.

ואנו האזרחים, משלמי המיסים, בוחרים, מקבלים זאת בהשלמה מזעזעת. השיטה הקואליציונית הורסת את ערכינו ומפוררת את מרקם חברתנו. השינוי בידינו הוא. אם נתריע ונדרוש ויהיה לנו איכפת — נוכל לשנות. אל נשתוק.

אילנה שמש
ירושלים

מודיעין

טלויזיה

5.30 „זכב להרשות".
6.00 „נקודת שבירה" — פרק חמישי: גם לוסי, לאחר שהכירה את ברי במגרש הטניס, עוזבת את המועדון כדי להזדהות עמו. משפחתה של לוסי אינה מראה עניין רב בהשגיו. אביו של ברי מחליט לאמן אותו בעצמו, ומסלק את מרקס.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 בחרנו לך — שירים וריקודים (ערבית).
7.00 „מסאורי של הרפתקאות" — פרק תשיעי ואחרון: „ביצות המסתורין של אבר גלידס" (תרגום ערבי-עברי).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 דרך ארץ — שעשועון טלוויזיה העוסק בתחבורה ובזהירות בדרכים. תכנית רביעית: „חגורות בטיחות". מתמודדים בחודוה: ח"כ אוריאל לין, נתן דטנר וסלי שי. מנחה: ספי ריבלין.
8.30 בולבוטק.
9.00 מבט לחדשות.
9.40 מבט שני.
10.20 „דרמה — „התמוטטות": מה קורה כאשר גבר מתמוטט תחת לחציו של מערכת החיים המודרניים; ספורו של ראלף (ג'ק הדלי), גבר בגיל העמידה, סוכן ביטוח, שקשה לו להתמודד עם קשיים בעבודה, דאגות כספיות וחיי משפחה מסובכים. הפיקה חברת גרנדה, אנגליה.
11.20 „גלריה" — תכנית העוסקת באמנויות, בארץ ובעולם.
12.00 „מסופר של מקומי" — היכן עיר התמרים המוזכרת בספר שופטים („ויירשו את עיר התמרים")? חדשות

טלויזיה לימודית

08.15 חשבון פשוט ו': סימני התחלקות.
08.40 כלי סדות: ביניים שווא.
09.00 אנגלית ח'.
10.10 אנגלית ו'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית.
11.15 חשבון ה': המלך ואם.
11.30 גיאוגרפיה ד'-ס': הרי אמריקה הצפונית.
12.00 ארץ מולדת: הנועים.
12.25 ספרות (על-יסודי): מתנת חכמי קדם.
1.00 מוסיקה, העשרה: צלילי הנשימה.
2.00 האדם והחומר: סרט על „משמעות מים", „עומס חום" וחשיבות השתיה.
2.15 פיקאסו: התערוכה הגדולה.
2.45 הלל ישראל — ירושלים לדורותיה.
3.00 רחוב סומסום השרפת.
3.30 קסת ועט: „ציון הלא תשאלי". על ר' יהודה הלוי.
4.00 פרפר נחמד: שמח במטבח.
4.25 דייק טרסין, פרק 8: האדם הישר.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.30 שחרית מוסיקלית — הנדל: קונצ'רטו בסי במול מג'ור, אופ. 4 מס. 6 לנבל ותזמורת (נ. הליגר / תז. הקונצרטים האנגלית / ט. פינוק); היידן: סימפוניה מס. 103 במי במול מג'ור, „ערבול התופים" (הקאמרית הסקוטית / ר. לפארד); צ'ייקובסקי: נוקטורן אופ. 19 מס. 4 (ע. דה, נוי, צ'לו / ה. באוקן, פסנתר); רימסקי קורסקוב: „שחרזאדה", פואמה סימפונית (הסימפ. של בי"ה"ם / י. סבטלנוב).
09.30 קונצרט בוקר — גלוק: מנואט (התז. הקאמ. „פרו ארטה" / ק. רדלו); לואי שפוהר: סימפוניה מס. 3, בדו מינור, אופ. 78 (הסימפ. של רדיו ברלין / ג. אלברכט); מנדלסון: חמישיה בלה מג'ור, מס. 1, לכלי-קשת, אופ. 18 (רביעיית רויסי / ל. קוסה, ויולה שניה); מוצרט: קונצ'רטו ברה מג'ור לחליל, נבל ותזמורת, ק. 299 (ג. זבלטה / ק. צלר / הפיל. מברלין / א. מרצנדורפר); פרוקופייב: סימפוניה מס. 2 (התז. הסימפ. מפרנקפורט / א. ענבל).
12.05 מוסיקה קמרית — הנדל: טריו סונטה לחליל, כנור וקונטינואו בסי מינור אופ. 2 מס. 1 (ז. בנס / ק. סיליטו / ג'. מלקום / ד. ויגייג); קורוזי: סונטה לכנור וצ'מבלו („המשחקים האולימפיים") (ג. קהר / ת. רופא); סרקאנג: רביעיית פסנתר בסי במול מג'ור (להקת „קאסטילנה"); הנדל: פרק שני „אלגרו" מתוך טריו לחליל, כנור וקונטינואו בסול מינור (ז. בנס / ק. סיליטו / ג'. מלקום / ר. ויגייג).
13.00 קונצרט צהרים
15.05 ממרף התקליטיה.
16.00 קונצרט מנוחה

18.30 אתנחתא — בשידור חוזר — נטשה מרסן, פסנתר — באך: פרטיטה מס. 4 ברה מג'ור; י. אלוטיק: 3 פרלודים לפסנתר; ברהמס: 25 ואריאציות ופוגה על נושא של הנדל, אופ. 24.
20.05 ערב טוב — מוצרט: חמישה מחולות גרמניים, ק. 609 (להקת איזאדר מלקסם); ה. מוטי: רביעיה מס. 4 לחליל, קלרנית, בסון וקרן (ט. שטם / ה. לנר / ג. הורמן / ב. רימון).
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית הישראלית / מנצח: גנתר הרבג / סולן: הגן דה פריז, אבוב — באך: סוויטה מס. 1 בדו מג'ור ר"ב 1066; אלסנדרו מרצ'לו: קונצ'רטו ברה מינור לאבוב ותזמורת כלי-קשת (מיוחס גם לבנדטו מרצ'לו); תומאסו אלבינוני: קונצ'רטו ברה מינור לאבוב ותזמורת כלי-קשת אופ. 9 מס. 2; שוברט: סימפוניה מס. 6 בדו מג'ור „הקטנה" ד. 589.
22.30 פעם ועוד — קרה קולברג: „מלים מלים", למקהלה מעורבת, סולנים ורביעייה קולית וקריין (חברת המקהלה האקדמית / א. הנסאר).
23.00 דור לבראהם ביזה — סידרה שניה (10): „מות במשפחה" (ש.ש.).

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל — קהילות ישראל. „יתר".
12.05 צלילי המזרח בבקשתך.
14.06 תכניות לילדים — „יובל" — „טופי זה יתר" על-פי ספרה של נירה הראל „אמנות האב". „מסע הפלאים של נילס הולגרסון הקטן עם אווזי הבר" מאת סלמה לגרלף. „ידידי מרחוב ארנון" מאת לאה גולדברג.
14.45 חתול בשק.

15.25 השכלה ודעת לכל — „היי, בואו נדבר אנגלית": שעור מס' 4.
16.05 ספר פוליסי.
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — תורת נגנה: ביסוד הדיבור, גלי קול.
19.05 שעור בתלמוד — מסכת „ברכות".
22.05 שנים ביחד וכל אחד לחוד.

רשת ב'

10.05 עניני בריאות ורפואה.
15.05 עניני יהדות ותפוצות.
18.06 אצבע על הדופק.
18.45 היום בספורט.
19.35 שלום חדש.
20.05 פרקי חזנות בבקשתך.
22.05 עוד פעם אחת פגישה בקבוץ רביבים עם יונה ואלכסנדר פנר.
22.58 רבע של עברית.
23.05 קפה ראשו — חידונים מנוגנים.

רשת ג'

19.05 מקום במגרות.
22.05 אזור עתיק.
24.10 ענייני ג'נ.

גלי צה"ל

06.30 אוניברסיטה משודרת: בקרה ההורמונלית של המיירון עקרות האישה ברמה היפותלמית. מרצה: פרופ' צבי נאור.
17.30 כותות.
17.50 יומן ספורט.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.35 כוכב הערב.
18.05 „רדיו רדיו" — עם יואב קטנר.
20.05 „לא רק רוק".
23.05 אהבה קלאסית.

בתי קולנוע

תל-אביב

אסתר: סוניה הארומה 7.15, 9.30
אלנבי: הספינה שטה 4.15, 7.15, 9.30
אלנבי: מלכות קסלנית 5, 7.30, 9.30
בן-יהודה: טום בוי 4.35, 7.15, 9.30
גורדון: בתר כי 9.30, 7.15, 4.30
גת: פעמיים במשך החיים 9.30, 7.15
דקל: לילות לבנים 9.30, 7.30, 5
דרייב-אין: קומנדו 9.30, 7.15
חצות — אישה ללא גבר
הוד: משאלת מוות III 7.15, 9.30
בית ליסין: דיוה 11.15
חן 1: שנת הדרקון 9.40, 7, 4.15
חן 2: גלגלי תהילה 9.45, 7.20, 5
חן 3: סיפורה של מארי 9.45, 7.20, 5
חן 4: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.45, 7.20, 4.45, 1.30
חן 5: רומן על בטוח 9.40, 7, 4.45, 1.30, 10.30
לימור: הכבוד של פריצי 9.30, 7
לב 1: מטרה 9.30, 7.30
לב 2: בוני וקלייד 9.40, 7.30
מוזיאון תל-אביב: סהרורים 7.15, 9.30
מוגרבי: סילברדו 9.30, 7.00
מקסים: קומנדו 9.30, 7.15
סינמה 1: רוקי 4 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 2: חורה לעתיד 4.15, 7.15, 9.30
סטודיו: להב משונן 9.30, 7.15
פאר: מסע עסקים של אבא 4.15, 7, 9.30
פריז: תכורת האבות 9.30, 7.15
צוותא: חנוכה בירושלים 8.30, 8.15; 8/גגרע+במקום חלום 8.45
צפון: ראן 9.30, 6.15
תמוז — רמת-אביב: אמדאוס 6.30
התפוח המכבי 9.30
שחף: המאהב 9.30, 7.15
תכלת: אני אוהב אותך כרמן 9.30, 4.30, 7.15
תל-אביב: לחיות ולמות בלוס אנג'לס 9.30, 7.15, 4.30

יפו

התיה הישראלית: גוסטבסטמרים 9.50

ירושלים

אדיסון: משאלת מוות III 9, 7, 4.30
אורגיל: סגור לרגל שיפוצים
אורגע: שוטר עם כבוד 9, 7, 4.30
בית אגרון:
הקסם מארץ עוץ 3.30
כלבי הקש 9.30
מ.א.ש. — חצות
בביני האומה: מסע עסקים של אבא 9.15, 6.45
הבירה: לילות לבנים 9.15, 6.45, 4.15
גיל אור: פעמיים במשך החיים 9, 7, 4
בטיר: רוקי 4 — 9, 7, 4.30
סמדר: בתר בי 9.15, 7
עדן: להב משונן 9, 7, 4.30
רון: המאהב 9, 6.45, 4.30
סינמטה: ראן 9, 6

חיפה

אורה: המאהב 9.15, 7
אורליה: שנת הדרקון 9.15, 6.30
אמפיתאטרון: מלכות קסלנית 9.15, 7
ארמון: סוניה הארומה 9, 6.45, 4.30
עצמון: המפתח 9, 7
חן: שלוף אבל בזהירות 9, 6.45, 4.30
פאר: הרבה ולא כלום 9, 6.30, 4
[illegible] 9, 6
רבגד 1: אני אוהב אותך כרמן 9.15, 7, 4.30
רבגד 2: לילות לבנים 9.15, 6.30, 3.45
רון: רוקי 4 — 9.15, 7
שביט, הר הכרמל: ראן 9.30, 6
עממי: מטרה 9, 7

קרית-ביאליק

סמיה: לילות לבנים 9.15, 7
סביון: תפילה למוות 9.15, 7

קרית-חיים

בית העם: רוקי 4 9.15, 7
היובל: מלכות קסלנית 9.15, 7

קרית-ים

ביתן: שושנת קהיר הסגולה 9.15, 7

קרית-מוצקין

אורות: חורה לעתיד 9.15, 7

אשדוד

אסתר: אקסטזה 9.15, 7
אשדוד: בעל אחד יותר מדי 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: יער האיזמרגד 9.30, 7.30, 4.30
מאור: רוקי 4 9.30, 7.15
רחל: ברידי 9.30, 7.15

באר-שבע

חן: חורה לעתיד 9.15, 7.15

בת-ים

אדנים: חורה לעתיד 9.30 7.15
עצמאות: רוקי 4 — 9.30, 7.15 4.30

גדרות

בית-העם: הג'ונים 6

גדרה

בית רחל: הג'ונים 8

הרצליה

מלון דניאל — תף מפשע 9.30, 7.15
חיבל: המאהב — 9.30, 7.15, 4.30

חולון

ארמון: גולאג 9.30, 7.15, 5
מגדל: הרבה ולא כלום 9.30, 7
מתנ"ס, קרית שרת:
סבוי: משאלת מוות III 9.30, 7.15
ריבה: הכבוד של פריצי 9.30, 7

טבריה

אביב: רוקי 4 — 9.30, 7.15

טבעון

כפר-סבא

עמל: רוקי 4 — 9.15, 7 / 5 הגונים
חן: ברידי 4 9.15, 7

לוד

אורלי: רוקי 4 — 9.30, 7.15
בנה דית: ביה"ס לאסירים מתחילים 9.30, 7.15

נהריה

הדר: מושלם 9.15, 7.15

נתניה

סטודיו: קומנדו 9.15, 7, 5
אסתר: רוקי 4 — 9.15, 7
שרון: סילברדו 9.30, 7, 4.30

פתח-תקוה

שלום: משאלת מוות III 9.30, 7.15

קרית-שמונה

שביה: תפילה למוות 9.30, 7.15

קרית-מלאכי

צמרת: יער האיזמרגד 9.30, 7.15

ראשון-לציון

נעמן: שנת הדרקון — 9.30, 7
ראשון: תלמידה מחשמלת 9.15, 7.15

רחובות

בית העם:
תאומים של חיבה — 8
הדר: שנת הדרקון 9.30, 7
חן: קומנדו 9.15, 7

רמת-גן וגבעתיים

אלאויס: מי מפחד מהשכן ממול 9.30, 7.15
ארמון: תפילה למוות 9.30, 7.15, 5
לילה: הכבוד של פריצי 9.30, 7
הדר: רוקי 4 — 9.30, 7.15
רבגן 1: פעמיים במשך החיים 9.40, 7.30, 5
רבגן 2: סיפורה של מארי, 9.40, 7.30, 5
רבגן 3: שנת הדרקון 9.30, 6.30, 4.15
רבגן 4: להב משונן 9.45, 7.20, 5
שביט: נישואין נוסח הוליווד 9.30, 7.15

רמת-השרון

כוכב: גנבים מתוף לתוף 7
טרזן גמלס באריקים 4
גנדי 9.30

רעננה

אורות: הנוקם 8.30

רמלה

אורה: רוקי 4 9.30, 7.15

נהג!
אשב את המינימום
למען אלה
העושים את
המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

בתי מרקחת ליום שלישי 11.3.86

תל-אביב
הקריה — אבן גבירול 19 — 226686
קופת חולים כללית — אמסטרדם 7 — 225142
ירושלים
בית חולים עין כרם — עין כרם — 446360
חיפה
כלפור — מסדה 1 — 662289
פתח-תקוה
מרכז השרון — "אהרון קציר" 40 — 911078
בני-ברק — רמת-גן
פיבצי — דרך ציון 43 רמת-גן — 782821
בת-ים — חולון
אהרון — הפיין 52 חולון — 889153
רחובות
כללית — בני משה — 452381

מוקד מידע מלפחי
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי-חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל-אביב
בימים א' עד ה' מ-8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ-8.00 בבוקר עד 15.00 אתר"צ — טלפונים 03-433300, 03-433500

מרפאות שינים לעזרה ראשונה
אזור תל-אביב
רחוב בר-כוכבא 49 תל-אביב — 03-284649 בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים — בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' — 04-523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00.

אלקמקס
לכל המשפחה!

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב
בני-ברק
מרחב תכנון מקומי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית/מפורטת
ניתנה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני ברק, הופקדה ביחוד עם התשריט המצורף אליו, תכנית מס' 358/א', שינוי לתכנית מתאר מס' 105/ב', ולתכנית מפורטת מס' 358.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומיקומם:
גוש: 6123.
חלקות: 982, 983.
רחוב: אליעזר מס' 3, 5.
עיקרי מטרת התכנית:
לשנות את יעוד החלקות לאזור מגורים מיוחד ע"מ להוסיף לכל אחד מהבניינים הקיימים עליהם יחידת דיור אחת בשטח 93 מ"ר (מקורה) 10% מקומה ג' והמהווה 15.5 אחוז משטח המגרש.
כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב

הטור השבועי
הסתדרות הגימלאים בישראל

משלחות של הסתדרות הגימלאים —
נפגשה בשבוע שעבר עם ראש הממשלה שמעון פרס ועם סיעת המערך בכנסת, עם חברי הכנסת מסיעות אחרות וחברי הוועדה לענין הגימלאים. המטרה: לשכנע, כי אין לקצץ את תוספת הוותק ואין לגבות מס-הכנסה מקצבאות הזיקנה והשאירים. התגובות היו חיוביות. הובטח למשלחות ע"י נציגי סיעת המערך וחברי הכנסת מסיעות אחרות, כי הם לא יתנו יד לקיצוץ הוותק ולא יסכימו להטלת מס הכנסה על קצבאות הבטוח הלאומי. כמו כן הובטח לא לשנות את גיל הזכאות לקצבת הזיקנה לנשים. כידוע הציע האוצר להעלות את הגיל מ-60 ל-65. חברי הכנסת הגישו הצעות פרלמנטריות לביטול החוק. לפי שעה המצב הוא שהחוק הקיים לא מתבטל. ב-30.3 ש.ז. תתקיים ישיבת מרכז הסתדרות הגימלאים. על סדר היום: 1. פעולות השדולה בכנסת; 2) לקראת הבחירות לועידת הסתדרות הגימלאים.

פתיחה חגיגית של מועדון הגימלאים בקרית-גת —
במעמד לוסי לבון אלמנתו של פנחס לבון ז"ל, ובני משפחתו, נפתח מועדון חדש של הגימלאים בקרית גת, שנקרא על שמו של פנחס לבון ז"ל.
בשם הסתדרות הגימלאים בירך החבר אוריאל אברהמוביץ, שעמד על דמותו של פנחס לבון כמייסד מדינה, מזכיר ההסתדרות וכהוגה דעות. בפני אולם מלא מפה לפה סקר א. אברהמוביץ בעיות אקטואליות המעסיקות את צבור הגימלאים.
עוד בירכו החבר י. סעדון מזכיר מועצת הפועלים והחבר משה אלמוצנינו מזכיר המועצה החדש. בשם גימלאי קרית-גת ברכו החברים א. קופליק, מ. ויניצקי, והחבר אמירה אדריעוב, והביאה ברכת הועדה המרכזת. פתח וניהל החבר משה עיני.

בסניפים —
חולון — 23.3 תתקיים אסיפת מחאה נגד הגזירות.
רמת-גן — ב-6 במרץ ש.ז. התקיימה אסיפת מחאה בהשתתפות ח"כ רפי אדירי, ש. סוחיר, וש. פוטיק. הובע העם על התנכלות לזכויות הגימלאים. ח"כ אדירי הביא לידיעת האסיפה כי נגנזו תקנות המתייחסות להטלת המס והקטנת התשלום עבור הוותק.
חיפה — מזכירות המחוז התכנסה ב-2 למרץ ש.ז. דיווח יוסף בלשטיין על המפגש עם ראש הממשלה שמעון פרס.
גימלאי פיננציה — טיילו שלושה ימים באילת והסביבה. הגימלאים מציינים בסיפוק את היחס החם של הנהלת פיננציה לגימלאים. נרשם ע"י מ. אלברשטיין.
תל-אביב — במאמצי הגימלאים. הסכימה מועצת עיריית ת"א כי גם הגימלאים המקבלים השלמת הכנסה יקבלו הנחה כמקובל.
טיול לעמק הירדן — שאורגן ע"י הסניף עבר בהצלחה. נרשם ע"י א. סגל.
מנורה — מועדון הגימלאים מחדש פניו. נבחרה הנהלה חדשה בת 7 חברים. ליו"ר נבחר החבר משה מיצני. האולם הורכבו וכל חברי המועדון הוזמנים כבוגר כל היום.
דיירי בית אבות „משען" ירושלים — בחרו בועד בישיבה מיום שני 3 במרץ ש.ז. בה השתתף החבר משה סטולר. היו"ר דב ליפוב מסר על חיי הגימלאים במקום וציין בהערכה את דאגת מרכז „משען" לקיומו התקין של הבית.

אסיפות מחאה נגד הגזירות הפוגעות בגימלאים תתקיימנה בהשתתפות חברי הכנסת מהשדולה למען הגימלאים והקשישים.
בפתח-תקוה ביום חמישי ה-13 במרץ ש.ז. בשעה 18.00 בערב באולם מופת.
ברמת-השרון — ביום חמישי ה-13 במרץ ש.ז. בשעה 18.00 בבית מליטנב.
בנתניה — ביום ראשון ה-16 במרץ ש.ז. בשעה 19.00 באולם בית יגאל. רמת יפה.
עכו — ביום ראשון ה-16 במרץ ש.ז. בשעה 18.00 בבית התרבות של מועצת פועלי עכו.

בארגון גימלאי קואופ.
מתנבעת פעילות מבורכת; המועצה הארצית של הארגון התכנסה באחרונה כדי לדון בבעיותיו המונה 1150 גימלאים בכל הארץ. המועצה החליטה להקים קרן בשותפות עם הנהלת האגודה לעזרה הדדית ומתן סיוע רפואי וכלכלי. נפתחו לשכות באיזור ת"א, באיזור גוש דן, פתח-תקוה, ראשון-לציון והסביבה, אזור נתניה, כפר-סבא, חדרה והסביבה. הפעילות מתנבעת הודות לחבר ב. ויסקופף-יו"ר והחברים ש.ז ולקר, אבא כהן, מטילדה מוסקוביץ, זליג ליברמן, א. ליברמן, וכל זאת בניהולו של סגנ קואופ החבר מילה קרסר.

אגוד מכוני הרישוי בישראל
באישור משרד התחבורה מודיעים בזאת כי החל מתאריך 11.3.86 יהיו מחירי בדיקות הרכב כדלקמן:
בדיקת עשן לרכב דיזל [illegible] 4.90 ש"ח
בדיקת עשן לרכב דיזל [illegible] 7.30 ש"ח
רישוי לרכב פרטי: אוטובוס, מונית, מרקחת ומסחרי עד 8 טון 4.50 ש"ח
רישוי חוזר לרכב פרטי: אוטובוס, מונית, מרקחת ומסחרי עד 8 טון 2.30 ש"ח
רישוי לרכב משא מעל 8 טון 6.60 ש"ח
רישוי חוזר לרכב משא מעל 8 טון 3.30 ש"ח
בדיקת עשן למרקחת + מגופה 2.90 ש"ח
בדיקה לפני רישוי לרכב עד 8 טון 4.30 ש"ח
בדיקה לפני רישוי לרכב מעל 8 טון 7.00 ש"ח
התקנת מגופה ברכב דיזל 2.70 ש"ח
לבירורים, נא לפנות למר רייס טל' 03-826844

דבר של היום
הוא דבר חדש

אקטיביזם בדרכי נועם

מאת מאיר פעיל

העדרותו של גלילי מהפיקוד העליון של צה"ל, החל ביולי 1948, פגעה בתהליך קבלת ההחלטות ובשיקול האיכותי של ההוראות האסטרטגיות החשובות בחלק האחרון, האופנסיבי, של מלחמת העצמאות

ישראל גלילי זכה לכהן כמנהיג פוליטי יותר מ-40 שנה, מסוף שנות השלושים ועד ראשית שנות השמונים. אין ספק שהיה מייצג מובהק של הקו האקטיביסטי בתנועת העבודה. מכאן שמצאתי עצמי, לא אחת, חולק על דעתו, בין מעט ובין הרבה, ברוב המקרים בתוך תוכי, ביני לבין עצמי, ולעתים אף במעמד פומבי.

אולם היום, במלאת שלושים למותו, בחרתי להאיר את דמותו משלוש נקודות-מבט אישיות שלי. מבט ראשון, מלמטה למעלה – מבט של מפקד שדה צעיר מאוד הנפגש בארבע עיניים עם המנהיג הבכיר ביותר של צבאו. מבט שני, מלפנים אחורה – מן התצפית של ההיסטוריון, החוקר והמראיין; ומבט אישי – פנים-אל-פנים, מן העימות הרעיוני והפוליטי.

שתי פגישות במלחמת העצמאות

פעמיים זכיתי להיפגש ביחידות עם ישראל גלילי במלחמת העצמאות, בהיותו ראש המפקדה הארצית של "ההגנה" (רמ"א), ובשתי הפעמים הללו הייתי חייב לדווח לו על ארועים קשים ומטרידים.

בפעם הראשונה הוכנסתי אל משרדו ב-9 בדצמבר 1947, בשבוע השני למלחמת העצמאות, כדי לדווח על נסיבות נפילתו של חבר המטכ"ל יהושע גלוברמן בכביש לטרון-מסמיה, ליד חולדה הערבית, בדרכו מירושלים לתל-אביב. נסעתי אז עם יהושע גלוברמן, ולכן נדרשתי עם הגיעי לתל-אביב למסור את הדו"ח האותנטי ביותר לישראל גלילי. הייתי נרגש מאוד בהכנסי לחדרו של הרמ"א, גם משום ריגושי המארב שבו נהרג יהושע גלוברמן, וגם משום שהייתי בחור צעיר מאוד, בן 21, הניצב מול האישיות הבכירה ביותר של "ארגון ההגנה". לא ידעתי איך לפתוח את הפה. ישראל גלילי פנה אלי בידידות, תוך שימוש בכינוי-החיבה מאירקה, פתח את הדלת וביקש שיגישו לי כוס תה. וכעוד אני יושב ובוחש בכפית, פנה אלי ישראל גלילי בשובבות ושאל כיצד ניתן לבחוש תה מבלי להקיש בדפנות הכוס, כיאה להולכי בטל מקצועיים במשרדים.

בפעם השניה נצטוויתי להיכנס לחדרו באחד הימים באמצע אפריל 1948, ולדווח לו מכלי ראשון על מעללי אצ"ל ולח"י בדיר יאסין, ב-9 באפריל. הגעתי אל הכפר יחד עם אנשי אצ"ל ולח"י כדי להתחקות אחר מעשיהם ולעמוד על כושרם הקרבי. התרשמותי מרמת הביצוע הקרבי שלהם היתה רעה מאוד, וזועזעתי מהטבח בתושבי הכפר. בליל שבת, בין 9 ל-10 באפריל, כתבתי דו"ח על הפעולה ושלחתי אותו דרך מטה חטיבת "עציוני" בירושלים לרמ"א ישראל גלילי, שכינויו "הלל", בצירוף הנגטיב של הפילם שצילמתי. כעבור ימים מספר ירדתי עם אחת משיירות "מבצע נחשון" מירושלים לתל-אביב ושם נקראתי, כאמור לעיל, להשלים את הדו"ח.

אין לי הסבר מדוע נלמה, אבל רישומה של פגישה זו נשטש לימים מסוימים, אולי משום שחוית שפיכות הדמים בדיר יאסין היתה כה עזה, שטישטשה בתוך כל דבר אחר מסביבה. רק זכרתי שכתבתי דו"ח ושלחתי צילומים.

30 שנה לאחר מכן, באחד בימי אפריל 1978, בתקופת היותי חבר הכנסת התשיעית, קיבלתי טלפון הביתה מישראל גלילי, שהודיעני כי קיבל מכתב מהוועדה לתרבות של קיבוץ חולדה ושבו נכתב כי מאיר פעיל הרצה בקיבוץ וסיפר, בין השאר, על הטבח של אנשי אצ"ל ולח"י בדיר יאסין. שבועות אחדים לאחר מכן הוזמן מפקד אצ"ל לשעבר בירושלים, מרדכי רענן, להרצות בחולדה. כשנשאל על פרשת דיר יאסין ונתבקש להגיב על דיווחו של מאיר פעיל, פתח בהשמצות והכחשות, לאמור: להד"ם. ועדת התרבות של חולדה פנתה איפוא אל גלילי, שהיה הסמכות העליונה ב"הגנה", שיסביר להם את פשר הדבר.

בשומעי את הדברים מפי ישראל גלילי בטלפון, רתחתי מזעם על התרבותניקים של חולדה – הן משום שלא האמינו לדברי והן משום שהעבירו את העניין לאישיות רמת מעלה באותם ימים, שראשו וכולו היו נתונים לניהול הכולל של מלחמות החיים והמוות שלנו. הייתי בטוח שפרטי פרשת דיר יאסין לא זכורים לו, מה גם שחתמתי על הדו"ח לא בשמי האמיתי, אלא בכינוי המחתרתי שלי, "אברהם".

גלילי לא חיכה לשמוע את תגובתי וחיש ביקש ממני, שאאזין לנוסח התשובה שכתב. הוא אישר את קבלת הדו"ח והצילומים ואף הזכיר את מה שאני, הקטן, שכחתי לגמרי, "כי מאירקה פילבסקי הגיע מירושלים אלי והוא נסער עד היסוד מאשר ראו עיניו בדיר יאסין". הוא הוסיף, שהעביר את הדו"ח לקריאה לבן-גוריון, וסיים בכך שהוא "משוכנע כי עדות מ.פ. מהימנה ולא שמעתי אי פעם ספק באותנטיות שלה". לא הערתי אפילו במלה, הודיתי לגלילי על שזכר והזכיר לי את הפגישה ועל הגינותו, שטרח להודיעני דבר בטרם תשובה.

מבט מן הכיוון ההיסטורי

ככל שעסקתי במחקרי על תולדות כוח המגן העברי בארץ ישראל – בתקופת הכנת עבודת הדוקטור שלי בשנים 1969–1973, וכן בשנים שלאחר מכן – הלכה והצטיירה דמותו של ישראל גלילי כאישיות קובעת בפיקוד העליון. החל משנות הארבעים הראשונות בלט כאישיות יותר ויותר מרכזית במפקדה הארצית, בתפקידי הנחיית העבודה המבצעית ובמלאכת ההצטיידות והרכש. לאחר מותו של אליהו גולומב ב-1945, נעשה גלילי לנציג הבכיר ביותר של ארץ-ישראל העובדת במפקדה הארצית, ובתוקף מעמדו זה מינה אותו דוד בן-גוריון לראש המפקדה הארצית ביוני 1947.

מעמדו של גלילי כפיקוד העליון של "ההגנה" נבע מהיותו אקטיביסט עקבי כל ימיו. הוא דגל בפעלתנות צבאית – מבצעית, התקפית ורצופה – נגד האוייב הערבי והאוייב הבריטי. עמדה זו עשתה אותו לאיש אמונם המובהק של המפקדים הצבאיים.

על אף היותו אקטיביסט, הקפיד מאוד על קיום פיקוח פוליטי מוחלט ועל הבלגה מוסרית מלאה בכל ענייני שפיכות הדמים.

היה איש שחכמת שיקולו בנושאי אסטרטגיה בטחונית הוכחה בתוצאותיה לא רק בתקופת "ההגנה", אלא גם בהיותו חבר בקבינט המלחמה המצומצם של גולדה מאיר, בימי מלחמת יום-הכיפורים באוקטובר 1973.

היה נעים-הליכות, יודע לשתף עמיתים בייעוץ ובקבלת החלטות, בעל אוזן קשבת לשמוע עצה ובעל יכולת לסכם דבר ברמה הפוליטית-אסטרטגית במהירות רבה.

גלילי היה ידיד רב-ערך לפלוגות-השדה בשנים 1938–1939, ולפלמ"ח מהקמתו ב-1941 עד 1948. הוא היה אחד הדוגלים העיקריים בדוקטרינת המאבק הרצוף והאינטנסיבי נגד הבריטים בתקופת "המאבק", בשנים 1945 – 1947: היה המחולל הפוליטי הבכיר של תכנית ד' במלחמת העצמאות, שנועדה לכבוש ולאחד לרצף טריטוריאלי את כל מרחב ההתיישבות היהודי בארץ ישראל, עוד לפני הפינוי הבריטי.

עם זאת, היה גלילי מודאג מפעילות קיצונית מדי של היחידות לפעולות מיוחדות באביב וקיץ 1939, ואף היה מתומכי הפעלת כוחות "ההגנה", ואחר-כך צה"ל, נגד הארגונים הפורשים.

לשיא השפעתו הגיע במלחמת העצמאות. בעיצומם של קרבות הדמים בחורף 1948, חלה רמטכ"ל "ההגנה" יעקב דורי (שהיה לרמטכ"ל צה"ל ב-1 ביוני 48) בחולי מטריד שלא הרפה ממנו חודשים ארוכים. בעיצומה של המלחמה הפכו ראשי האגפים של המטכ"ל את האזרח ואיש הציבור ישראל גלילי לרמטכ"ל בפועל. הוא ניהל את הדיונים היום-יומיים של המטכ"ל. הפקודות המבצעיות והארגוניות של ניהול המלחמה ובניין הצבא הוצאו על-ידי האגפים השונים של המטכ"ל ועל-ידי סגן הרמטכ"ל, מטעמו של גלילי, ולעתים אף נחתמו בשמו. עד היום הזה לא מצאתי בהיסטוריה הצבאית הכללית והעברית תקדים למצביאי צבא שמינו אזרח כמפקד צבאי עליון. היתה זו מחמאה עילאית לישראל גלילי, וההיסטוריה מוכיחה כי כל עוד כיהן בתפקיד זה, מילא אותו כהלכה ובטוב שכל.

המחשה לכך שישראל גלילי עמד בטבורו של צומת ההחלטות האסטרטגיות של מלחמת העצמאות, אפשר למצוא בפתק שנכתב על-ידו ב-31 במאי, או ב-1 ביוני 1948, מיד לאחר הכשלון השני של חטיבה 7 בהתקפתה על לטרון: "הדגוש על כוח הערבי למכה יוזמה – הוא דגוש הבל, באם לא יקומו גדודים אחרים נוספים.

"הטרדה מצד האויב בעמק הירדן, הטרדה מצד האויב בגליל המזרחי, הטרדה מצד האויב מכוון הגליל המרכזי – לא תאפשר הפקעת כוחות מהצפון. "יפתח" – מרותק ואי אפשר לשחררו לעת עתה. אין לקחת משל גבעתי ולא מהנגב. יש לך, איפוא, לרשותך: הראל, עודף של חטיבה 8, שרידי חטיבה 7. אם לא תהיה חזית בדרך ירושלים, אפשר – אולי להחליף את יפתח עם חטיבה 7, שתנוח בינתיים ותתאושש. העיקר – גדודים נוספים".

חטיבת "יפתח" הורדה תוך ימים מספר מאצבע הגליל העליון והוכנסה אל זירת הדרך לירושלים, במקום חטיבה 7. מיקי סטון מונה באותם ימים למפקד חזית ירושלים ויגאל אלון מונה להיות סגנו.

מעמדו של ישראל גלילי לא נעם לדוד בן-גוריון, שראה בו קודם כל אישיות פוליטית בת-תחרות בפיקוד העליון. לכן עשה כל שביכולתו כדי לדחוק את גלילי. בתחילה ניסה למנות את יוחנן רטנר הוותיק לרמטכ"ל, אלא שהלה סרב בטענו כי מוטב שישראל גלילי ישאר במעמדו. אחר-כך, בראשית מאי 1948, ניסה בן-גוריון לפטר את גלילי באופן רשמי. גם מהלך זה נכשל: בן-גוריון נאלץ לחזור, לאחר שסגן הרמטכ"ל וכל ראשי האגפים הגישו לבן-גוריון מכתב התפטרות ב-6 במאי.

לבסוף הצליח בן-גוריון, תוך איומי התפטרות, לגרום לסילוקו של גלילי ממערכת הבטחון, בראשית יולי 1948, למרות מסקנה מפורשת של ועדת חקירה ממשלתית בת חמישה שרים, שקבעה כי גלילי צריך להישאר בתפקיד של "המנהל הכללי לענייני הצבא".

כמה קציני מטכ"ל בכירים מאוד הגיעו לביתו של גלילי בקיבוץ נען, בעקבות סילוקו, והודיעוהו כי רצונם שיחזור מיד לעבודה, וכי הם מוכנים להודיע באורח אולטימטיבי לבן-גוריון, כי לא ימשיכו לעבוד אלא תחת פיקודו של גלילי. "הלל" השיב להם כי בימי המלחמה הקשים הללו צריך לזכור שהאוייב הוא "צבאות ערב הפולשים", וכי חייבים לנצחם בכל מחיר, גם אם "הלל" ייאלץ לעקוב אחר האירועים מגבעת נען. קצין אחד, אלוף אליהו בן-חור (ראש אגף ההדרכה), התמיד בהתעקשותו, התפטר והלך לנהוג זחל"ם בחטיבת "גבעתי". השאר חזרו לעבודה. ואילו ישראל גלילי חיפה על רגשי הצער והעלבון שלו בהציגו את סילוקו במלה "התפטרותי".

אין ספק, העדרותו של גלילי מהפיקוד העליון של צה"ל, החל ביולי 1948, תחת מרותו של בן-גוריון (שהיתה מקובלת לחלוטין על ישראל גלילי), פגעה בתהליך קבלת ההחלטות ובשיקול האיכותי של ההוראות האסטרטגיות החשובות בחלק האחרון, האופנסיבי, של מלחמת העצמאות. נזק זה לאינטרס הלאומי בסוף המלחמה היה בעל משמעות רבה הרבה יותר מהעלבון המיותר שספג גלילי. דווקא בסוף מלחמת העצמאות, בתקופה שבה הוכיח צה"ל את עדיפותו על צבאות ערב הפולשים, היה זקוק בן-גוריון לאישיות ציבורית אקטיביסטית לידו, ולוא רק כדי לא להעתר במהירות כה גדולה ללחצי בריטניה וארה"ב, בסוף מבצע "חורב" (סוף דצמבר 48' ראשית ינואר 49'), ולהשלים את גירוש הצבא המצרי מרצועת עזה.

שיחה מהחיים המדיניים

מתוך השורש הרעיוני של אקטיביזם ציוני-סוציאליסטי, הגעתי, בעקבות מלחמת ששת הימים, למחנה השלום הציוני, ומצאתי עצמי נתון בפלוגתא רעיונית כואבת עם ישראל גלילי. לא הייתי יחיד, אבל היינו מעטים.

לאחר ש"התעודדתי" מצה"ל בספטמבר 1971, ביוזמתו "הברוכה" של שר הבטחון משה דיין, הצטרפתי אל "התנועה לשלום ולבטחון", שהיתה באותם ימים הקול הציבורי הבולט ביותר שקרא ליוזמות שלום ישראליות בעקבות מלחמת ששת הימים.

בראשית 1972 התפרסם בכל אמצעי התקשורת, כי צה"ל מגרש אלפי בדואים בפתחת רפיח כדי להקים במקום ישובים נוספים למושב "שדות", וכדי לאפשר את בנייתו של נמל מים עמוקים על חוף הים-התיכון, מדרום-מערב לרפיח, במקום שקמה אחר-כך ימית. בתגובה למעשי הגירוש הללו של צה"ל, התארגנה קבוצת אנשים, ואנוכי בתוכם, ופירסמה בעתונות הצהרה שמכית כמחאה וכגינוי לממשלת ישראל על מעשיה. יום-יומיים לאחר הפרסום, טלפן גלילי לביתי והזמינני לשיחה בלשכתו בקריה בתל-אביב. באותם ימים היה גלילי שר בלי תיק בממשלת גולדה מאיר, והיה ממונה גם על ענייני ההסברה.

גלילי פתח בהבעת תמיהה על שהצטרפתי אל חותמי הצהרת הגינוי ושאל, אם מטרידה אותי הבעיה המוסרית של גירוש הבדואים. עניין זה הטרידו ללא ספק, והוא לא שבע נחת מפירוט מעלליו של אלוף פיקוד הדרום אריאל שרון, שקיבלו הכשר, לפי הערכת גלילי, משר הבטחון משה דיין.

השיבותי, כי מטרידים אותי שני כאבים: כאב מוסרי על כי ממשלת ישראל מגרשת תושבים בדואים מאדמותיהם, וכאב פוליטי על חוסר התבונה של הממשלה בפרשת פתחת רפיח. מבחינה מוסרית, טענתי, אם אתם רוצים לספח את פתחת רפיח לישראל, אתם חייבים להתייחס אל הבדואים שם כאל אזרחי ישראל, ואי אפשר לגרש אותם ממקומם כאילו הם מטרד סביבתי.

אבל הבעיה העיקרית היתה בעיני הפוליטית. אמרתי לגלילי, כי לדעתי יש בין ישראל ומצרים רק נוסחת שלום אחת: פינוי סיני תמורת שלום ופיוס. אם לא נקים ישובים בפתחת רפיח נוכל להסכים בעתיד, במהלך דיוני השלום, לפינוי כל סיני עד הגבול הבין-לאומי הישן מ-1906: אבל נוכל להציע, או אף לדרוש, תיקוני גבול מועטים על בסיס הדדי. נוכל לבקש חלק מפתחת רפיח כחיץ בין רצועת עזה וסיני, תמורת נכונותנו להעניק למצרים שטח דומה באיזור ניצנה. נוכל גם לבקש רצועת חוף של 20–30 ק"מ מדרום לאילת (עד ה"פיורד"), תמורת שטח דומה בתחומי הר הנגב. הכל, תוך הרגשה שישראל מפנה את סיני עד קו הגבול הבין-לאומי.

אבל אם אנחנו מגרשים בדואים, מקימים מושבים ובונים נמל בפתחת רפיח, הרי בכל משא-ומתן, המקום הראשון עליו יניח כל נשיא מצרי את האצבע במפה יהיה פתחת רפיח. התיישבות בפתחת רפיח גוררת את מדינתנו לאי-שלום או לאבדן ודאי של פתחת רפיח תמורת שלום.

גלילי עקב בקשב רב ובסבלנות אחר טיעוני והגיב: מאירקה, אתה טועה, ימי חומה ומגדל לא פסו. פסו גם פסו, אמרתי. הכיצד? – אמר ישראל גלילי – הרי אתה יודע כי רק בדרך ההתיישבות בנינו את הארץ, וכך הגשמנו את המפעל הציוני בחיי המעשה.

על כך השבתי: נכון, אנו רק שוכחים שהנציב העליון הבריטי כבר לא קיים, וכי במקום המנדט הבריטי קמה מדינת ישראל העצמאית, וכי הגיע הזמן שנלמד לשקול את האינטרס המדיני שלנו באורח יותר כולל ומבוגר ואחראי, שהרי אנו עכשיו לא רק הסוכנות היהודית אלא גם הוועד הלאומי וגם הנציב העליון ואולי גם ממשלת בריטניה.

נפרדנו ללא הסכמה.

והכאב גדול, כי אין שבר לב יותר גדול בפלוגתא קשה עם אדם חכם שאתה רואה אותו כמנהיג וכאח רעיוני.

נושא משך הבטחון

מאת יובל נאמן

על ישראל גלילי ניתן לומר, שכמעט נולד לתנועה ולאחריות לאומית. בגיל 15, לאחר ילדות קשת-יום, היה שותף בהקמת "הנוער העובד". בן 20 היה ממקימי נען, חלוץ קיבוצי תנועתו. בן 30 נכנס למפקדה הארצית של ההגנה, וכעבור שבע שנים נתמנה לעמוד בראשה. זכורני באיזו הערצה היינו מזכירים את שמו בתש"ח.

גלילי גילם באישיותו את הדרג האסטרטגי-המדיני, ושלושה גורמים אפיינו את פעילותו בכל עת: העמדת הדאגה לגורל ולבטחון ישראל בראש מעייניו; העמדת הדאגה לגורל ולבטחון ישראל בראש מעייניו; מסירות למסגרת התנועתית-חברתית, תוך הכפפתה למסגרת הלאומית (ונראה היה לפעמים שאין זהות בין שתי הנאמנויות); והתמדה בדרך של האקטיביזם הציוני. ההתמדה באקטיביזם לא חדלה, גם בשעה שרבים סביבו ראו בהקמת המדינה את התגשמות היעד הציוני, והחליפוהו בדאגה לאיכות חיים, לדימוקראטיה ולשאר דברים ההולמים מדינה ככל המדינות.

כמי שהיה אחראי להכנת הישוב ללוחמה בגרמנים, כאשר קרב צבא רומל לגבולות הארץ, כמי שהיה חייב להכין אף אופציה למצדה על הכרמל, לא היה יכול גלילי שלא לזכור שכעוצמה להשרדות אין תחליף להגנה עצמית, וכי מלבד כוח המגן אין דבר שימנע הישנות השואה. בוועידת הקיבוץ המאוחד, ב-1942, הוא אומר: "במרוצת הגלות הארוכה קהו בעמנו החושים לקוממיות לאומית כמושג קיבוצי לאומי. מושגי הכבוד והבטחון חדלו להיות מושגים ארציים אלמנטריים. חפץ החיים של עם חסר אונים חיפש ערובות אחרות לבטחון. אך בארץ ישראל נעורים בנו מחדש החושים והתכונות שבתקפותו וערכו.

מבין שלושה-ארבעה מורי-הלכה שהיו לגלילי – ברל כצנלסון, בן-גוריון, שרת, טבנקין בחר בבוא משבר ללכת אחר טבנקין. כך הגיע תחילה לסיעה ב', ומסיעה ב' למפ"ם של תש"ח. כך גם קיבל קונפליקט אישי-מקצועי שנתגלע בינו לבן-גוריון גם פוליטי, שניזון מנאמנותו של גלילי למסגרת התנועתית.

בראשית תש"ח, בעת שגלילי מילא בפועל תפקידי רמטכ"ל כרמ"א החליט הממונה על הבטחון דוד בן-גוריון לבטל את משרת הרמ"א ולהיפטר ממי שנראה לו כעומד בינו לבין ההגנה הצבאית. גלילי שמר על מורשת ההגנה ונסיונה ומיתן את המהפך הדראסטי שרצה בן-גוריון להנהיג – איוש תפקידי הפיקוד ביוצאי הצבא הבריטי, במקום הסגל של ההגנה והפלמ"ח. צעדי בן-גוריון גרמו להתמרדות המטה הכללי ולהתערבות המפלגות השותפות לקואליציה של ממשלת הי"ג, ובמיוחד מפ"ם דאז, מפלגתו של גלילי.

ואולם גלילי עצמו תרם לאותו מאבק גבולות תחום. כותבת אניטה שפירא בספרה "מפיטורי הרמ"א עד לפירוק הפלמ"ח": "למחרת זימן אליו בן-גוריון את נציגי מפא"י ומפ"ם לדיון על הריאורגניזציה במערכת הבטחון. הוא טען שהצבא צריך להיות בנוי לפי צרכי הבטחון וללא זיקות פוליטיות. בר-אהרון מיהר לחלוק עליו והציג תפיסה של צבא עממי-מעמדי, שבו יש עדיפות ליסודות החלוציים באומה. כך סיפק בר-אהרון לבן-גוריון את הראיה לכך, שתפיסתו ותפיסת חבריו היא אכן מפלגתית, כיתתית, ונתן הזדמנות לבן-גוריון להציג את עצמו ואת תפיסתו כנושאי דגל ה'כלליות' כנגד ה'מעמדיות' צרת האופק. האיש שהעמדה כזו של הדברים גרמה לו מצוקה רבה היה גלילי. כאשר העלה בן-גוריון בשיחה עמו את 'תורת בר-אהרון' על צבא מפלגתי או פועלי, מיהר גלילי להסתייג ממנה. הזיהוי שחיבקוהו רעיו היה לו להיזק רב... והוציא את הויכוח בינו לבין בן-גוריון מן התחום האישי המדיני והעביר אותו אל התחום העקרוני הפוליטי".

כאשר התמרדו ראשי האגפים במטכ"ל, שלח גלילי פתק: "נתמלאתי חששות המדאיגים אותי מאוד. אני פונה אליכם בכל משקל התביעה שאני מסוגל לה, להמשיך העבודה באחריות בתוך הסידורים החדשים, איש בתפקידו כמו עד עתה..." ולגלילי האקטיביסט הציוני נזכיר, שהמובאה זו היא של איש תנועת העבודה ולא של חבר "התחיה".

כאקטיביסט ציוני האמין בהתיישבות כמובילה בהגשמת הציונות. בכנס היובל של נען אמר: "ההכרה של המציאות הארץ-ישראלית ציוותה, להעלות ולהקים ישובים בטרם הושגה הקרקע, בטרם ניתן התקציב, בטרם ידעו איך ייבנה הישוב. קיבוץ אנשים החותר למטרה בלי להירתע יוצר עוצמה דינאמית להגשמת מאוויים".

בזיקה אקטיביסטית לנושא ארץ-ישראל ראה עקרון ראשוני. עוד בתש"ח, בדבריו ב-9 במאי, בפתיחת המינהלה הלאומית, אמר: "אם האויב כבר מחקה את רישומי העפרון שסימנו את גבול הכ"ט בנובמבר, האין גבול אשר יפריד בינינו לבין ישוב עברי באשר הוא שם בארץ-ישראל השלמה". וב-1969, בישיבת מזכירות הקיבוץ המאוחד ב-12 ביוני, ציטט את ברל של 1937, שאמר: "ארצות שהשמטנו לכאורה לרגע קט – לא החזרנו, ומי יודע אם נחזיר. כל זמן שאיננו מוותרים, עדיין לא אבדו בשבילנו". כאן מוסיף גלילי: "מי יתן והיו ברל וחבריו זוכים לראות את אשר נחלנו משום שלא ויתרו, וכל עוד לא ויתרנו – לא איבדנו". וזה ב-1969. ועוד אמר: "נוכח איומי התוקפנות אמרנו כי אם יכפו עלינו מלחמה – שוב לא נהיה חייבים לכבד את הגבולות המלאכותיים של החלוקה. מעולם לא הסכמנו שגבולות העצמאות המדינית יהיו מותנים בהסכמה ערבית נתונה מראש. במרוצת השנים נשחקו מטבעות, אך בכל התמורות שחלו לא נתרחש דבר שהחייבנו להטיל אל מחסן הגרוטאות את ההנחות הללו. לא נתחדשה סיבה שתצדיק שלילה עקרונית של ההכרה בזכות התיישבותנו בארץ-ישראל כולה..." ועוד: "הירדן יהיה גבולנו עם ממלכת ירדן, גבול מדיני ובטחוני...". ובקבע אחר: "בעיית תוספת האוכלוסיה הערבית לישראל חייבת להיות אחד השיקולים והצירים, לא היחיד והמכריע שלי 'י.ב.', בקביעת התנאים הטריטוריאליים של השלום... בינתיים, הבה נגלה תריצות ציונית קלאסית בקריאה לעם היהודי לא לאחר, לא לכבוב את האפשרויות שנפתחו בפניו. לעם היהודי אין אתגר גדול יותר מאשר לקבוע במעש את אופיה של הארץ באיכלוסה ובעיצוב גבולותיה על-ידי עלייה".

כך גם עשה בגיבוש "התורה שבעל-פה" של המערך, ל"מסמך גלילי" מ-12 באפריל 1973. כך פעל כאשר יום כיושב-ראש הראשון של הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית, את ההתיישבות בסיני, בחבלי ימית ואופירה, בגולן, בבקעת הירדן, בגוש עציון ובחבל קטיף, אף גם באריאל, בלב השומרון. כך גם הביא את רעיון חגורת הישובים השנייה מסביב לירושלים עפרה, כעלה-אדומים, אפרת ואחרים.

כאשר החל מתגלגל התהליך שהוביל להסכמי קמפ-דייוויד ולשלום עם מצרים, יצא חוצץ נגד הויתור על חבל ימית. "אין לוותר על גבולות בני-הגנה", כתב ב"מבפנים". "שלוש נחמות אסור לנו להניח להן כי תשתרשנה: האחת: שיכולה מדינה שכנה לתקוף את ישראל פעם, פעמיים ושלוש פעמים, ואף על פי כן לא נשקפת לה סכנת עונש ולא נדרש מהתוקף המובס כל מחיר, שכן תמיד מובטח לו לחזור, ללא אבדן שטח, אל הגבול הפרוץ והמפתה, שהיה נקודת-המוצא למלחמת התקפה נגד ישראל..." ועוד: "כיצד ניתן להתעלם מן המשמעות התקדימית הנודעת גם לגבי עתידה של בקעת הירדן, לזכות ההתיישבות בגזרה זו, וכן לגבי עתידה של רמת הגולן וישוביה". כך כתב בהקשר לימית. "עד תמול שלשום היה מקובל על הכל, כי היעד הלאומי המובהק הוא להעתיק את הגבול הבין-לאומי על מנת לייצב גבול מדיני, הישובים יימצאו כלולים בתחומה הריבוני של ישראל".

הלך מעמנו נושא משך הבטחון ומי שחייו היו קודש לציונות נמשכת ומושכת אחריה. כעקביו מבצרים באדמת ארץ ישראל.

כותל המזרח

מאת עוזי נרקיס

מאז עליית הליכוד לשלטון ראה ישראל גלילי איך מסתלפת ההיסטוריה הקצרה של מדינת ישראל ושל הימים שקדמו לה. איך, לפתע, בגלל תפיסתם של אישים מסויימים בקרנות השלטון, נהפכו ארגוני המחתרת – הארגון הצבאי הלאומי ולוחמי חירות ישראל – לבוני המדינה, לאלה שהביאו את המעפילים, לאלה שהקימו את ישוביה, לאלה שיצרו את כוח המגן העברי שנהפך לצה"ל, ולאלה שגירשו את הבריטים מארץ ישראל.

ישראל גלילי, מראשי "ההגנה", ממבחירי יוצריה ובוני דרכה, ראה את דחיקת ההיסטוריה המודרנית שלנו לקרן זוית וכאב על שראש ממשלה בישראל נהג היה להשמיט את המלה "הגנה" מ"צבא הגנה לישראל", וכינה צבאנו "צבא ישראל", כאילו לא נולד צה"ל מן ה"הגנה", שהיתה כוח המגן הבלעדי של הישוב העברי בארץ ישראל ערב תקומת המדינה ולכן נקרא שמו צבא הגנה לישראל.

ישראל גלילי החליט להקדיש את זמנו לתיקון סילופי ההיסטוריה ובאף לחקוק בצוקה של ארץ ישראל את תולדותיו ואמיתיות של כוח המגן. לצורך זה התארגן מחדש הארגון הארצי של חברי ההגנה וקבע את משרדיו בבית ההגנה, ביתו של אליהו גולומב בשדרות רוטשילד בתל-אביב. ישראל גלילי ביקש שאעמוד בראש ארגון זה, ובמשך השנים האחרונות, עד שנפל למשכב, עמלתי עמו להחזיר עטרת בית היוצר של כוח המגן – "ההגנה" – ליושנה.

ואכן, החלטנו לחוג את י"א באדר – יום "ההגנה" – במתן פרסים לחיבורים מצטיינים העוסקים ב"מורשת ההגנה". הוצאה חוברת חדשה ובהירה על תולדות "ההגנה" ומהותה, שהיא עתה כלי לימודים רשמי במערכת החינוך. בג'עורה, ערש הקצין העברי, נערך כינוס של מפקדי-המחלקות שהכשירה "ההגנה" עד שנהפכה לצה"ל. וכן הקמנו את המרכז לחקר כוח המגן, עם מכון המחקר "יד טבנקין" ואגודת חוגי הפלמ"ח.

פעולות הארגון סדירות ויש להם תוצאות. בשיחותיו עמי, וגם בעת חוליו, הרגיש ישראל גלילי חזור והדגש כי דור מקימי "ארגון ההגנה" מידלדל, וכי תקופת-חיינו זו היא אולי ההזדמנות אחרונה להנחיל לצעירים את מורשת ההגנה ולהציבה בכותל המזרח של בטחון ישראל.

קצת פחות חברות

מאת דן שביס

ישראל גלילי הלך לעולמו ושוב דיברו על החבורה – אותו ערך נעלה במיוחד במקומותינו. כך היה גם כשיגאל נפטר. ולא פחות מאלה בן אהרן, בשיחות שקיימתי אתו, נדרש לנושא לא אחת.

כולם ערכו גינונים והסבירו: החברות היתה גילוי מופלא, אבל גם בעצור במסלול הזינוק האישי ואפילו כר פורה לחשדנות הדדית, להכשלה סמויה ולנטרול הדדי.

כולם מכירים כיצד גלילי לא טרח להזעיק את אלון במוסקבה ערב ששת הימים וכיצד אלון טרח לא בבעם לדאוג לכך שאשמת יום הכיפורים תזדחק ממנו ותדבק בחברו הטוב, ועוד כהנה גילויים של חברות בערבון מוגבל, בעצם טראגית למדי, עד שהקשר הגורדי הזה, הבלתי ניתן להתרה, תוקף הולכה ובהווה בעסמה – יותר כשהוא מצביע על אצילות או התעלות-נפש.

זה יישמע בוודאי בלתי-פופולרי למדי, בעיקר אצל הפוליטיקאים, אבל חברות איננה דוקא מושגים העליונים של פוליטיקאי. איש-מדינה נבון נבחן קודם כל ביכולתו להגשים את מטרתו, תוך כיבוד בלא כיסופיו שלה. עליו להתעקש להגיע אל פסגת הקיקר של הפירמידה עליה הוא מטפס. לא על חשבון אתיקה ומוסר אבל גם לא מתוך שיקולים שלא לעניין. נאמנות-לחבר למשל עשויה אפילו להיות מפוקפקת אם היא באה בחשבון השיקולים לפני העניין עצמו. והאבסורדי והמבדיח בכל הוא להווכח שוב ושוב כיצד דוקא בשעת-מבחן של ממש היא... לא עומדת במבחן. ראה, כאמור, מקרה יגאל-גלילי בששת הימים או ימי עלדה היפים, כאשר יגאל חש עצמו נבגד שוב ושוב: וראה דוגמאות אחרות לרוב.

עודף-חברות איננה עסק לאנשי מדינה וגם לא צריכה להיות. הם ממילא לעולם לא יעמדו בה עד תם ותמיד יצאו עצמם לבסוף נגועים בכפליפנים, שלא לומר צבועים, שלא לומר בוגדים ונבגדים.

ולא סתם הוא הדבר – כמובן – שכל הנפשות המוזכרות כאן היו קשורות בטבורן לקיבוץ. שם שננו להם את המילה חברות פעמים מספיק כדי לתהפך למילת קסם, אפילו למיתוס. זאת על אף שיש סתירה של ממש בין חברות-נוסח-קיבוץ לבין הג'ונגל הפוליטי, בו כל אדם לאדם זאב. אלה שני עולמות שלא יפגשו. בכל אחד מהם שוררות נורמות אחרות ומהבהבים קודים שונים. כך נקלעו גלילי, יגאל וגם בן אהרן לסתירה טראגית. את נכס החברות הקיבוצית המהוללת התעקשו ליישם ולהשליט בעולמם השני, וצל"ש לא מגיע להם על כך!

במאמר מוסגר אי-אפשר שלא להוסיף כאן שגם בחצר הקיבוץ פנימה החברות, יש לה מקדמים שליליים לרב, חרף האיצטלה הנאצלת שלה. גם כאן היא אחד המניעים והסיבות לניטרול הדדי ולהנצחת כיצרי מלוא הפוטנציאל האישי של כל אחד. אחת הפרשנויות הנפוצות לחברות-נוסח-קיבוץ גורסת שאינך ממש חבר שלי אם אתה מנגן ושיקיע מעלה. או במלים אחרות: ככל שנהיה שווים דומים יותר נהיה גם "חבריים" יותר. הלא זה מתכון בטוח לטיפוח חכמת בינוניות ומוצעות.

גלילי ויגאל זכרונם לברכה ובן אהרן, יבדל לחיים ארוכים, מעולם לא היו ממוצעים, אבל גם אל הפסגה לא הגיעו, הרבה מאוד "בזכותה" של החברות המהוללת. אולי לא היה זה רק פגם בדרכם הציבורית, אבל בהחלט גם לא רק מעלה!

קראו לו ישראל

מאת מאיר בראלי

קראו לו בשמו הפרטי, ישראל, אך מעולם לא במלעיל, תמיד במלרע, בהדגשת "אל" שבשמו. לראשי ההגנה קראו בשמות פרטיים: אליהו, שאול, כאילו הדבר עזר לקונספירציה. עשו זאת במלרע, אולי כדי להדגיש שיש סיבה מיוחדת לשימוש בשם הפרטי, ודומני שרוב האנשים שהכירוהו אחרי קום המדינה קראו לו בשם משפחתו, גלילי. מאז הפילוג ב-1944, ובעצם כבר לפני כן, היינו משני עברי המתרס הפוליטי, ותמיד היתה לי הרגשה – ודומני שגם לו – שיש בזה סימטום מסוגרת הרעות הרגשים מתוך תנועת העבודה.

עוד לפני הפילוג הרשמי במפא"י נתקלנו בו יום אחד, בבית הוועד-הפועל שהיה ברחוב אלנבי. קרא לנו, שניים-שלושה בחורים צעירים, חברי קיבוץ ותגיכי "המחנות-העולים" תומכי ברל כצנלסון, ואמר לנו בגילוי-לב שהתבוחן, קצת, להרהרים: אני יודע שאתם "הולכים עם ברל" וחושבים שזו הכרעה אידיאית, ובעצם זה מפני שמישהו (והוא נקב בשמו) לא ידע איך לדבר אתכם אמר הלך.

בשנים מאוחרות יותר הפנה אותי אליו אליהו גולומב פעמים אחדות, כדי שאקבל מידע והסבר בעניינים מסויימים למען "אשנב". אף פעם לא הובהר לי אם באמת היה נחוץ שאדבר על כך עם ישראל גלילי דווקא, או שאליהו גולומב רצה שיקיים קשר בין צעירים ממפא"י וישראל גלילי.

ב-1978 התאחדנו, אבל להוותה של מפלגת העבודה נשארו בתוכה מחוסמים. אלה הם מחוסמים לא רציונליים. לא חילוקי-דעות קבעו אותם. דומני שישראל גלילי היה מאלה שלא קבעו נתת, כלל וכלל לא, מקומם של מחוסמים מלאכותיים אלה, אבל לא היה לו הכוח ולא היה לאיש הכוח לנפץ את המחוסמים.

נפגשנו בהתכנסויות של האקטיביסטים במפלגה, והיתה לנו ביקורת זהה על ההתכנסויות.

הוא היה שר בממשלות ישראל, שרבון נקבע בחן היטב, והיה לו מה להשמיע, קראו לו "אמן הניסוח". כשרונו זה נבע לא רק מכושר ההקשבה שלו, שאיפשר לו להבין ללבם של אלה שבין דעותיהם נדרך לבוא מכנה-המשותף. הוא היה "אמן הניסוח", מפני שהיו לו דעות מוצקות משלו והוא תיאם עניינים כך שרעיונותיו לא נשחקו.

אף-על-פי-כן אין לי ספק כי "שנות היפות ביותר" של ישראל גלילי היו שנות עבודתו ב"הגנה" ולאו דווקא כשהגיע לפסגה, אלא בעיקר עבודתו במחיצתו של אדם שהוא כיבד והעריך, אליהו גולומב. הוא עבד קשה, לא התיר לעצמו שום הופעות, עד לקיצוניות. סיפרה לי פעם צ'יפורה, רעייתו, שכאשר נולד בנם הראשון, בהיותה בבית-חולים, באו לבקרה כל בני משפחתה, שבט הלוקרים הגדול. מאוחר בלילה, אחרי שכולם כבר הלכו, הצליח ישראל גלילי להגיע, ושאל על היולדת והילוד. אחת האחיות שאלה אותו: "האם גם אתה רוצה לראות את התינוק של משפחת לוקר?"

הפועל החזירה הסומק ללחיי אוהדיה – גמלה למכבי בדרבי 102 : 104

מאת משה בנק

כדורסלני הפועל ת"א הצליחו אמש להשיב לעצמם את כבודם, לאחר שגברו במשחק פרוע ודרמטי על יריביהם המושבעים, מכבי ת"א, בתוצאה 102:104 (56:63).

4,000 הצופים שבאו להיכל הספורט ביד אליהו, ציפו למשחק חד־צדדי שיהווה המשך ל"דרבי" מיום ה', בו הביסו המכבים את יריביהם 96:140.

המכבים עלו למגרש עם בטחון עצמי מופרז. גם כשהפועל הוליך בכל מהלך המחצית הראשונה בהפרש נקודות מכביה (8 – 11) לא נראו המכבים מוטרדים.

רק בדקות הסיום התעוררו המכבים מתרדמתם והחלו להסתער על סל ה"אדומים", אבל במצב זה היה מאוחר מדי. שחקני הפועל ראויים למירב המחמאות. הם שיחקו בשאפתנות רבה, לחצו על כל כדור ולא איבדו את קור־רוחם, גם כשמכבי איימה על יתרונם.

בניגוד למשחק ביום ה' שיחקו אמש ה"אדומים" משחק קבוצתי מבוקר. עמוס פרישמן ריכז היטב את משחק קבוצתו. הוא שמר היטב בהגנה ואף קלע 12 נקודות.

במחצית הראשונה עשה לארני במשחק ככל שעלה על רוחו. הוא קלע היטב מכל מרחק ולחם כארי בהגנה. במחצית השניה התעייף לארני ומשחקו נחלש.

לאבן מרסר הצטיין מתחת לסלים, הוא קלע היטב ואף ביצע כמה חסימות מרהיבות לשחקני מכבי. גם ארל ויליאמס שיחק היטב מתחת לסלים. בהגנה הוא היה יעיל וגם בהתקפה הוא קלע נקודות חשובות. אבל עצבנותו וכושרו הגופני הלקוי פגמו לעיתים ביכולתו.

ג'ק צימרמן הצטיין בהגנה ואף קלע נקודה יקרות לקבוצתו.

בעייתה של מכבי אמש היתה הגנתה החדירה, בעוד שמשחקה בהתקפה היה סביר.

מיקי ברקוביץ, המנוסה, קלע היטב ממרחק. קוין מאגי ולי ג'ונסון ביצעו את המוטל עליהם מתחת לסלים, אבל ארואסטי, ליפין ולאסוף לא היטיבו לשחק.

כאשר הוליכו ה"אדומים" בכל שלבי המשחק. בדקות הסיום חזו הצופים במתחק מלהיב. מכבי הצליחה להשוות את התוצאה בדקה ה־37 (95:95). שחקני הפועל לא נבהלו ועלו ליתרון 97:104. מכבי במאמץ אחרון הצליחה לצמק את התוצאה ל־102:102, 40 שניות לסיום.

הפועל איבדה את הכדור ומכבי יצאה להתקפה. מיקי ברקוביץ וקוין מאגי נחסמו ע"י סל הפועל. ללא תגובת השופטים. כאן התחוללה סערת רוחות באולם כששחקני, ובעיקר מנהלי, מכבי דרשו עבירה. אבל השופטים חדניק וולינגר דחו את טענותיהם.

● נקודות להפועל ת"א: לארני (26), מרסר (24), ויליאמס (21), צימרמן (19), פרישמן (12).

● נקודות למכבי ת"א: מאגי (31), ברקוביץ (30), ג'ונסון (21), ג'מבי (8), לאסוף (6), ארואסטי (4), ליפין (2).

כדורסלני מכבי ת"א מיקי ברקוביץ ולי ג'ונסון חוסמים בקלות את לאבן מארסר מהפועל במהלך ה"דרבי".

מלמיליאן יחזק מכבי חיפה מול "היונייטד"

מאת א. צייבין

אורי מלמיליאן יחזק מחר את קבוצת מכבי חיפה במשחקה עם הקבוצה האנגלית, מנצ'סטר־יונייטד.

אמש ניסו גם החיפאים ליצור קשר עם יו"ר הפועל חיפה, יצחק מרד, כדי לבקש את אישורו לשיתופו של פיסר לדירגר במשחק.

הקבוצה האנגלית תגיע הערב לישראל בהרכבה החזק ביותר, כולל "הקפטן" הפצוע בראיין רובסון ולא ישחקו חלוץ הרכש מנוטינגהאם דייבנפורט.

בחיפה ניכרת תכונה רבה לקראת המשחק הידידותי והכרטיסים "נחטפים" בקצב מהיר למרות שהמחירים הועלו.

משורות חיפה ייעדר ברוך ממן, הסובל מפציעה. במקומו הובא, כאמור, אורי מלמיליאן.

● אלי אוחנה, כוכב בית"ר ירושלים והנבחרת הלאומית, יחדש מחר את פעילותו בקבוצה, לאחר היעדרות של שבועיים בגין פציעה במשחק הנבחרת עם אנגליה.

אוחנה יעבוד רק אימון קל ולכן לא ישחק גם מול בית"ר ת"א במסגרת הגביע.

● שלושה מתוך 16 משחקי גביע המדינה בכדורגל יתקיימו כבר ביום ו' השבוע: מכבי רמת־עמידר – מכבי נתניה; הפועל עכו – הפועל כפ"ס; שמשון – הפועל יהוד.

מצרים־זימבבואה 0:2

70 אלף צופים חזו בקהיר בנצחון נבחרת הכדורגל של מצרים על זו של זימבבואה 0:2 במסגרת גביע אפריקה לאומות.

אולג פרוטאסוב (22) – כוכב דרך בכדורגל הסובייטי

מאת מ. שבח

מאמן נבחרת הכדורגל של ברית־המועצות, אדוארד מאלופייב, הלל כוכב חדש. זהו אולג פרוטאסוב בן ה־22, מתפקד כחלוץ בקבוצת דנפרופטרובסק. הוא סייע לקבוצתו לסיים שלישית בטבלת הליגה, כשהבקיע 35 שערים מתוך 71 השערים הכללי של הקבוצה.

פרוטאסוב שבר בכך את שיא ההבקעה בליגה, שעמד על 34 שערים לעונה והוחזק בו החלוץ הנודע ניקיטה סימוניאן ב־1950. הוא אשר הבקיע את שער הנצחון במשחק הקדם־אולימפי במוסקבה (0:5) ביולי 1956.

האוקראיני בעל השער הבהיר סייע רבות לנבחרת הסובייטית במוקדמות הגביע העולמי, שתודות לשעריו עלתה יחד עם דנמרק מאותו בית למקסיקו. פרוטאסוב הבקיע את שער הנצחון נגד דנמרק (0:1) בספטמבר אשתקד, שער שסלל את הדרך למשחקי הגמר.

פרוטאסוב נחשב כאחד הכוכבים הגדולים שהיו לברית־המועצות ופרשנים אף דירגו אותו לפני אולג בלוחין, כוכבה של דינאמו קייב, שסייע לקבוצתו יותר מאשר לנבחרת.

מקומו של בלוחין בן ה־33 להופעה במקסיקו לא מובטח כלל וכלל. פרשנים סבורים, כי כוכבו דעך וכי למעשה סיים כבר את הקריירה העשירה שלו.

בלוחין הוגג בתקופת הזוהר, כיורשו של לב יאשין, בפרסום הרחב שהוענק לו, ולכן גם לא הותר לו לסיים את הקריירה בניכר, כשהגיש ב־1982 בקשה לשחק בחו"ל, והכוונה בריאל מאדריד, שהוצעה בו. לעומת זאת איפשרו רשויות הספורט בבריה"מ לבין־לאומיים אחרים לצאת לחו"ל. אנאטולי דינצ'נקו עבר מוניס לניננגרד לראפיד וינה ב־1980, ובדצמבר אשתקד עשה יורי גברילוב מספרטאק מוסקבה, דרכו לאוסטריה.

המאמן הלאומי של ברית־המועצות אינו אוהב לחלק שבחים, ולכן אינו מגדיר את פרוטאסוב ככוכב עליון. הוא הדגיש "אצלנו אין כוכבים והרים ומרם פרסמתי את ה־22 שייצאו למקסיקו. אני מתנגד משבע לאנשים המפטפטים כל הזמן על הכוכבים. הנבחרת היא הכוכבת הבלעדית".

בלט אווירי, משה אייזנברג המצטיין בכדורגלני בני־יהודה ב"דרבי" נגד הפועל ת"א חולף על פני שומרו האישי יהודה עמר בדרך לשער.

קבוצות הצמרת גרמו לאכזבה בשליש השני בליגה הלאומית

מאת ניסן פרידמן

השליש השני בליגה הלאומית בכדורגל היה אפור ובינוני והפנה את אור הזרקורים לכדורסל. קבוצות הצמרת גרמו לאכזבה החזקה וקבוצות שצלעו בשליש הראשון נתנו את הטון. שמשון ת"א, מכבי נתניה, הפועל ב"ש, מכבי פ"ת ומכבי יפו חזרו לעצמן והעמידו בצל את הפועל ת"א, בני יהודה, מכבי חיפה וביתר י־ם. בשליש זה חל פיחות ניכר במצבן של הפועל חיפה והפועל ירושלים, שנחתו לקרקעית, שם הצטרפו למכבי שעריים. הירודה שהיתה מתחת לקו האדום גם בשליש הקודם.

מאמן השליש – בן חור מזרחי

מי שמע על בן חור מזרחי עד לפני שלושה חודשים? רק במכבי יפו ובשדרות ירושלים. מאז הוליך את מכבי ליאון כמאמן ומני עד שימצא מחליף מתאים, עלתה יפו על דרך המלך. בן חור הצדיק את שמו והעלה את יפו מעל הקו האדום כבר במחזור ה־20, לראשונה מזה שנים אחרות.

מראות השליש – בני־יהודה

בהתאגדות לכדורגל לא יביעו שמץ פליאה, אם תוליש בני יהודה להגיש בקשה לביטול הדקה ה־90. פעמיים ברציפות ספגה הקבוצה שער גורלי בדקה האחרונה, נגד שמשון (0:1) והפועל ת"א (2:2), אבדו שלוש נקודות יקרות שמנעו מבני יהודה אפשרות להמצא בפיסגה.

נבחרת השליש השני

1. אבי רן (מכבי חיפה)
2. יעקב סגל (בני־יהודה)
3. ידון פרסלני (מכבי פ"ת)
4. גיר אלון (הפועל פ"ת)
5. שלמה אילוז (הפועל ב"ש)
6. אפרים ארביב (שמשון ת"א)
7. מוריס לאגו (הפועל ת"א)
8. משה סיני (הפועל ת"א)
9. משה אייזנברג (בני־יהודה)
10. דורון רבינוביץ (מכבי פ"ת)
11. רוני רוזנטל (מכבי חיפה)

תעודת הצטיינות – שמשון ת"א

החרב היתה כבר מונחת על צוארו של מאמן שמשון, מיכאל קדוש, אבל אז התעוררו לפתע שחקני הכרם מתרדמה ממושכת וצברו 20 נקודות ב־10 משחקים, בהם שישה נצחונות רצופים. שמשון זכתה בתואר אלופת השליש השני, תודות לכושר טוב של מנהיגה הבינלאומי, אפרים ארביב, החלוצים ויקי פרץ ויהושע שוקרון והמגן שוער הרכש, פדרי לסר.

תעודת נכשל – הפועל י־ם וחיפה

נצחון תיקו – זה המאזן הדל באמתחתן של הפועל ירושלים והפועל חיפה ב־10 משחקי השליש השני. כיום הן שתי המועמדות העיקריות לחזור לליגה הארצית. ירושלים ביזבזה את צבי רוזן, במקום ניגו בריגע, חיפה רכשה מאמן זר, מבד להירור הסקוטי. אבל מה יכולים לעשות המאמנים כשמקיבהם כל כך מוייפים?

כוכב השליש – משה סיני

המנהיג של הפועל ת"א, משה סיני, אינו צריך להתרוצץ ולהזיע במשך 90 דקות. יש לו לבאר רגל זהב וכל כדור שלו מאיים בצורה ממשית על שער היריב. סיני הבקיע שישה שערים עד כה ובשל 11 שערים. כשהוא ניגש לבעוט ממצב נייח נכנסת כל הגנה לפאניקה. מצטיין נוסף היה מוריס לאגו.

תגלית השליש – יעקב סגל

הבלם הנוקשה וחסר הפשרות של בני־יהודה, יעקב סגל, לא זכה בדרך כלל לכותרות. הסיבה פשוטה – מאמנו העניק לו תפקיד אפור ובלתי אהוד של שומר אישי. סגל נצמד כמו "עלוקה" ושומר באופן צמוד ביותר. חלוצי הליגה למדו להכירו על בשרם.

טבלת השוואה

המחזור ה־20	נקודות	שליש ראשון מקום	שליש ראשון נקודות	שליש שני מקום	שליש שני נקודות
1. הפועל ת"א	41	2	22	2	19
2. מכבי חיפה	38	1	23	7	15
3. בית"ר י־ם	34	4	18	6	16
4. בני־יהודה	33	3	19	11	14
5. מכבי ת"א	30	5	15	9	15
6. הפועל ב"ש	30	10	12	3	18
7. שמשון ת"א	29	14	9	1	20
8. מכבי פ"ת	28	11	11	4	17
9. הפועל פ"ת	27	6	14	12	13
10. מכבי נתניה	25	13	9	5	16
11. מכבי יבנה	25	12	10	8	15
12. הפועל כפ"ס	24	8	13	13	11
13. מכבי יפו	19	16	4	10	15
14. הפועל י־ם	18	7	14	15	4
15. הפועל חיפה	17	9	13	16	4
16. מכבי שעריים	16	15	8	14	8

מחירי הכרטיסים עלו ב־500 אחוז

"סידרת כרטיסים למונדיאל, כולל משחק הפתיחה ומשחק הגמר, תמורת 450,000 פזוס (1000 דולאר), מחיר ניתן למיקח" – זהו הנוסח של אחת מהמודעות הקטנות הרבות שאפשר לקרוא, יום יום, בעתוני מקסיקו.

בשוק החופשי כבר אי־אפשר למצוא כרטיסים – זה יותר משנה – לאיצטדיון "אצטקי" שבמקסיקו סיטי, אולם קל למצוא כרטיסים כאלה כאשר קוראים במודעות הקטנות של ערי הבירה. כמובן, אוהד הכדורגל המתעניין במשחקי הגביע העולמי, ייאלץ לשלם ביוקר.

קל לנחש גם, כי מחירים אלה ימשיכו לעלות בהתמדה עד סוף חודש מאי. כי זו רק ההתחלה, אם להאמין ל"מוכרים" אלה. הם אומרים: "ראשית שער הדולר יעלה ושנית אנו מתקרבים למונדיאל, וככל שאנו מתקרבים יעלה הביקוש.

יש לציין, כי אין מדובר ב"שוק שחור", שכן סוג זה של מסחר איננו אסור על פי החוק במקסיקו. זהו נוהג נפוץ, גם בכניסה לתיאטרון, לבתי תיאטרון ולזירות של מלחמות שורים – כאשר יש ביקוש רב.

סידרה של משחקים באיצטדיון "אצטקי", כולל 9 תחרויות – משחק הפתיחה, רבע־גמר, חצי־גמר וגמר – עלו 180 דולר, כאשר החלה המכירה. כיום עולה סידרה בכמות 1000 דולר, ההיינו עליה בשיעור של 500 אחוז.

תשעה מבין עשרה מאלה המציעים למכירה את הכרטיסים, אינם מסתירים כלל, כי קנו אותם במטרה להפיק רווח הגון. הם גם מזהירים, כי רצוי למהר ולקנות. שכן המחירים ימשיכו לעלות. יש כרטיסים מכל הסוגים, לכל המעמדות. מלבד הסדרות הפשוטות של הכרטיסים, אפשר גם למצוא כרטיסים לתאים, משם אפשר יהיה לעקוב אחר משחקי המונדיאל בנוחיות רבה יותר. כך למשל מציעים תא, שבו 15 מקומות ישיבה, במקום טוב באמצע, במחיר של 21 מיליון פזוס. תא אחר ובו שבעה מקומות עם חניה לשתי מכוניות, מוצע תמורת 3000 דולר לכל מקום.

על פי מחירים אלה, לא קשה להבין, כי בעלי הכרטיסים או התאים מעדיפים לעקוב אחר הגביע העולמי אצלם בבית מעל גבי מסכי הטלוויזיה.

30 מתושבי מגרה נעצרו כחשודים בהתפרעות בכדורגל

מאת סופר "דבר" בנצרת

30 מתושבי כפר מגרה נעצרו אתמול ושלשום כחשודים בהתפרעות המונית, במהלך משחק כדורגל במגרש המקומי נגד הפועל שפרעם.

במהלך ההתפרעות נפצעו שוטר ועשרה אנשים, ביניהם שניים קשה. כן ניזוק מספר כלי רכב ובתוכם רכב משטרתי.

המשטרה, שהוזעקה לכפר כדי לחלץ את השופט והשחקנים האורחים, נאלצה לירות באויר כדי לעצור את פעולת הפורעים. אוהדי הקבוצה המקומית ידו במהלך המשחק אבנים לעבר אוהדי שפרעם והשופט בטענה שקבוצתם קופחה.

ממשטרת מחוז הגליל נמסר שהיא רואה בחומרה רבה את גל ההתפרעויות במגרשי הכדורגל בכפרי המיעוטים והיא שוקלת אפשרות סגירתו של המגרש בכפר מגרה.

סיני עלול להחמיץ המשחק נגד הפועל חיפה

משה סיני "קפטן" הפועל ת"א, יועמד מחר בערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל, בגין צבירת 5 כרטיסים צהובים.

לחובתו של משה סיני עונש על־תנאי של הרחקה ממשחק אחד מחודש אפריל 1985.

גם כדורגלן הפועל ירושלים מאיר נחמיאס יועמד מחר הערב בפני בית הדין המשמעתי בגין עבירה דומה.

קבוצות הפועל שלא יכולות לקיים עצמן – מוטב שיתפרקו

אומר גדעון בן ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים, בכנס פעילים בת"א ● במקום עשרות קבוצות של ההתאגדות בגוש דן ניתן להקים קבוצה יצוגית אחת לכל האיזור ● פעולות הספורט העממי הן בנפשה של ההסתדרות

כל קבוצת כדורגל וכדורסל של "הפועל" בליגות העליונות, שאינה מסוגלת לקיים עצמה מהכנסותיה, מוטב שתתפרק. הקבוצות "ההסתבכויות" עם בעיות תקציביות רק מהוות עול קשה על מועצות הפועלים ואינן מוסיפות דבר, אמר גדעון בן ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים, בכנס פעילים ביום ב' בתל־אביב.

גדעון בן ישראל אמר, כי הוא רואה בחומרה את התבכבותן של מועצות הפועלים בהוצאות ענק על קיום ענפי ספורט והטעים שאין לכך אפילו משמעות פוליטית. במקום עשרות קבוצות כדורגל של הפועל בגוש דן, ניתן, למשל, להקים קבוצה יצוגית אחת של הפועל לכל האזור שעם ניהול נכון לא רק שתזכה לכבוד גדול, אלא אף תישא רווחים. ליד קבוצה כזו ניתן להקים עשרות קבוצות נוער, הדגיש בן ישראל והוסיף כי קבוצות הנושאות רווחים כיום, או שתקציבן מאוזן, קיומן מבורך.

גדעון בן ישראל אמר עוד, כי הוא מייחס חשיבות רבה לכל פעולות הספורט העממי, ליגות לנוער, ליגות למקומות עבודה, ארועי ספורט בשכונות, מרוצים המוניים, כגון מרוץ התבור ועוד. פעולות אלה הן בנפשה של ההסתדרות ולהן לא רק מותר, אלא אף נחוץ להקציב להן תקציבים, אמר.

לצמצם מספר הקבוצות בלאומית

יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים גם הודיע על תמיכתו בהצעה לצמצם את מספר הקבוצות בליגה הלאומית מ־16 ל־12. הוא קרא לשאול סוירי, מזכיר מועצת פועלי רמת־גן לנקוט פעולה בנדון בהקדם, בתוקף תפקידו כיו"ר ההתאחדות לכדורגל.

האלופה היוצאת תכתיר בערב הפועל בת־ים

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל בת־ים, תוכתר הערב כאלופת המדינה בכדורעף, במשחק החוץ מול האלופה היוצאת, קבוצת הפועל המעפיל, שיעמוד במוקד המחזור ה־20 בליגה הלאומית בכדורעף.

גם אם בת־ים תפסיד במשחק, לפעט תוצאה של 3:0, היא תזכה באליפות המדינה.

קבוצת הפועל העוגן, שחילצה עצמה מקרקעית הליגה, תבטיח הערב סופית את השארותה בלאומית, במשחק חוץ עם האחרונה בטבלה, הפועל שער העמקים.

יתר המשחקים: הפועל עין־שמר / ברקאי – הפועל קרית־אתא; הפועל חניתה/ מטה אשר – הפועל כפר־סבא; הפועל רמת־אביב – אליצור תל־אביב; הפועל שריד – הפועל עין־המפרץ.

משקולן ישראלי ישתתף בתחרות הזמנה בהונגריה

נשיאות ההתאחדות לספורט אישרה אתמול את השתתפותו של מרים־משקולות באליפות הבין־לאומית הפתוחה של הונגריה.

באליפות מסורתית זו, שתיערך בסוף השבוע הבא, יטלו חלק טובי מרימי־המשקולות בגוש־המזרח. זו הפעם הראשונה, שישראל מוזמנת לתחרות זו.

ההונגרים התעקשו שוב ושוב לגבי הופעה הישראלית בתחרות זו, ואף העבירו בימים האחרונים מברק תזכורת להתאחדות לספורט.

בהתאחדות רואים בהזמנה משום פריצת־דרך ביחסים של הספורט ההונגרי, שהתחזק בחודשים האחרונים. המפגש עם מעצמות הרמת־המשקולות ינוצל גם לפעולות־שכנוע לגבי אשרור צירופה של ישראל להתאחדות האירופית. אל המשקולן יתלוו, על־פי החלטת הנשיאות, יו"ר הועדה להרמת־משקולות, ירחם כרק.

הנשיאות אישרה גם השתתפות שלושה מתאגרפים בתחרות "הפרס הגדול" של גרמניה, שתיערך בסוף החודש בקלסרוה.

הפועל פ"ת תארח הפועל ראשל"צ בגביע הכדוריד

מאת ברוך רגון

במשחק המרכזי בשמינית־גמר גביע המדינה בכדוריד תארח הפועל פ"ת את הפועל ראשל"צ.

במשחקים, שייערכו ב־23 במארס, יתקיים גם "דרבי" רמת־גני בין מכבי ארזים לבין הפועל ר"ג.

מחזיקת הגביע, הפועל רחובות, תתארח אצל מכבי ת"א במגרשה של אס"א ת"א, אף היא מהליגה הארצית.

הנציגה היחידה של ליגה א', א.ב. גבעת־ציונה, תתמודד עם מכבי נתניה.

משחקים אחרים: הפועל נחשים – אליצור הרצליה; מכבי רחובות – מכבי פ"ת; הפועל אשדוד (שוויה) – מכבי קרית־מוצקין.

גליקשטיין נשר בסיבוב הראשון בטורניר מילנו

אלוף ישראל בטניס, שלמה גליקשטיין, נוצח בסיבוב הראשון במילאנו, על ידי קריסטנאו סמויין 6:4, 6:2.

יש לציין שבאוקטובר האחרון ניצח עמוס מנסדורף את סמיין בשתי מערכות במסגרת טורניר "הפרס הגדול" ברמת־השרון.

נבחרת הטניס של איטליה ניצחה בפלרמו נבחרת פאראגואי 1:4 ב"גביע דייויס" בבית העליון ותתמודד ברבע הגמר עם שוודיה, מחזיקת הגביע.

בקלאודיו פאנטה ניצח גם את המחבט מספר 2 של פאראגואי, הוגו צ'אפאקו, 3:6, 5:7, 3:6 והעלה את ארצו לשלב הבא.

ביום הראשון, בקרב מרתוני, ניצח פאנטה את ויקטור פצ'י 4:6, 11:9, 9:7, 10:8, במשחק שארך יותר מחמש שעות והופסק בגלל החשיכה.

צ'כיה תשחק ברבע־גמר עם יוגוסלביה, שניצחה את בריה"מ 2:3 ואוסטרליה מול בריטניה.

באיזור האמריקאי ניצחה צ'ילי את קולומביה 2:5, וארגנטינה הביסה את אקוואדור 0:5.

באיזור האפריקאי ניגריה־סנגל 1:4 בראשר.

מקסיקו הדיחה מערב גרמניה מגביע דייוויס

מקסיקו הדיחה אמש את מערב־גרמניה מגביע דייויס, לאחר שניצחה אותה 2 – 3.

במשחק המכריע ניצח ליאנדרו לאוואל, אחרי קרב קשה וארוך, את הגרמני מיכאל ווסטפאל 10–8, 6–3, 3–6, 6–4.

ליברפול – נוטמפורד היום בגביע

סאוטהמפטון, הקבוצה הראשונה שעלתה לחצי גמר הגביע האנגלי בכדורגל, ממתינה ליריבתה, שתקבע בין המנצחת במשחק ליברפול־נוטינגהם־פורסט, שייערך היום.

מעמד הכדורמים ידון בקונגרס פינ"א בגרמניה

בקשת ענף הכדורמים הישראלי להצטרף להתאחדות האירופית תידון בחודש מאי הקרוב בקונגרס של ההתאחדות הבין־לאומית לשחיה ולכדורמים (פינ"א), שייערך במערב־גרמניה.

יו"ר ההתאחדות הבין־לאומית, האמריקאי, רוברט הלמיק, ציין במכתבו להתאחדות לספורט, כי נהירה לו בעייתה המיוחדת של ישראל בענף הכדורמים. הלמיק הכיר את המצב הגיאוגרפי של ישראל, השייכת פורמלית לאסיה, אך אינה מוזמנת לארועי היבשת.

הלמיק הדגיש, כי ההתאחדות הבין־לאומית תפעל למציאת פתרון הולם לבעיה הישראלית.

שיא בהליכה

וואנג יאנג בת ה־15 מסין קבעה בפקינג את ההישג הטוב ביותר בהליכה ל־5 ק"מ, 21:33.0 דקות, שיפור של 3.2 שניות לשיא הקודם של הסובייטית אלגה קריסטפ כך, שנקבע באוגוסט 1984.

337 ניחשו 13 בטוטו

337 משתתפים ניחשו את תוצאות כל 13 המשחקים במחזור 27, שהתקיים ב־8.3.86 על משחקי הליגה הלאומית והליגה הארצית וכל אחד מהם יקבל כ־3800 ש"ח.

6800 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־62 ש"ח.

57,500 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־6.00 ש"ח.

למעלה מ־261,800 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות הפרס הרביעי לא יחולק והוא מועבר לכלל הפרסים במחזור 28.

ההכנסה במחזור 27 הייתה 5,110,152.60 ש"ח ולפרסים הופרשו 2,596,264 ש"ח.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 28 הוא 450,000 ש"ח ולכלל הפרסים 1,000,000 ש"ח, הפרסים כוללים את סכום העברה.

הכל אותו דבר אבל...

מדוע נוסע רייגן עד קליפורניה כדי לא להיפגש עם פרס? ● מה גרם למותו של הסוס העזתי שנבלתו נמצאה ליד מצודת־זאב? ● ומדוע בכל זאת צריכה ישראל למכור נשק לסוריה?

תשובות שלא נשאלו לשאלות שלא השבו

מחר ב־ דבר־אחר

עם יצחק בקר, אהרן שמי, שלמה ניצן, דני קרמן התרזה איזנברג ועם יודי מרלנו, אבוי־אלבנת הירושלמי, יוסי שיף, מרי פרוים, אבנר כץ וכל השאר.

מחר ובכל יום ד' עם דבר

וגם בספר הלהיט של "דבר אחר", שהופיע במהדורה שלישית

שר העבודה והרווחה

הודעה על כוונה למתן צו הרחבה לפי חוק הסכמים קיבוציים התשי"ז–1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קיבוציים התשי"ז–1957[1], אני מודיע על כוונתי לתת צווים לפי סעיף 25 לחוק, המרחיבים את תחולת ההסכמים הקיבוציים הבאים:

1. הסכם קיבוצי כללי (86 / 7007) שנחתם בין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, האגף לאיגוד מקצועי, ביום ד' באדר א' התשמ"ו (16 בפברואר 1986) בדבר תשלום תוספת יוקר.
2. הסכם קיבוצי כללי (86 / 7008) בין התאחדות התעשיינים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, הסתדרות פועלי הטכסטיל, ביום י"ח בשבט התשמ"ו (28 בינואר 1986) בענף הבעליים.
3. הסכם קיבוצי כללי (86 / 7011) שנחתם בין התאחדות תעשייני היהלומים בע"מ לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, האיגוד הארצי של פועלי היהלומים ביום ט"ו בטבת התשמ"ו (27 בדצמבר 1985).
4. הסכם קיבוצי כללי (85 / 7019) שנחתם בין איגוד המוסכים בישראל לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י, ההסתדרות הכללית של הנוער העובד והלומד, ביום כ"ה בניסן התשמ"ה (16 באפריל 1985).
5. הסכם קיבוצי כללי (85 / 7076) שנחתם בין התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה לבין ההסתדרות הכללית של הנוער העובד והלומד, האיגוד הארצי של פועלי הדפוס, הכריכה והקרטונז' ביום י"א בתמוז התשמ"ה (30.6.85).

כ"ג אדר א' התשמ"ו, 4 במרץ 1986

משה קצב, שר העבודה והרווחה

1. ס"ח התשי"ז עמ' 63

צעדת הגלבוע ה־20
בשבת 15.3.86
זינוק: בין השעות 7.00—9.00
חניה: במעין חרוד
פרטים והרשמה:
מ. א. גלבוע טל. 065—31777.
הפועל מחוז הצפון, רח' החלוץ 49 חיפה, טלפון 04—669318.
מרכז הפועל, רח' הארבעה 8, תל־אביב טלפון 03—260181.
מ־06.00 בבוקר עד 14.00 יהיה הגלבוע סגור לכניסת כלי רכב
מועצה איזורית הגלבוע
מח' ספורט

מכרזים
בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
341/85 — מיכל מיגון לחזור מכוניות
342/85 — קופסאות קרטון
348/85 — שרוולים פלסטיים כחולים
349/85 — פוטנציומטר
350/85 — טורית בית נתיך ושקע
347/85 — ניקיון בתחום רכב ומוסכים ת"א
352/85 — מגן למוט עוגן (מעץ)
353/85 — גדר מגן לגוב ממתכת
טפסי הצעה מפורטים ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אספקות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בשעות העבודה חדר מס' 7
ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 30.3.86 שעה 12 בצהריים.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.
מנהל תחום אספקות ומחסנים

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בנייה בחלקה 293 בגוש 3637.

החלקה נמצאת באזור מגורים א/3 שבו מותר לבנות לפי תכנית המתאר נס/1/1 25% בקומת קרקע, 20% בקומה א' ובסה"כ 40% בשתי הקומות.

מבקשים להתיר בנייה בקומת קרקע 29.42% ובסה"כ בשתי הקומות 41.3%.

כל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתוך מועד של 15 יום מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שהוגשה לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבנייה ותחל תהליכים בנדון.

ניסן קרוססקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר

דבר — ראשון בבוקר

המשרד הראשי: יגאל אלון 125, טל. 261211 • המחיר למילה: ימים א' ב', ד', ה': —.3.27 ש"ח • יום ג': —.4.48 ש"ח • יום ו': —.5.92 ש"ח. מינימום 8 מילים

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות בדמי מפתח

מגרשים

עסקים

הצעות עבודה

דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דח

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3–3½ חדרים

ביקוש דירות

דירות בשכירות

דירות להשכרה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

אולמות

חנויות

משרדים

דירות מרוהטות

חולון/בת ים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

תל אביב–ים

דירות למכירה

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

ערד

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3–3½ חדרים

מבני תעשיה

תשלומים

עובדי מתכת

עובדי יהלומים

שונות

ספרים/ות

נגרים

שמרטפים

עורכי אוויר

מזכירות

שליחים

נהגים

מוסמכים

מכירים/ות

תכניות

גזרה/תפירה

בעלים/ות

פקידים/ות

שמרטפים ואחריות

שונות

אשפוז אחיות

מכונאים/הדפסאים

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אלפא רומיאו

A. WIESEL AND CO. HANSASTRASSE 12 3000 HANNOVER 21 W-GERMANY 0511*752393/315275 TELEX 9230102 WB-D

עץ לבוד בע"מ
ETZ-LAVUD LTD

דרושים
מנהל עבודה
* בעל נסיון מעשי של לפחות 5 שנים בניהול עבודה בתעשיה
* יכולת להנעת עובדים
* רצוי נסיון בבקורת איכות
* עדיפות לבוגרי קורס למנהלי עבודה
* העבודה במשמרות.

מבקר איכות
* נסיון מעשי בבקורת איכות בתעשיה
* נסיון בניהול צוות עובדים
* נסיון קודם בענף העץ רצוי
* העבודה במשמרות.

פקידה/כתבנית
אנגלית עברית
* שליטה מלאה בשתי השפות, כולל הדפסה
* ידיעת השפה צרפתית ו/או אנגלית — יתרון
* רצוי נסיון בהפעלת טלקס ומעבד תמלילים.

כל המשרות מלאות — 6 ימי עבודה

המועמדים שכישוריהם עונים על הדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב, בציון השכלה ונסיון לאנף משאבי אנוש, ת.ד. 38, פתח תקוה 49100 בציון המשרה המבוקשת על גבי המעטפה.

לחברה מסחרית בהיקף ארצי
דרוש
מהנדס תעשיה וניהול
בנושאים הבאים:
א. הכנסת תהליכי מיכון
ב. ייעול ושיפור תהליכי עבודה
ג. קביעת תקני כח־אדם
ד. עריכת נוהלי עבודה
ה. תכנון מערכים
ו. תושבי גוש דן בלבד

מועמדים מתאימים בעלי נסיון של שנה אחת לפחות בנושאים קרובים בעלי ידע בתחום המחשבים ושליטה בשפות עברית ואנגלית (כולל קריאה וכתיבה) מתבקשים לפנות בכתב יד לת.ד. 8751 ת"א־יפו בציון תולדות חיים ונסיון קודם.

סודיות מובטחת

למפעל תעשייתי ביבנה
דרושה
מנהלת חשבונות
הכישורים הנדרשים:
* סוג 3 בהנהלת חשבונות
* יכולת לנהל מערכת הנהלת חשבונות של מפעל תעשייתי בגודל בינוני באופן עצמאי, כולל חישובי שכר.
* דרוש נסיון קודם בתחום הנ"ל של לפחות 4 שנים
* התפקיד כולל גם ניהול משרד
* משרה מלאה — 5 ימים בשבוע.

טלפונים: 08-436861-2-3

רגל אחת על הקרקע רגל אחת באוויר.
מקצוע חדש הוא תמיד בעיה של החלטה המלווה בחששות: האם אצליח? האם כדאי לי לעזוב את מה שאני עושה עכשיו? אפשר לבדוק את הדרך החדשה מוליכה להצלחה בלי לסכן את מה שיש. שם הרעיון הוא: קורס סוכני ביטוח חיים של "הסנה". הקורס מתקיים בשעות אחר הצהריים כשאתה מתחיל למכור ביטוח חיים תוכל לעשות זאת בשעות אחר הצהריים והערב כאשר אתה פנוי מעבודה, רק כאשר תוכח שאתה מוכר מצליח או אז תעבור לתעסוקה מלאה בתחום הביטוח. התחום בו השמים הם הגבול. לעבוד בבטוח ועוד עם קבוצת הביטוח הגדולה והאיתנה בארץ המחזיקה בידה שליש מעסקי הביטוח בישראל. את כל האפשרויות המיוחדות הללו אין אנחנו מציעים לכל אחד אלא רק למי שיראה לנו מתאים לאחר בדיקות שנערוך, אם אתה חושב שתרצה לנסות ואתה בן 25 ולמעלה מזה, בעל השכלה תיכונית ולמעלה מזה, בעל רצון להצליח ולמעלה מזה.
לקביעת ראיון התקשר ☎ 057-34391 ובקש את אחד ממפקחי הרכישה מנהלת "הסנה" דרום סניף באר־שבע.

טמפו
לטמפו תעשיות בירה בע"מ
דרושים
לסניף נתניה
מחלקי תוצרת
בעלי רשיון נהיגה במשאית מעל 15 טון והשכלה של 10 שנות לימוד לפחות.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למר אהרון ברק, מבשלת שיכר לאומית נתניה טלי 053-55529, 053-58131.
לסניף חולון
מחלקי תוצרת
בעלי רשיון נהיגה במשאית מעל 15 טון והשכלה של 10 שנות לימוד לפחות.
פקידה
בוגרת 12 שנות לימוד בעלת ידע בהנהלת חשבונות, עבודה על מסוף מחשב. שעות התחלת עבודה משעה 13.00
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות למחלקת כח־אדם, טמפו, רח' המלאכה 7, אזור התעשיה חולון 03-800131.

מתכנתים מתחילים
ידע בקובול הכרת י.ב.מ. 36/5 דיפ'ט' — למתאימים תנתן הכשרה בבקום — לפנות בכתב לת.ד. 31296 ת"א "עבור מתכנתים".

לפיצריות "רימיני"
דרוש
איש אחזקה
המתמצא בעבודות חשמל, אינסטלציה מים, נגרות וצבע.
לפרטים להתקשר לטלפונים
03-282967 03-285746

למשרד נסיעות בת"א
דרוש/ה
פקיד/ה
עם נסיון
שעות עבודה: 8.30—13 16—18.
להתקשר: 03-614025, 03-613371
03-615764, 03-621351

לחברה העוסקת במכנולוגיות פרסום חדשניות
דרוש/ה
סוכן/ת מכירות
למתאימים רווחים מצוינים
"מלארט" טל'
03-295286, 295851

למפעל ביבנה
דרוש/ה
מזכיר/ה לניהול משרד
כישורים נדרשים:
* ידע בהנהח"ש
* שליטה מלאה בעברית, כולל הדפסה
* ידיעת אנגלית – יתרון
* 3 שנות נסיון לפחות
העבודה בימים א'-ה' בשעות 8.00-16.00.
לקביעת ראיון – לפנות לטל. 03/790596

ל."תנובה" סניף נתניה
דרושים
מפיצים
לחלב ותוצרת חלב
הכישורים הדרושים:
* רשיון נהיגה למשאית, רצוי גם רשיון לסמיטריילר
* ידע בנושא שיווק מוצרי מזון
* כושר גופני טוב
* עד גיל 35
* דרושה ידיעה טובה בחשבון
התחלת העבודה משעה 3.00 בבוקר.
תינתן עדיפות בקבלה למועמדים בעלי נסיון מעשי בחלוקה ותוצרת.
מועמדים מתאימים תושבי נתניה והסביבה הקרובה מתבקשים לפנות למנהל השיווק טלפון 053-44266, בין השעות 8.00 - 12.00, לצורך תיאום פגישה וקביעת ראיון.
רק מועמדים מתאימים ייענו.
– סודיות מובטחת –

עבור רשת שיווק גדולה דרושים:
1. קופאים/ות
לאזורים: תל־אביב, רמת־אביב, רמת השרון, רמת גן וחולון
2. סדרני סחורה
לאזורים: תל־אביב ובת־ים
* עבודה קבועה.
* שכר גבוה + נסיעות.
בדבר פרטים נא לפנות 8-240207—03

ORS
שירות כח אדם
דרושים
לאו.אר.אס. ירושלים
איש אחזקה
* מכונאי בעל נסיון * בוגר בי"ס מקצועי * ידע ונסיון בעבודת שבבי * 3 שנות נסיון רצוף.
מסגר מכני
* בוגר בי"ס מקצועי * ידע ונסיון בעבוד שבבי
* עבודה במשמרות.
מנהל רכש ומחסנים
* מנוסה בעל ידע טכני * כלכלן יתרון * אנגלית חובה וגרמנית יתרון.
או.אר.אס.
רח' אבן ישראל 5, ירושלים. טל. 02-242159,02-245561.

אלטק בע"מ
מעגלים מודפסים, ייצור, פתוח ושווק
דרושים
* לניהול ענף מכני
דרוש הנדסאי מכונות
בעל ידע ונסיון של 3 שנים לפחות בעיבוד שבבי במכונות עם בקרה ספרתית (C.N.C).
* לעבודה במחלקת הנדסה
דרושים בוגרי בית־ספר מקצועי או טכנאי מכונות
בעלי נסיון בבקרת מכנית וידיעת אנגלית טכנית.
לבעלי ידע במעגלים מודפסים — יתרון.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות טלפונית: 03 — 904494 לפרטים או לת. ד. 159, אזור התעשיה סגולה, פתח־תקוה

National Advanced Systems Israel
A Division of National Semiconductor (Israel) Ltd.
דרושה
כתבנית עברית/אנגלית מעולה
שעות העבודה 10.30 - 18.30
* שליטה מלאה בשפות עברית ואנגלית.
* נסיון בעיבוד תמלילים על מחשב־אישי - יתרון.
נא לפנות בכתב יד בלבד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 33653 תל-אביב.
תנאים טובים למועמדת המתאימה

לחברת שיווק גדולה
דרושים
בחורות ובחורים לקידום מכירות
(לאחר שירות צבאי, עד גיל 25)
הכנסה חודשית גבוהה/תמריצים
5 ימים עבודה בשבוע
קורס מכירות בחברה
טלפונים: 03-464811/2 בשעות 09.00-17.00

חיות
דירות
דירות בשכירות
הצעות עבודה
שעונים
נקיון ואחזקה
אסטרולוגיה
מחשבים
פרסום
שדכים
הכרויות
שוק המציאות
יהלומים
דירות
חלות ובתים
קבלנים מציעים
דירות למכירה
דירות למכירה 4 חדרים ויותר
הצעות עבודה
מכוניות
אופנועים וקטנועים
השכרת רכב
שרותי רכב
בתי־ס לנהיגה
חלקי רכב משומשים
מציעים למכירה
רוצים לקנות
רהיטים
מקררים
וידאו טייפ
חות בית
כלי נגינה
הלוואות
חקלאות
מכונות גלידה ועבוד
ריפוי והדרה
פיג'ו
רנו
פיאט
פורד
סוזוקי
סובארו
סיאט
סיטרואן
סקודה־קרייזלר
פולקסווגן
אמריקאיות
אלפא־רומאו
אוסטין
ב.מ.וו.
ג'יפים
דייהטסו
וולבו
טויוטה
מרצדס
מאזדה
מיצובישי
לנציה

למחלקת השיווק למוצר יוקרתי
דרושים
אנשי מכירות
דרישות:
* כושר לניהול מו"מ והופעה נאה
* השכלה תיכונית ומעלה
* גיל עד 35
* נסיון של שנה לפחות במכירות לעסקים, משרדים ומפעלים
* רכב פרטי — חובה.

התפקיד מיועד לאנשים רציניים בעלי נכונות לעבודה קשה עם שכר יפה בצידה.
לראיון נא להתקשר לאורם 03-7512666 (10 קווים)
גמא תקשורת בע"מ
ת.ד. 7219, רמת גן 52171

צ'מפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואנים כלליים של פולקסווגן אאודי
לסניף בת-ים
דרוש
מכונאי רכב
בוגר בי"ס מקצועי ובעל נסיון של 5 שנים
נא לפנות למר דוד כהן טלפון 03-5512666

Wanted for a *CPA* office in Tel-Aviv
TYPIST
experienced with I.B.M word-processor
Tel: 258369, 265839, 269241
ask for Yossi

למחלקת ביטוח חיים
דרושה
פקידה
דרישות התפקיד:
* בגרות תיכון במגמה ריאלית.
* הדפסה בעברית מעבד תמלילים.
* הפעלת טלקס.
* שליטה בשפה האנגלית כולל הכתבה והדפסה.
* פקידות כללית.

נסיון קודם הכרחי
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית לגב' דיקנה טלפון: 03-298108.
מנורה חברה לבטוח בע"מ

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
אגף כח אדם בהוראה
דרושים
מורים ממלאי-מקום
באיזור תל-אביב
ללשכת משרדנו בתל-אביב דרושים מורים, ממלאי מקום, במקצועות: אנגלית, מתמטיקה, פיסיקה, חינוך מיוחד ומחנכים לכתות ג', ח' בישובים: בת-ים, חולון, רמת-גן ואחרים.
מועמדים מוסמכים, בעלי כישורים מתאימים, מתבקשים לפנות ללשכה הנ"ל בימים ג', ה', בשעות 10.00—12.00. כתובת הלשכה: תל-אביב, שדרות שאול המלך 39, בנין הדר דפנה, קומה 6, חדר 605, בטלפון שמספרו 254122 (שלוחה 5436).

דמנטקל בע"מ — חיפה —
דרושים
לעבודה באיזור ת"א:
1. מנופאי למנוף זחל
2. מסגר/רתך
3. מפעיל לשופל בגלגלים
טל: 04-670405

דרושים
נהגים
למערבלי בטון
בעלי נסיון
מרעננה והסביבה
טל' 052-27792

מורים לאילת
לשנה"ל תשמ"ז
(לחטיבה עליונה ולחטיבת הביניים)
* לרגל התרחבות המוסד מבחינת היקף התלמידים ופעילותו.
* אתגר חינוכי, שינוי איכותי וריענון מקצועי.
* שיפור המכסה בתנאים של איזור סחר חופשי.

למקצועות: הומניסטיים, ריאליים, מחשבים, טכנולוגיים (אלקטרוניקה, חשמל, רכב), אנגלית, מנהל וחשבונאות, יעוץ חינוכי.
מועמדים בעלי השכלה, נסיון במקצוע והכשרה להוראה יפנו בכתב: לבית"ס המקיף — אילת ת"ד 595 מיקוד 88104, או בטלפון 059-72105/6/7 או בערב 059-77174.
למועמדים מתאימים
יוצעו תנאי דיור ומענק.

א.כ.א. אספקת כח אדם זמני בע"מ
דרושים לנו עבור לקוחותינו
לעבודות מיידיות:
קצין בטחון ראשי
למפעל גדול בפ"ת
5 שנות נסיון מוכחות * יחסי אנוש טובים * רס"ן/סא"ל (מ.)
* מגורים. פ"ת והסביבה הקרובה
סגן מנהל מחסן
נסיון 3 שנים לפחות * יכולת ארגון וניהול
* נסיון בניהול צוות עובדים
* נסיון במסחר ושיווק * מגורים אזור ת"א
נא לפנות למשרדינו כל יום משעה 8.30 עד 15.30
רח' חשין 14 תל-אביב
או טלפונית: 03-282487, 03-287817

לחברה לשילוח בינלאומי
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות סוג 3
דרוש נסיון בענף וידע בעבודה עם מחשב.
נא לפנות למל: 03-290716

משרד החוץ
משרד החוץ מודיע בזה כי הותפנו משרות של
מזכירות בשגרירויות בפריס ובבון
מועמדות היודעות על בוריין עברית וצרפתית או עברית וגרמנית, לרבות הדפסה בשפות אלו ובעלות נסיון בעבודת מזכירות, מתבקשות להתקשר לטלפון: 235540 או 235236.
תשקל מועמדותן של אלו העונות על כל הדרישות במלואן.
המועמדות שתמצאנה מתאימות ותועסקנה במעמד של עובד ישראלי מקומי (עמ"י) ועל פי התנאים שנקבעו בהודעת נציבות שירות המדינה לח/121.

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
מחלקת המנגנון ת.ד. 92 ירושלים 91920
משרה מס' ח/204/86
דרוש
מנהל מרכז לחינוך ולהכשרה מקצועית לנוער
בית ספר מקצועי כל יומי
מקום — באר שבע — (בית ספר דתי) אשקלון.
תאור העבודה — ניהול מערכת לימודים של בי"ס מקצועי וטיפול בכל הבעיות החינוכיות, ההסברתיות והמנהליות שבמערכת.
הכישורים הדרושים: בוגר בית מדרש למורים או השכלה מקבילה, רצויה השכלה גבוהה בחינוך או באחד ממקצועות ההוראה.
נסיון בחינוך הוראה של 5 שנים לפחות. רצוי נסיון בנהול בית הספר.
כושר מינהלי התמצאות בעניני משק.
על המועמד לענות על דרישות החינוך הממ"ד (בבאר שבע).
הדרגה המוצעת — מנהל בי"ס על יסודי בדרוג עובדי הוראה.

ליחידה הקלינית של עלית הנוער בחיפה
דרוש(ה)
פסיכולוג(ית) קליני
בוגר מגמה של פסיכולוגיה קלינית. לעבודה של 4 ימים בשבוע. רצוי בעל רכב.
להתקשר לטלפון מס' 674878, 04-642451.
בכפר הנוער רמת הדסה בקרית טבעון נתפנתה משרה של
אם בית - מדריכה
(משרה מלאה)
נא לפנות טלפונית ל-04-934343-4-5
או בכתב לרמת הדסה קרית טבעון
כל האמור בהודעה זו בלשון זכר יש לראותו כנאמר גם בלשון נקבה.
מועד אחרון להגשת בקשות 27.3.86.

לחברת אחזקה בחיפה
דרוש
טכנאי מיזוג אויר
למערכות חימום וקירור.
תנאים טובים למתאים
רק מועמדים רציניים
יפנו טלפונית 04-673747

דרושה
מזכירה/ כתבנית מנוסה
למשרה מלאה.
תנאים טובים בהתאם לכישורים.
משרד שמאות ביטוח
טלפון 663215

למשרד רואי חשבון בתל-אביב דרושה
מזכירה
שעות עבודה 14.00—18.00
ידע בהדפסה הכרחי.
רצוי במעבד תמלילים.
טלפונים 236839 229688

למפעל אריגה בפתח-תקוה
דרושים
אורגים ושתאי
לשלוש משמרות
03-9221971
לאבי/שלום.

למשרד מהנדסי בנין
דרושים לתכנון קונסטרוקציות
* מהנדסים בנין
* הנדסאי בנין
נא לפנות לת.ד. 570 הרצליה ב' ים 46105

דרוש
נגר מקצועי
לשילדי מסגרת סלון מעץ בוק בשכר חודשי — 1500 ש"ח לחודש.
רהיטי "ארדי", הרצל 82 תל-אביב, 837536

למפעל לייצור מוצרי אלומיניום לבניין
דרושים
1) מסגרי אלומיניום
2) מסגר אחזקה
3) מרכיבים לאזור ים
טלפון 03-505111

לעיריית אילת
דרוש
מהנדס עיר
המועמד שיבחר יעמוד בראש אגף ההנדסה בעיריה וישמש כמהנדס הועדה המקומית לתכנון ולבניה.
מהמועמד נדרשים התנאים הבאים:
1. מהנדס אזרחי, בעל נסיון של 5 שנים לפחות.
2. יכולת מוכחת בניהול צוות עובדים.
3. ידע בחוקי התכנון והבניה.
נסיון מוניציפלי יהווה יתרון.
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב יד אל מנהל כח אדם בעיריית אילת ת.ד. 14 אילת.

שופר-סל
לסניפינו באזור ת"א ורמת-אביב
דרושים
עובדי מאפיה
אין צורך בניסיון קודם — הכשרה תינתן במקום.
מועמדים מתבקשים לפנות אישית ביום רביעי 12.3.86 בין השעות 09.00—11.00 למר צבי כץ, בית שופרסל, רח' רוטשילד 79 פתח-תקוה. אוטובוסים: 49, 50, 51, 62, 66.

לחברת ביטוח דרושים/ות
מקדמי מכירות
באזור השרון
המתאימים יתקבלו בקיום של חשבון החברה
נא לפנות: טל. 052-558055 שלוחה 329

דרוש
איש מכירות
לציוד משרדי
ת.ד. 1832 ר"ג
(52117)

יותר טוב במנפאואר

לסניף רחובות
רח' הרצל 190, א'—ה' 8.00—14.00
ו' 8.00—12.00
טל: 461717, 08-473734
דרושים
* **כלכלן/ית** ניסיון שנתיים לפחות בתעשייה, בבקרת מפעלית/תקציבית, שימוש במחשב ותמחיר.
* **מנהלי חשבונות** 5 שנות נסיון לפחות בעבודה עם ספקים, התאמות ספקים ומס"ת.
* **מהנדסי תעשייה וניהול** ניסיון בתעשייה בענף המתכת, ידע בניהול ייצור ממוחשב — יתרון.
* **עורכי מעגלים מודפסים** ניסיון במערכת ממוחשבת.
* **כתבים טכניים בשפה האנגלית** ניסיון בתחום האלקטרוניקה (מעגלים מודפסים)
* **כרסמים/חרטים** קונבנציונאליים. 5 שנות ניסיון לפחות לעבודה עצמאית. ידע ב-C.N.C — יתרון. שכר גבוה במיוחד!
* **מזכירה עברית/אנגלית** בעלת ניסיון בטיפול בנושאים משפטיים, שליטה באנגלית, הדפסות עברית/אנגלית. ליום עבודה מלא.

לסניף תל-אביב
בן-יהודה 12, א'—ה' 8.00—14.00
טל: 298877, 03-284128
למחלקה הטכנית
* **מבלטנים** מעולים. שכר גבוה.
* **חרטים/כרסמים** לעבודת משמרות. 10 שנות ניסיון. יכולת עבודה עצמאית עפ"י שרטוט. שכר גבוה.
* **כרסם C.N.C** מנוסה.
* **מחווטים** מנוסים, לחיווט חשמל, מתח נמוך וגבוה.
* **מחווטות** מנוסות.

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
ירושלים • תל אביב • חיפה • באר שבע • רחובות

לסנופי אבי
דרושים:
מזכירה
* ידע בהדפסה אנגלית עברית
* נסיון קודם הכרחי
# מנהל חשבונות
סוג 3
לניהול מערכת הנהח"ש באופן עצמאי + ידע בעבודה עם מחשב.
נסיון קודם הכרחי.
נא לפנות טלפונית 03-639517

לחברה מסחרית בדרום תל-אביב
דרושה
מזכירה אנגלית
ליום עבודה מלא 5 ימים בשבוע
* ידיעה מושלמת של השפה האנגלית
* קצרנות (כתיבה מהירה) והדפסה באנגלית
* ידיעת השפה עברית — יתרון, אבל לא הכרחית.

מועמדות מתבקשות לפנות בכתב יד לת.ד. 16091 תל-אביב 61160 או להתקשר בטלפון בשעות העבודה 03-650467 או בשעות 20.00—22.00 ל-03-451829.
תנאים טובים — סודיות מובטחת

שופר-סל
לסניף עבר הירקון, נחלת יצחק ת"א
דרושות
קופאיות
לעבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין.
אין צורך בניסיון קודם —
הכשרה תינתן במקום.
מועמדות מתבקשות לפנות
למנהל הסניף במקום.

למפעל תעשייתי גדול ברחובות
בוגר אוניברסיטה
לעבודה מעניינת ומגוונת בנושאי כח אדם.
רצוי ידע בהפעלת מחשב IBM—PC
גיל עד 30.
על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 2051 רחובות.
סודיות מובטחת.

לתשלובת תעשייתית גדולה באזור המרכז — אגף השיווק
דרוש
ממונה על רשתות ומבצעים
על המועמד להיות בעל הכישורים הבאים:
* נסיון רב בשיווק — הכרחי
* השכלה אקדמאית בשיווק — יתרון
* נסיון בעבודה עם מערכות ממוחשבות — יתרון.

על המועמדים לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם לת.ד. 1993 ת"א, עבור מוריה.

דרושה **מזכירה** למשרד בתל-אביב.
שעות עבודה מ-8.00—17.00 אחה"צ.
5 ימים בשבוע. שליטה באנגלית ובעברית כולל הדפסה במכונה — תנאי לקבלה.
נסיון של כמה שנים לפחות בעבודת פקידות ומזכירות.
לפנות בשעות העבודה
לטלפון 03-611841 03-614604

למפעל תנורי "בלרס" בראש-העין
דרושים
טכנאי הרכבה ועובדי מתכת
יתקבלו בעלי נסיון
טלפון: 03-9360288.

למרכז ההכשרה לטכנולוגיות הבניה
דרוש
מנהל עבודה בענף הבנין
לפרוייקט לימודי ולהדרכה. עדיפות לבוגר קורס מנהלי עבודה. המעוניינים יפנו למזכירות המרכז
טלפון: 03-804308

למלון נוף רימון במצפה רמון
דרוש
מנהלן
תינתן עזרה בדיור
טלפונים: 057-88014, 051-31581.

לסוכנות ביטוח רצינית
פקידת תביעות מעולה
ידע נרחב בכל ענפי הביטוח
טלפון 03-612373

לגדעון אוברזון
רמת-גן
תדמן/ית
שנה נסיון לפחות.
למשרה מלאה — 5 ימים.
טל: 7511627/9.

קיבוץ כפר הנשיא
מחפש
אמות
משפחות עם ילדים בגיל ב"ס
069-35261/264/566
069-40711/2/3

למסעדת ה... בת"א
דרוש
שף למטבח
טל. 03-662493

למעדני הקניון
קניון אילון, ר"ג
דרושים
1. סו-שף למטבח קר
2. מוכרים/ות
רצוי בעלי/ות נסיון
3. סוכני מכירה
לועדי עובדים ולמוסדות
(משקאות ושי לחגים)
לפנות לחנן בטלפון: 03-783959
— סודיות מובטחת —

קורס קונסטרוקציות ומבנים בע"מ
לעבודה באזור חיפה
דרושים:
תפסנים
טלפון 03-9329068, 03-9325856

להיפרכל חולון
רח' פרופסור שור 36
דרושות
קופאיות
לעבודה במשמרות בוקר ואחה"צ לסירוגין.
אין צורך בניסיון קודם — הכשרה תינתן במקום.
מועמדות מתבקשות לפנות למנהל ההיפרכל במקום.

שופר-סל
לסניף רחובות דרושה
אחראית צוות קופאיות
נא לסור אישית למנהל הסניף,
רחוב הרצל 183, רחובות.

דרושים
1) למשרת פקיד טכני
הכנות אנגלית ברמת שפת אם והיכרות של צמ"ה (מכביכבד).
2) מכונאים מנוסים ומתחילים
לרכב כבד
עבודה באזור התעשיה בחולון.
רצוי מגורים בסביבה.
להתקשר 03-802154

SUPERVISER
למחלקת הזמנות בחברת תיירות סיטונאית
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ונסיון לת.ד. 2731 רמת-גן

דרושה
פקידת יצוא
לעבודה מידית, בעלת ידע מושלם בתהליכי יצוא.
ידיעת השפה האנגלית חובה, נסיון בהדפסה והפעלת טלקס באנגלית הכרחי
להתקשר 03-561958

למפעל טכסטיל באזור השרון
דרוש
הנדסאי/ טכנאי ייצור
בעל נסיון לעבודה במחלקת הנדסת ייצור ותפ"י
* * *
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 33250 ת"א 61332 עבור כח אדם.

לתשלובת תעשייתית דרושים/ות
* אחראי על ייבוא
* פקידת ייצוא
בעלת ידע בהנה"ח
לשתי המשרות דרושה שליטה בשפה האנגלית ונסיון בעבודה דומה.
נא לפנות לת.ד. 26194 ת"א 61162

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
היחידה לדיור ולתמריצים

משרד העבודה והרווחה
מרכז ההכוונה לערי פיתוח ולהתיישבות

דרושים
מורים לבית-שאן
לשנת הלימודים תשמ"ז דרושים בבית הספר תיכון מקיף כללי "אורט" מורים במקצועות הבאים:
אלקטרוניקה, אנגלית, מחשבים, מתמטיקה, חשמל עיוני ומעשי, פיסיקה, ביולוגיה — מדעי הטבע, ערבית
המעוניינים מתבקשים לפנות ישירות למנהל ביה"ס טלפונית ובכתב:
בבוקר — 065-68522, 065-87382.
בערב — 065-68754.
למורים העוברים לבית-שאן מובטחים הטבות, מענקים ותמריצים.
ערי הפיתוח — חיים של איכות

לקבוצת מפעלי גלי
למפעל האופנה למחלקת פיתוח
דרושים/ות:
* **מעצב/ת אופנה**
בוגר/ת שנקר במגמה לעיצוב אופנה.
* **מעצב/ת טכסטיל**
עם נסיון רב בתחום האופנה.
יפנו לקביעת ראיון לגלי ספורט 9610545, 9613003, לפנות לשרית או לאבי.

לרשת חנויות רהיטים
דרוש
מנהל חנות
תושב רחובות
טל. 051-29171-2-3

למפעל תעשייתי בפתח-תקוה
דרושה
פקידה
עם נסיון בהדפסה ורישום מלאי (2—3 שנים). שעות העבודה 8.00—16.00 כולל יום ו'.
טלפון 03-9223283

בן-יקר גת
חברה להנדסה ולבנין בע"מ
דרוש/ה
קלדן/ת מפעיל/ה מחשב I.B.M/34
עם נסיון של שנתיים לפחות למשרה מלאה.
רצוי ידע בהנהח"ש.
03-332901, 03-332614
03-331307

לחברת גטר צרכי צילום (2000)
דרוש
טכנאי שרות
לציוד אלקטרוני למעבדות צבע
דרישות: טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה, בעל רשיון רכב.
תנאים טובים למועמד המתאים.
נא לפנות טלפונית —
גב' שרית 03-9234222
AGFA-GEVAERT Agfa

ש. שבח שרותים בע"מ
האגף למשאבי אנוש
לאבטחת מתקן במזרחי באזור רמת-השרון
דרושים
מאבטחים
עד גיל 35 * יוצאי יחידות קרביות (לוחמים) * פרופיל מעל 76.
ועדת קבלה תתקיים ביום רביעי 12.3.86
בין השעות 09.00—15.00
ברחוב טרומפלדור 12 תל-אביב
נא להצטייד בתעודת זהות, פנקס מילואים ו-ר"2 תביעות

לבית הספר תיכון מקיף
ע"ש יגאל אלון ברמת-השרון
רח' אוסישקין 99 ת.ד. 83,
רמת-השרון, טלפון: 03-473296
דרושים
מורים לתשמ"ז
בעלי רשיונות הוראה בכל המקצועות.
מועמדים יפנו בכתב לבית הספר ויפרטו תולדות חיים ונסיון בחינוך.

שדמה סוכנות לביטוח בע"מ
דרוש/ה
עוזר/ת למנהל חשבונות
לחצי משרה
נסיון קודם של 2—3 שנים הכרחי
לפנות טלפון 293011 יוסי

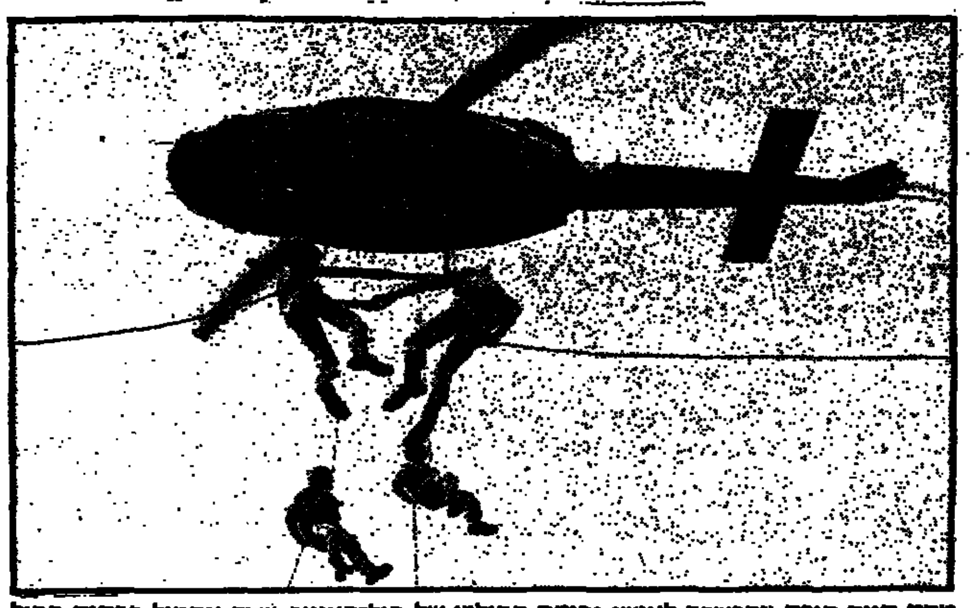

טקס סיום קורס "הכשרה לאנשי יחידת החילוץ של חיל־האוויר נערך אתמול בבסיס החיל. בתמונה: בוגרי הקורס מדגימים „סנפלינג" ממסוק (צילום: מיכאל צרפתי)

הסתדרות המורים הכריזה על סכסוך עבודה בגלל השחיקה

מאת יעל פישבין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

הסתדרות המורים הכריזה אתמול על סכסוך עבודה עם האוצר, לאחר ששופט בית־הדין האזורי לעבודה בירושלים, נחמיה גוטמן, ביטל את צו־המניעה שנתן שלשום לבקשת האוצר. בעקבות הצו נמנעה השבתת מערכת החינוך אתמול.

נציג הסתדרות המורים הסביר בבית־המשפט, כי השביתה באה כצעד מחאה, אך התחייבה להימנע מלנקוט שנית צעד זה.

הנהלת הסתדרות המורים החליטה, איפוא, לפתוח במאבק מסודר על נושא שחיקת שכר המורים, והכריזה על סכסוך עבודה עם האוצר, מאחר שההסדר שהושג בבית־הדין לעבודה בין ארגון המורים העל־יסודיים לבין האוצר אינו מקובל עליה. המשך המשא ומתן בין שני הארגונים לבין האוצר נקבע ליום חמישי.

שר החינוך הודיע אתמול, כי הוא מצדיק את הטענה ששכר המורים נשחק בחודשים האחרונים אולי אף יותר משכרם של עובדים אחרים במגזר הציבורי. עם זאת הסתייג מנקיטה בנשק השביתה, שכן הדבר פוגע בתלמידים.

בריטי החשוד בהברחת זהב והונאת בנק – חמק לישראל

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

תל־אביב.

משטרת ישראל נתבקשה על־ידי הסקוטלנד־יארד הבריטי לברר פרטים על אודות סוחר זהב מהעיר לידס שבבריטניה, החשוד בהברחת זהב ב־7.5 מיליון לי"ש לבריטניה ובהונאת הבנק המסחרי „ג'ונסון מאטיי". על פי העדויות נראה הסוחר, האיירי מייקל רוס, בן 38, באחד מבתי המלון במרכז תל־אביב.

משטרת ישראל סירבה אתמול למסור פרטים על הבקשה הבריטית. אולם נודע, כי רוס חשוד בהברחת הזהב מבנק שווייצי לבריטניה במשך 11 חודשים ברציפות. הוא מבוקש גם על־ידי מחלקת ההונאות בסקוטלנד־יארד בחשד שהוא מעורב בקריסתו של הבנק המסחרי „ג'ונסון מאטיי", שהעניק, בין היתר, הלוואות לישראלים שהשקיעו בניגריה.

אחדים מחברי בית הנבחרים הבריטי ביקשו בשבוע שעבר מראש הממשלה מרגרט תאצ'ר, שתפנה רשמית לממשלת ישראל ותדרוש את הסגרתו של רוס. תאצ'ר אישרה, שמשטרת יורקשייר חקרה את פעולותיו של רוס, אבל אמרה, שלא תפנה לממשלת ישראל, כיוון שיש דרכים להשיג הסגרה גם בלי לפנות לממשלה.

4 בני גבת ומתנדב נעצרו על גידול קנבוס ועישון סם

מאת יצחק מירוזה, סופר „דבר"

ארבעה צעירים מקיבוץ גבת ומתנדב מאנגליה השוהה בקיבוץ נעצרו בידי משטרת מגדל־העמק כחשודים בגידול צמחי קנבוס מריחואנה בשדה שליד המשק.

על סמך מידע שהגיע למשטרה ערכו ביום א' שוטרי מגדל־העמק חיפושים בגבת, ומצאו במחסן של מפעל הפלסטיק 1.5 ק"ג עלי קנבוס, שניתן להשתמש בהם לעישון. באותו יום עצרה המשטרה צעירה בת המשק, בת 22 את אחיה, בן 24, ומתנדב מאנגליה שהוא חברה של הצעירה. לאחר שבחיפוש בחדרים נמצאו כלי עישון צנצנת עם עלי קנבוס מיובשים.

אתמול חזרו השוטרים לגבת, הפעם עם כלב מאומן לאיתור סמים, ובחיפוש נוסף שערכו מצאו בחדרים של שני הצעירים נוספים בני גבת זרעים של קנבוס ושרידים של עלי קנבוס לאחר עישון. השניים, בני 21 ו־22, נעצרו אף הם, וכל החמישה יובאו הבוקר לפני שופט להארכת מעצרם.

אמש לא ניתן היה לקבל תגובה מגבת על המעצרים, אך נודע, כי במשק מורגשת מועקה בשל הפרשה.

בעלי המוניות רוצים עוד 35%: תוספת 25% — כוסות־רוח למת

מאת אריה אריה, סופר „דבר"

ארגון בעלי המוניות תובע העלאה נוספת של תעריפי הנסיעה ב־35 אחוז. „הממשלה מגדלת דור של גנבים, וזו תהיה בבייה לדורות", הזהיר אתמול בועם מזכיר הארגון אברהם מצא באוזני כתבי התחבורה.

בעלי המוניות קובלים, שלמעשה הם מסבסדים את הנוסעים ושהתעריפים הקיימים לא מאפשרים להם קיום הוגן. במצב זה, הם מתריעים, אין לנהגים ברירה אלא לעבור על החוק – לבחור להם נסיעות נוחות, לקבוע מחיר שלא בהתאם למונה וכדומה. „העלאת התעריפים ב־25 אחוז עוזרת לנו כמו כוסות רוח למת" אומר מצא.

עוד קובלים בעלי המוניות על שהממשלה חילקה מספרים ירוקים שלא בהתאם לאמות מידה כלכליות ובכך שחקה את שוויים. מספר ירוק היה שווה בשנות ה־50 פי – 2.5 ממניה בקואופרטיבים „אגד" ו„דן", ואילו כיום ירד ערכו לשליש משווי המניה. לפיכך דורשים בעלי המוניות, שהמכסה השנתית של מספרים ירוקים חדשים תהיה קטנה ומחירם גבוה, כדי שערכם יישמר.

אשר לקווי השירות, בעלי המוניות דורשים לאפשר להם להפעיל מוניות בנות 11 מושבים. לדבריהם, תעריפי מוניות השרות מגיעים ל־60 אחוז בלבד מתעריפי הנסיעה באוטובוסים.

נוכח שחיקת הונם העצמי דורשים בעלי המוניות הקמת קרן לחידוש הציוד. הם אומרים, כי במצב הקיים אין להם אמצעים לרכוש מוניות חדשות, הם נאלצים לנסוע בישנות, עד שהן נגמרות.

בעלי המוניות גם מתריעים על כך שבאחרונה נהפכו ליעד למחבלים, והם דורשים שהמשטרה וזרועות הבטחון ימצאו דרכים להבטיח את שלומם.

(ע.) – צעירה בת 20 מדיר אל־בלח שברצועת עזה הופיעה ביום א' בערב בתחנת המשטרה המקומית והודיעה, שהרגה תינוק, שאותו ילדה ימים אחדים קודם לכן מחוץ לנישואין, לאחר שהרתה לבדווי.

מעצרו של החשוד במעשה הרצח שאירע ביום א' בבת־ים הוארך אתמול בעשרה ימים בפקודת בית־משפט השלום בתל־אביב. החשוד הוא בני אולבו, בן 36, מבת־ים.

שרה אנג'ל תקבל חופשה כדי להיות בחתונת אחותה

(ע). – שרה אנג'ל, המרצה שלוש שנות מאסר על סחר בסמים והחזקת נשק ללא רשיון, תוכל להשתתף בחתונת אחותה בעוד שלושה ימים – פסק אתמול השופט המחוזי יהושע בר־שלמה, לאחר דיון ממושך בעתירתה של האסירה.

לפני שהשופט נתן את החלטתו ולאחר שסגנית פרקליט מחוז תל־אביב, עו"ד מיקה תמר, התנגדה לבקשה בטענה שהאסירה מסווגת בקטגוריה א' של פושעים המסכנים שלום הציבור, קמה שרה אנג'ל ואמרה:

„נותרו לי עוד שמונה חודשי מאסר. אין לי מעמד בעולם הפשע ואינני חוזרת לעולם הפשע. עשיתי לצורך זאת מאמץ גדול. אני מוותרת על כל החופשות. אני רק מבקשת רשות להשתתף בחתונת אחותי, שביקרה אצלי בתמידות במשך כל הזמן שהייתי בבית־הסוהר".

השופט דחה את טענת באת־כוח האסירה, שהמשטרה סיווגה אותה בקטגוריה א' מתוך שרירות־לב אולם החליט השופט לאשר את השתתפותה בחתונת אחותה.

פרס מסקין – למחזות „קסטנר" ו„עוגת קרם"

מאת מירי מן, כותבת „דבר"

פרס מסקין לאמנות הבמה יוענק השנה להצגת התיאטרון הקאמרי „קסטנר" מאת מוטי לרנר בבימויו של אילן רונן ולמחזהו של יעקב יעקובסון "עוגת קרם" (בביצועו).

הפרס יוענק לזוכים ביום התיאטרון הבין־לאומי, 27 במארס, בטקס שיתקיים באולם מסקין בתיאטרון „הבימה".

פרס מסקין, שמכספיו יתורגמו המחזות לשפות זרות למטרות הפצה בחו"ל, מוענק השנה לשתי הצגות, לאחר שבשנה שעברה לא חולק הפרס כיוון שלא נמצא מחזה מקורי הראוי לו. בחבר השופטים היו עזה ברנהם, ד"ר שוש אביגל ודן אוריין.

המכשיר לריסוק אבני כליות ריפא 96 אחוז מהמטופלים

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

רק 6 אחוזים מתוך 454 חולים, שטופלו בשנה האחרונה במכשיר החדיש לריסוק אבני כליות, המופעל במרכז הרפואי "הדסה" בירושלים, נזקקו לטיפולים חוזרים.

ועדת המעקב אחר עבודת המכשיר, הקרוי ליטוטריפטר, דיווחה לשר הבריאות מרדכי גור על תוצאות רפואיות טובות מאד. מבחינת ההוצאה הלאומית על בריאות, המכשיר הביא עד היום לחסכון של אלפי ימי עבודה ומנע צורך באשפוזים ממושכים.

החולים המטופלים בליטוטריפטר נשארים בבית־החולים למשך יממה בלבד. הטיפול עצמו נמשך כ־42 דקות, בתוספת של 15 דקות להרדמה. המכשיר מרסק את האבנים בכליות על־ידי מכות הלם.

שר הבריאות אישר בזמנו ל"הדסה" לרכוש את הליטוטריפטר, בתנאי שהמכשיר ישמש לטיפול בחולים מכל הארץ. השבוע חזר השר גור על עמדתו זו והודיע, שלא יאשר לשום בית־חולים נוסף לרכוש את המכשיר.

מחקר: הטיפול בזקנים לקוי גם במוסדות טובים

(ע). – ליקויים באיכות הטיפול בזקנים בתחומי הראייה, השמיעה, בריאות הפה, מערכת השתן, וכן בנושא הבדידות – התגלו אצל 75 אחוז מן הקשישים הסובלים מבעיות אלה גם במוסדות גריאטריים המסווגים כטובים.

כך עולה ממחקר שנערך על־ידי רחל פליישמן ואדריאן תומר ממכון ברוקדייל בירושלים, בעזרת פרופ' ארנולד רוזין, מנהל המחלקה הגריאטרית בבית החולים „שערי צדק" בבירה. המחקר הוצג בכינוס החברה לרפואה גריאטרית, שהתקיים בסוף השבוע שעבר ב„שערי צדק".

המחקר עסק במדידה של איכות הטיפול בזקנים במוסדות לטיפול ממושך בארץ, שבמהלכו נאספו נתונים על 136 קשישים בתשע יחידות מוסדיות.

החוקרים מצאו, כי הגורמים הישירים לליקויים באיכות הטיפול הם אי־בהירות בנהלים הממשלתיים לגבי האחריות המוסדית לאיכות החיים של הקשיש, מחסור בכוח־אדם, נהלי רישום לא־ברורים, פיקוח לא מספיק ושיטת החזר תשלומים שאינה מעודדת שיפור באיכות הטיפול.

האירוסים פורחים ברמת הגולן. (צילום: י.פ.פ.א.)

מעבדים הנחיות לבתי־הספר לעצירת נטיות התאבדות המתגלות בתלמידים

מאת יעל פישבין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

בצמרת משרד החינוך הופץ בימים אלה נייר עמדה, שהוכן על־ידי השירות הפסיכולוגי הייעוצי של המשרד, בו נאמר כי בית־הספר אינו מהווה גורם בהתאבדויות של בני נוער, אבל הוא יכול לסייע למתאבדים פוטנציאליים בהתמודדות עם מצבי לחץ שהם חשופים להם.

בעקבות כמה מקרי התאבדות של בני נוער שהיו בחודשים האחרונים מינה מנכ"ל משרד החינוך ועדה בראשות אביגדור קליינמן, והיא נתבקשה להכין המלצות והנחיות ראשוניות למערכת החינוך כיצד להתמודד עם הנושא.

בין ההמלצות שכבר העלה: הפניית פסיכולוגים לעבודה בבתי־ספר תיכוניים; הדרכת מחנכים ויועצים התיכוניים להיות רגישים לתופעות המבשרות משבר אצל מתבגרים, כגון ירידה דראסטית בלימודים, בידוד חברתי והסתגרות; הכנת תוכנית לימודים מיוחדת להדרכת מתבגרים להתמודד עם מצבי לחץ שמחשבות על התאבדות הן חלק מהן.

ביוזמת הוועדה מתקיימות כיום פעולות מיוחדות בבתי־הספר שבהם אירעו התאבדויות, במטרה להפיג רגשי אשם של מורים ולמתן גילויי חרדה שעולים אצל תלמידים.

יו"ר הוועדה אביגדור קליינמן סבור, שאין אפשרות לאמת את ההרגשה שיש בציבור של עלייה במספר המתאבדים מקרב בני הנוער, היות שאין נתונים סטטיסטיים מדוייקים בנושא זה, והדיווחים עליו אינם מהימנים.

בתי־המלון בצפון מפסידים מיליונים ואפילו „הסירה של ישו" לא עוזרת

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

הפסדים כספיים גדולים נגרמים בחודשים האחרונים לבתי־המלון ולבתי־הארחה באיזור הצפון כתוצאה ממשבר התיירות הקשה הפוקד את ישראל.

בחודשים האחרונים חלה ירידה של יותר מ־50 אחוז במספר התיירים שבאו לבתי־המלון ולאתרי התיירות באיזור הכינרת והצפון בהשוואה לשנים עברו. בית־מלון ידוע בטבריה הפסיד בחודשים האחרונים כרבע מיליון דולאר מירידה בהזמנות כתוצאה מביטולי הזמנות ובית־מלון ידוע בחיפה הפסיד בחודש פברואר בלבד 150,000 דולר כתוצאה מאותן סיבות.

גם חשיפת „הסירה של ישו" ליד גנוסר עדיין לא הביאה לשינוי במספר התיירים הבאים לאיזור הכינרת, אף כי סוכני נסיעות ונהגי מוניות ואוטובוסים באיזור הצפון מספרים, שכמה עשרות תיירים וקבוצות מטיילים כללו בטיוליהם באיזור הכינרת ביקורים במקום חשיפתה של הסירה.

תלמידי „מבואות עירון" פיתחו חממה סולרית ממוחשבת לגידולים חקלאיים

שר החינוך ותלמידי „מבואות עירון" בחממה הממוחשבת. (צילום: ישראל סאן)

תלמידי בית־הספר „מבואות עירון" בקיבוץ עין־שמר שליד פרדס־חנה פיתחו המצאה ראשונה מסוגה בחקלאות הישראלית, וככל הידוע גם בעולם כולו: חממה סולרית ממוחשבת לגידולים חקלאיים.

תלמידי כיתות י"־י"ב, שבנו את החממה בעצמם, סיפרו אתמול לשר החינוך יצחק נבון שכאשר הציעו להקים את החממה איש לא האמין שזה יוכל לעבוד, וכיום גדלים במקום מלפפונים, מלונים, ורדים וצמחי־בית ברמה של גידולי יצוא.

הצלחת הניסוי, שנערך במסגרת עבודות גמר של התלמידים, כחלק מבחינות הבגרות, עוררה התפעלות בקרב מדענים, והתלמידים „אומצו" על־ידי מומחי הפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית ומכון „וולקני". באחרונה התעניינו בחממה גם תעשיינים.

200 עובדי הלילה ב„פוספטים בנגב" הצטרפו למפגינים במפעל בנחל צין

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

עובדי חברת „פוספטים בנגב" החריפו אתמול את מאבקם נגד ההנהלה וה־200 עובדי משמרת הלילה הצטרפו בבוקר אל חברי מועצת העובדים של המפעל המפגינים בשערי המפעל בנחל צין מאז שלשום בבוקר.

העובדים טוענים, כי ההנהלה נוהגת סחבת בכמה נושאים השנויים במחלוקת, כגון: העסקת עובדים באמצעות קבלנים פרטיים בתפקידים אורגניים וקבועים במפעל, במקום עובדים זמניים שפוטרו; השוואת תנאי השכר והרווחה לאלה של העובדים בשאר מפעלי קונצרן „כימיקלים לישראל".

המפגינים הניפו אתמול שלטי מחאה בכניסה למפעל, ליוו בקריאות גנאי את המנכ"ל, דני יקיר בשעה שעבר את שערי המפעל, וכך עשו גם ליתר מנהלי האגפים והמחלקות במקום.

בשעות הבוקר הגיע למפעל מזכיר מועצת פועלי דימונה יוסף בוטבול, ודיווח לעובדים, כי מנכ"ל המפעל הבטיח לתת לו תשובה במהלך היום על דרישותיהם לקבל בונוס מיוחד על חלוקת רווחים במפעל.

תושב כפר־יונה שמשרד הפנים הפכו לנוצרי ושלל אזרחותו – עתר לבג"צ

„אני יהודי", טוען תושב כפר־יונה בעתירה לבג"צ, לאחר שאזרחותו הישראלית נשללה ומשרד הפנים הודיע לו כי נרשם כבן הדת הנוצרית.

זכיתי לעיטור במלחמת יום הכיפורים ושירתתי במלחמת שלג. למה נשללו ממני זכויות האזרח? שואל העותר בעתירה שהוגשה לבג"צ נגד בית־הדין הרבני בתל־אביב ונגד שר הפנים.

שופט בית־המשפט העליון הוציא אתמול צו על־תנאי, המורה לשר הפנים ולבית־הדין הרבני להשיב על הטענות שהועלו בעתירה.

מרדכי קוף ובת זוגו רחל נגר טוענים בעתירה, באמצעות עו"ד בני שטיימן ועו"ד יעקב אמסטר, כי העותר נולד לפני 33 שנים בברית־המועצות לאב ואם יהודים. בהיותו בן שלוש עברה המשפחה להתגורר בעיר ורוצלב שבפולין ולמד שם בבית־ספר יסודי יהודי. בני המשפחה סבלו בפולין מגילויי אנטישמיות ומהתנכלויות פיסיות. בהיות העותר בן 12 עלו בני המשפחה ארצה. הם נרשמו כיהודים וקיבלו אזרחות ישראלית.

העותר שירת בצה"ל, ובעת שירותו הצבאי קיבל הודעה ממשרד הפנים, כי אין הוא אזרח ישראלי. במרשם האוכלוסין נמחק משמו הלאום היהודי, והוא נרשם כבן הדת הנוצרית. כל פניותיו לברר את הסיבה לכך לא נענו.

עם קבלת ההודעה פנה האיש למפקדיו בצה"ל וביקש להשתחרר מהצבא, אך נאמר לו במפורש, כי אם ייעדר מהשירות ייחשב לנפקד ויועמד לדין. הוא השלים את שירותו הצבאי, קיבל עיטור במלחמת יום הכיפורים ושירת במלחמה בלבנון.

העותר הכיר צעירה ישראלית יהודיה ושמה רחל ורצה לשאתה לאישה, אך נוכח הרישום לא יכלו להינשא השניים. החליטו להתגורר יחד, ונולדו להם שני ילדים. אף כי טען כי הוא יהודי, הרי נוכח הנסיבות שנוצרו פנה לבית־הדין הרבני בתל־אביב וביקש להתגייר, אך בקשתו נדחתה. נימוקי ההחלטה לא ניתנו למרות פניותיו.

במלאות שמונה שנים למותם של יקירינו

רבקה (קיטאי) הוכמן

ובניה

רועי ואילן

נעלה לקברותיהם ונתייחד עם זכרם ביום חמישי ב' אדר ב' תשמ"ו (13.3.86), בשעה 16.00 אחה"צ, מרחבת חדר האוכל.

המשפחה
ובית נוה־ים

(ע.) – חנות השקיים בשדרות ירושלים ביפו נפרצה ביום א' בלילה בידי אלמונים, והם גנבו מתוכה מכשירי וידיאו ושני מכשירי רדיוטייפ.

לחברינו **רחל ודב פרלוב**

ברכות מזל טוב להולדת

הנכדה

בית „דבר"

רשת עמל
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

המועצה המייעצת ע"ש יגאל אלון ז"ל
הזמנה לכנס
שיוקדש לזכרו של יגאל אלון ז"ל ביום השנה לפטירתו
בנושא

השתלבות אוכלוסיות הטרוגניות בכח־אדם מקצועי לקראת שנות ה־90 וה־2000

אשר יערך ביום ד' א' אדר ב' תשמ"ו (12.3.86) בבית הועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93 תל־אביב, באולם הכינוסים — קומה 7.

סדר היום
- 9.30 התכנסות ורישום
- 10.00 דברי פתיחה: אורי אגמי, יו"ר רשת "עמל" / יוסף עשת, יו"ר המועצה המייעצת ע"ש יגאל אלון, של רשת "עמל".
- 10.30 החינוך הטכנולוגי לקראת שנות ה־90 — מאיר אביגת, יועץ לרשת „עמל" / החינוך המקצועי באוכלוסיה הערבית — צבי בן חיים, מנהל המחלקה לחינוך ערבי.
- 11.15 חיזוק טכנולוגי לרמות האוכלוסיה השונות — ד"ר יעקב בלשם, היחידה לחינוך טכנולוגי באוני' סיטת ת"א.
- 12.15 הפסקה וכיבוד.
- 12.45 דיון בהשתתפות הנוכחים — יו"ר המושב: דב לובלסקי מ"מ מנכ"ל רשת "עמל".
- 14.30 סיכום.
- 15.00 סיום הדיונים.

נא להודיע על השתתפותך בכינוס: 03-497441 — שו' 240.

"עמל" רשת מכללות לטכנאים והנדסאים, בתי־ספר תיכוניים טכנולוגיים ומקיפים, בתי־ספר לחניכים ובתי־ספר תעשייתיים, נתיבים מבוגרים למיחשוב ומרכזי הכשרה למבוגרים.

למכירה בהזדמנות

טנדר סגור פיג'ו 404

במצב מכני מצוין + טסט

48/286141

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
הלל סיון
במות
בתו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-0 – 0-	מעונן
אמסטרדם	7 – 0	בהיר
בא' איירס	27 – 18	מעונן
הלסינקי	0 – 2-	מעונן
הונג קונג	23 – 18	בהיר
וינה	6 – 1	בהיר
ז'נבה	7 – 1-	בהיר
מוסקו	7 – 1-	בהיר
טוקיו	17 – 9	מעונן
יוהנסבורג	28 – 17	גשום
לונדון	9 – 5	מעונן
ליסבון	16 – 8	בהיר
מאדריד	14 – 1	בהיר
ניו־יורק	8 – 2-	גשום
פאריס	10 – 0	בהיר
פרנקפורט	8 – 3-	מעונן
ציריך	5 – 2	מעונן
ריו דה ז'נרו	27 – 19	מעונן
שטוקהולם	1 – 1-	מעונן
שיקאגו	17 – 5	מעונן

swissair

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מועצת פועלי ת"א־יפו — המחלקה לתרבות ולחינוך
ארגון ותיקי ההסתדרות

הזמנה

ביום רביעי, א' באדר ב' תשמ"ו 12.3.86 בשעה 6 בערב במועדון הפנסיונרים, רחוב דיזנגוף 213 ת"א. תתקיים אזכרה במלאת 10 שנים לפטירת

דוד כרובי ז"ל

מכם חלוקת מילגות למצטיינים על שמו

בהשתתפות
הח' תדי קאופמן — מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו
הח' יצחק שפי — ארגון ותיקי ההסתדרות

הרצאות
ח"כ דב בן מאיר — סגן ראש עיריית ת"א
בנושא: מעמד הגימלאים בקהילה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד הפועל — לשכת המזכיר הכללי

הוועדה לבחינת המערכת הארגונית והאדמיניסטרטיבית בועד־הפועל ובמועצות־הפועלים

פניה לחברי ההסתדרות ולפעיליה

מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר מינה ועדה מיוחדת והטיל עליה „לבחון את המערכת הארגונית והאדמיניסטרטיבית בועד הפועל ובמועצות הפועלים, במטרה לייעל ולפשט את העבודה, ולשפר את השירות לחבר ולאלה הנזקקים לשירותי ההסתדרות".

הרכב הוועדה הוא: שמואל בהט — יו"ר, פרופ' יאיר אהרוני, משה כהן, רענן כהן, אורי סבג, פרופ' דב פקלמן, דפנה שרפמן.

הוועדה פונה בזאת לחברי ההסתדרות ולפעיליה, המעוניינים להגיש לה הצעות, רעיונות, או להעלות נושאים או בעיות, להגיש בכתב (בהיקף של לא יותר מעמוד אחד) אל: מאירה אהרונסון — מזכירת הוועדה, הועד הפועל של ההסתדרות, רח' ארלוזורוב 93, ת"א.

במידת הצורך יוזמנו החברים לפגישה עם הוועדה.

שמואל בהט
יו"ר הוועדה

להברנו **שאול סווירי**

השתתפותנו הכנה באבלך במות

אביך ז"ל

לשכת המס מרחב דן־פ"ת
ההנהלה והעובדים